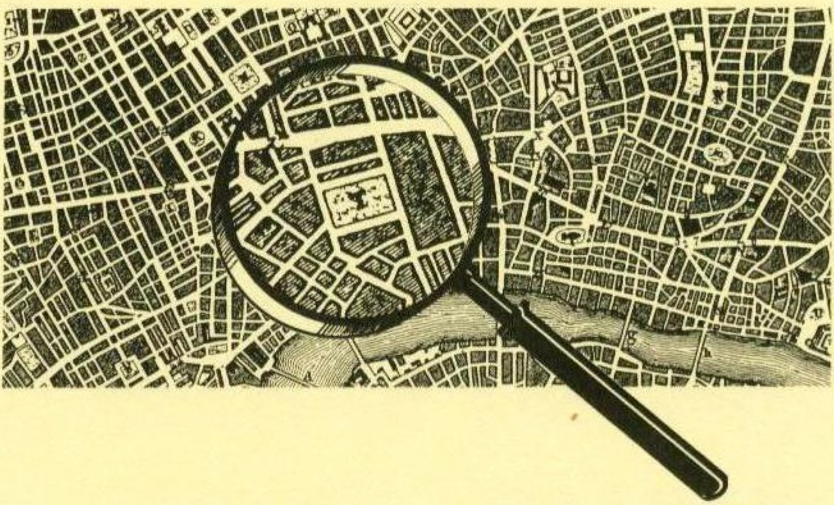
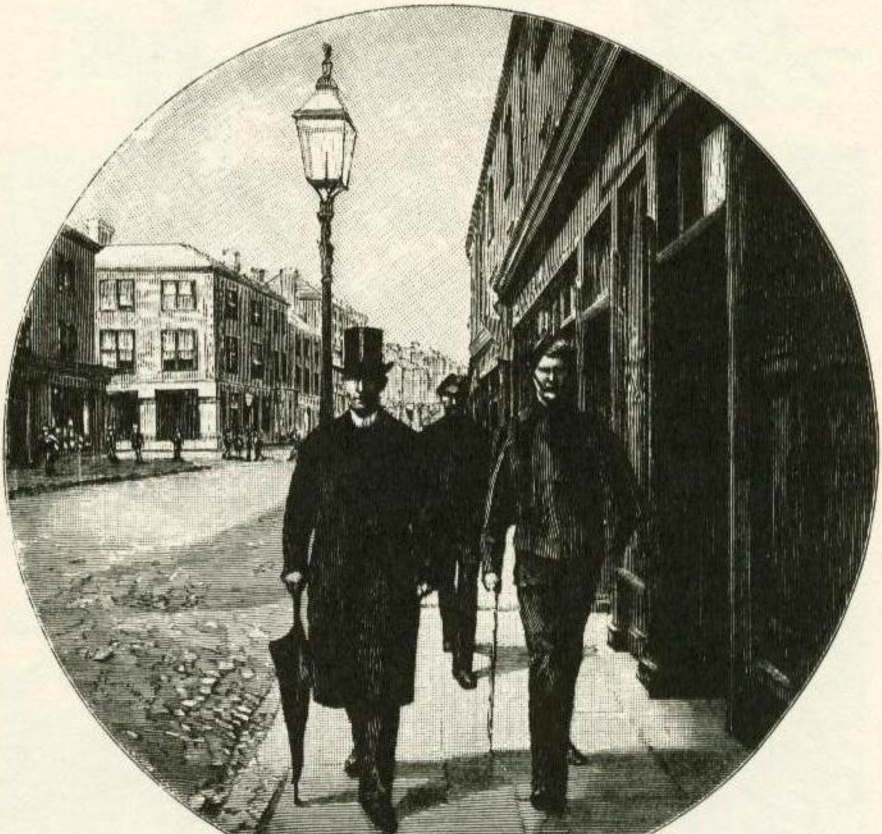
Sherlock Holmes

SPÅR OCH TRÅDAR

FALL 1-6

SHERLOCK HOLMES

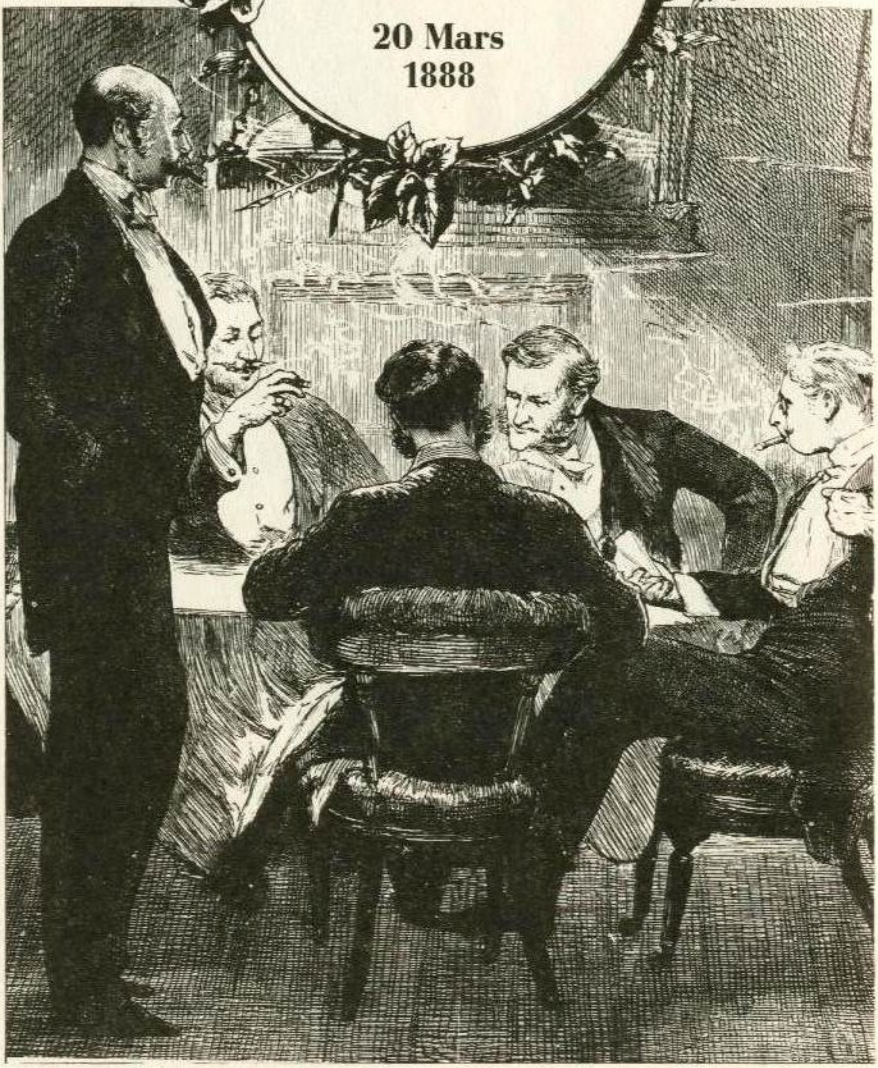
SPÅR OCH TRÅDAR

FALL 1 - 6

FALL 1

DEN SKJUTNE AMMUNITIONS-MAGNATEN

20 Mars 1888

8SE Chester Carleys värdinna berättar för det första att han inte är inne, och för det andra att han är tågkonduktör på weekendtåget till Brighton, vilket lämnar Waterloo Station på fredagseftermiddagarna.

"Nionde mars var en fredag, så det var där han var."

12SE Vi går in på Deverell Streetfabrikens typiskt smutsiga fabrikstomt. "Lord Ragland är inte här, men jag kan ta er till Mr Kehoes kontor; han är chefens assistent."

Det står klart att Walter Kehoe gått den långa vägen, och att han skulle känna sig mera hemma i en overall än i sin nuvarande illasittande tweed- kostym. Han drar i kragen med en stor hand, och frågar vad vi önskar.

"Kan Ni berätta någonting om Mr Allens besök här morgonen den nionde mars?"

"Jag tyckte det var underligt, så nog kommer jag ihåg alltid. Mr Allen kom för att träffa hans nåd, alltså lord Ragland, men han var inte här. Mr Allen sa' att han väntar på kontoret."

"Vet Ni varför Mr Allen kom för att träffa lord Ragland?"

"Jag vet ju inte vad dom håller på med, men det var säkert om Projekt nr 10, som är hemligt och så. Det drällde en massa folk runt fabriken, utlänningar och såna där."

"Vet Ni vad som skedde då lord Ragland kom tillbaka?"

"Vad? Tja, han kom aldrig tillbaka, i varje fall inte förrän Mr Allen försvann. Jag kallades bort, och när jag kom tillbaka så fick jag en lapp av Mr Allen. Han sa' att den kommit till lord Ragland, och att jag skulle se till att han fick den. Han sa' också att han kommer att träffa lord Ragland en annan gång, och att det var kanske säkrast att jag inte sa' att han varit här. Lord Ragland kom in lite senare, stannade några timmar och gick sen för dagen. Underligt, det var vad det var."

En nedsmutsad arbetare kommer in och säger till Kehoe att det är något problem med en maskin.

"Jag är tillbaka om ett ögonblick. Om herrarna kan vänta på lord Raglands kontor."

Lämnade åt oss själva när Mr Kehoe och arbetaren försvinner, kan vi inte undgå att lägga märke till en halvöppen låda i lord Raglands skrivbord. Och givetvis kan vi inte avstå från att titta i den. Vi upptäcker inte särskilt mycket av intresse, bara en hög räkningar och en packe aktiecertifikat. En av räkningarna kommer från Radford, Jones & Co, och är på 140 guineas. Den är daterad 5 september 1887, och påstämplad 'Betald 10 mars 1888.' Aktiecertifikaten är för 5000 aktier i flera olika företag, däribland Raffertys Pappersbruk och Stevensons Järnverk. Vi hinner precis stänga lådan innan Kehoe återvänder.

"En liten spark i spjälorna gör alltid underverk. Var var vi nu?"

"Det var ett mycket imponerande kassaskåp."

"Alla planer förvaras givetvis inlåsta."

"Skulle Ni kunna visa oss någon som kan berätta om Projekt nr 10?"

"Tja, den ende som är här nu skulle vara Richard Camp. Han jobbade som ingenjör på projektet. Han är inte kvar där längre, men han kan berätta ett eller annat."

Kehoe leder oss tillbaka genom sitt kontor och ut i korridoren. Fabriksljudet, som var märkligt dämpat inne på lord Raglands kontor, blir allt starkare ju närmare vi kommer Camps kontor. Vi knackar och stiger på, men kontoret är tomt.

"Han kanske är nere i fabriken. Låt mig se efter."

Kehoes andra frånvaro ger oss en möjlighet att undersöka Camps kontor. Skrivbordet är fullt av ritningar och formler, vilka inte säger oss någonting. Bredvid en cigarrask står ett inramat fotografi av en ung kvinna. Hon är mycket söt, med väldigt långt, mörkt hår och utstrålar ett glatt leende med skrattgropar. Något suddigt syns i bakgrunden en katedral med två platta torn som vi tycker oss känna igen. Innan vi kan leta mera återvänder Kehoe.

"Mr Camp tycks ha gått tidigt. Kände sig dålig."

"Nåväl, tack för att Ni tog Er tid med oss."

18SE St Anthonys församlingspräst besöker en sjuk Mrs Kehoe. Då Mr Kehoe inte är hemma, är det han som öppnar då vi knackar på. Under vårt korta samtal med honom får vi veta att paret Kehoe är mycket inblandade i kyrkliga akti-

viteter, bland annat i en välgörenhetsbal som ägde rum fredagskvällen den nionde mars.

44SE Ägaren till Wolff, Phillips & Co tar försiktigt cigarrettfimpen från Wiggins och undersöker den noggrannt. "Det här", förklarar han, "är en Benson & Hedges Imperial. Ett av deras senaste försök. För dyr. Kan bara fås direkt från företaget." Vi tackar honom översvallande och rusar ut genom dörren.

2SW Langdale Pike, specialist på skvaller- och skandalförsäljning, ger oss ett mycket intressant svar på frågan om Courtney Allens senaste förbindelse.

"I början höll jag tyst bara för att se hur lång tid det tog innan maken insåg det", viskar han. "Underbart. Brud sedan bara några få månader som sätter horn på en gammal get... Men nu vore det, med tanke på omständigheterna, smaklöst att sprida ut det."

Wiggins otåliga blick får Pike att komma till saken. "Grevinnan von Schulenberg."

5SW På London-biblioteket kommer vi, efter att ha tillbringat flera minuter med att bläddra igenom den väldiga boken *Världens stora katedraler*, till slut fram till en bild av en som påminner om katedralen i fotografiets bakgrund. Under bilden står det "Notre Dame-katedralen, Paris".

7SW Försäljaren på Carlins försöker sälja alla möjliga sorters pipor, tobak, cigarrettmunstycken och gud-vetvad till oss, men ger till slut upp och besvarar vår fråga.

"'B & H' står för Benson & Hedges."

8SW I gästrummet på Diogenesklubben får vi sällskap av Mycroft Holmes.

"Vad kan jag stå till tjänst med, unge Wiggins?"

"Mr Holmes, vi arbetar på ett fall tillsammans med Er bror. Kan Ni hjälpa oss med några upplysningar om Grant Arms Company?"

"Bolaget känner jag inte så mycket till", säger Mycroft och sänker ned sin jättelika stofthydda i en karmstol. "Jag vet dock att de arbetar på ett hemligt projekt för Amiralitetets räkning."

"Vem kunde mer känna till detta?"

"Projektets existens är definitivt välkänd i vapenhandlarkretsar. Detaljerna känner dock bara några få till."

"Vem vore mest intresserad av dessa detaljer?"

"De Guerra, Zobar och Meshkoff, utan tvivel. Militärattachéerna från respektive Spanien, Frankrike och Ryssland. Och så givetvis greve von Schulenberg. Man har länge misstänkt att han är mera än en vanlig attaché."

"Spion?"

"Låt mig lägga fram det på det här sättet, så får ni dra era egna slutsatser. Hans fru är i själva verket inte hans fru. Hennes namn var Freda Rudel för fyra månader sedan, och hennes namn är fortfarande Freda Rudel."

9SW På tyska ambassaden får vi veta att greve von Schulenberg är utgången, men att hans adjutant, överste Friedrich von Kraushoffer, kan ta emot oss.

Översten är en imponerande gestalt. Han är lång och smal, och ger oss en bister, enögd blick bakom en monokel. Han blir förvånad över vår enda fråga, inte på grund av att han inte vet svaret, utan på grund av vår djärvhet i att ställa den. Efter en lång paus ger han med sig. Han går tillbaka till sitt skrivbord och bläddrar igenom dagboken.

"Den nionde mars lämnade greven ambassaden klockan 4.55 e.m."

Vi förekommer så att säga översten, och tar avsked av honom.

10SW Kapten Egan är en liten bulldogsliknande man. Han går fram och tillbaka bakom sitt massiva skrivbord av ek som om det vore ett akterdäcks räcke.

"För åtta månader sedan kom Allen till mitt kontor med ritningarna till en ny fartygskanon. Helt revolutionerande tanke. Kan inte berätta så mycket om den, hemligt förstår ni. Ritningen godkändes, och anslag för dess utveckling beviljades."

"Kan Ni berätta någonting för oss om mötet Mr Allen gjort upp med Er den kväll han mördades?"

Kaptenen ropar ut ett namn som vi inte uppfattar, och en åldrande löjtnant, sedan

länge strandsatt i det befordringslösa pappersarbetet, rusar in i rummet.

"Hämta Grant Arms Company-mappen... Allen sände mig ett telegram den morgonen. Ganska vagt. Tystlåten figur när allt kommer omkring. Han var orolig för säkerheten kring Projekt nr 10, det vet jag, men ville inte säga så mycket om det; hans ansvar; han skulle klara av det. Jag satte ju några av mina män på det ändå, givetvis."

Löjtnanten återkommer med mappen och förvisas på nytt, tillfälligt, till glömskan.

Kaptenen visar oss först telegrammet. Där står:

MÖT MIG I KVÄLL: 8.30. ERT KONTOR
KALLA UT VAKTEN. SLÅ TILL 10.

Därefter visar han oss en detaljerad lista över Richard Camps, en utvecklingsingenjör på Projekt nr 10, göranden och låtanden.

"Som Ni kan se så kom han ständigt med askar och paket till franska ambassaden. Emile Zobar, den franske militärattachén, har sitt kontor på ambassaden."

"Så Ni tror att Mr Allens telegram antyder att han hade tillgång till upplysningar som knöt Camp till en säkerhetsläcka i Projekt nr 10?"

"Jag trodde det. Och gör det fortfarande. Men lord Ragland, projektledaren, försäkrade mig att Allens oro för säkerheten var ogrundad. För säkerhets skull tänkte han dock skilja Camp från projektet."

Sedan det samtalet har jag koncentrerat mina ansträngningar på Zobar, von Schulenburg, de Guerra och Meshkoff. Deras regeringar skulle alla vara intresserade av vår nya kanon. Hittills har mina män inte uppdagat någonting."

"Tack så mycket, kapten."

13SW Kommissarie Lestrade arbetar bakom en pappershög och har föga tid till övers för oss.

"Allens plånbok påträffades tom — han brukade annars bära på sig så mycket som trettio pund. Hans guldklocka saknades. Hans portfölj var låst. Vanligt rån och inget annat. Jag är förvånad över att Holmes kastar bort sin tid på det här fallet. Jag hoppas dock verkligen att han finner brottslingen. Saker och ting har verkligen gått långt när vanliga rånare använder skjutvapen!"

"Vilken polis hittade kroppen?"

"Beadle. Om Ni tror att det kan göra någon nytta, så skall jag säga åt honom att möta Er på platsen. God middag!"

25SW Ägaren till Spaniards Inn är en synnerligen samarbetsvillig man, mot en smula ersättning. Medan han går igenom sina böcker, dricker vi ett glas öl i baren.

"Två herrar med initialerna 'F.M.' reserverade privata rum kvällen den nionde mars", berättar han när han återkommer. "Filip Mishkin och Federigo Mariano."

"Vet Ni hur vi kan komma i kontakt med dem?"

"Jag har aldrig sett någon av dem, varken förr eller senare."

"Kan Ni beskriva dem?"

"Ja, det är ju frågan om, förstås. Nionde mars var ju ett tag sedan..."

Vi smörjer honom på nytt, och upphör inte att förundras över hur effektivt ett pund kan vara då det gäller att friska upp ett minne.

"Filip Mishkin var en jättelik kille. Han haltade lätt, och talade med en brytning. Han kom in halv nio på kvällen och beställde in middag. En engelsk herre, omkring 30 år gammal, skulle jag vilja säga, anslöt sig senare till honom. Mishkin och engelsmannen bar båda på identiska portföljer.

Märkligt nog åt Federigo Mariano också ensam, och fick sällskap av en annan man. Hans reservation var för klockan nio."

"Kan Ni beskriva Mariano?"

"Åh, ungefär lika gammal som engelsmannen, omkring trettio. Hmm, mörka, flackande ögon. Medellängd."

Vi tackar honom, och skall just gå när han påminner oss om att vi inte hade betalat vårt dryckjom.

"Fast å andra sidan", säger han, när han ser Wiggins mörka blick, och klirrar med slantarna i handen, "så kan vi väl säga att det är jämnt."

34SW I dörren till Fjodor Meshkoffs hem möts vi av en jätte i kossackuniform. Vi begär att få träffa Mr Meshkoff. Han ger oss en förbryllad blick och säger någonting på vad som måste vara ryska, där det enda begripliga ordet är Meshkoff. Vi upprepar vår fråga och kossac-

ken säger, "Da, Meshkoff", och upprepar vad han först sagt. Till slut inser vi att båda sidor skulle kunna upprepa sig tusen gånger, och ingen skulle förstå den andre. Vi kommer fram till att det är dags att slå till reträtt till närmaste pub.

38SW På spanska ambassaden får vi veta att Senor de Guerra är hemma.

50SW Gregory Cardiff är i biljardrummet när vi besöker hans hem. Wiggins ser dessvärre inte den irländska setter som ligger framför honom på golvet. Innan vi hinner varna honom lyckas han kliva på en tass vilket får djuret att yla till och studsa upp i luften. Hundens hopp leder mot dess husses ryggslut i samma ögonblick som denne försöker en trevallare. Mr Cardiff missar stöten, men river upp en 6 decimeter lång reva i filten med sin kö. Med en mängd ursäkter och välgångsönskningar avtågar vi hastigt.

51SW I greve von Schulenbergs residens möts vi i dörren av en man vars blick är både ovänlig och oinbjudande. Hans valrossmustasch och stela hållning antyder snarare en sergeant i preussiska gardet än en betjänt.

Innan mannen hinner stänga dörren framför oss, vilket han ger allt intryck av att vilja göra, sprutar Wiggins fram en ström gutturala ljud på ett språk som måste ha vissa likheter med tyska, ty betjänten tar ett steg tillbaka, slår ihop klackarna och släpper in oss. Wiggins kan för sin del inte avstå från en illmarig blinkning åt vårt håll.

Greve von Schulenberg väntar oss bakom sitt skrivbord i arbetsrummet. Utseendemässigt är han en överraskning. Han är kort och tjock, och gör ett något löjeväckande intryck i sin tätsittande uniform, mera lik en spårvagnskonduktör än en militär. Det halvfulla glas med någon klar vätska som står på bordet inger oss också misstanken att hans röda ansiktsfärg har lika mycket att göra med hans böjelse för en hutt som med den trånga kragen.

Om hans hållning och form, hans skära kinder, grå hår och polisonger — hans kraftiga kindskägg går ner mot hakan och därpå upp igen mot mustaschen — påminner oss om jultomten, så gör hans uppträdande ett helt annat intryck. Han är helt kall, utan känslor utom möjligen ilska. Han ser Wiggins betrakta en magnifik vapensamling längs den ena väggen, och frågar med en tonlös röst som visar hans ointresse för svaret, om han tycker om vapen. Wiggins hinner knappt börja svara, när greven klipper av honom.

"Och nu, mina herrar, vad önskar ni?"

Vi förklarar vårt uppdrag, och undrar om vi kan få ställa några frågor till honom. Vi tar hans isande tystnad som ett medgivande.

"Kände Ni till att Grant Arms Company var i färd med att utveckla ett nytt vapen för den brittiska regeringen?"

"Jag kände givetvis till ett sådant vapen, men inga detaljer kring det. Men då inget företag kan konkurrera med våra egna Kruppverk, så var jag inte särskilt intresserad."

"Minns Ni var Ni befann Er på kvällen den nionde mars?"

Han lyfter ett ögonbryn inför frågans undermening. Medan han funderar på om han skall svara eller inte, så tänder han en cigarrett. Vi kan inte undgå att lägga märke till att det står 'B & H' på den. Till slut säger han, "Jag minns mycket väl. Jag gick hem till Hector de Guerra, den spanska regeringens militärattaché."

I samma ögonblick knackar det på dörren till arbetsrummet.

"Herr — åh, Alfred", säger en mycket vacker ung dam som sveper in i rummet och tvärstannar. "Förlåt mig, Alfred. Jag visste inte att Du hade sällskap."

Med betydligt mer känsla än vi hittills sett, reser sig greven, går fram till henne, och föreställer ceremoniöst den unga blonda kvinnan som sin fru. De utgör ett märkligt par tillsammans. Trettio år och en handsbredd, till damens fördel, skiljer dem åt. När introduktionen är slut, avfärdar — det finns faktiskt inget annat uttryck för det — greven henne.

Därpå vänder han sig mot oss, och säger, "Om detta var allt, mina herrar..." Det är inte en fråga.

54SW På ryska ambassaden förs vi in på Fjodor Meshkoffs, militärattachéns kontor. Hans skrivbord döl-

jer inte hans jättelika kroppshydda. Han är vänlig, nästan talträngd.

"Min regering är mycket, mycket intresserad av Grants nya fartygskanon. Det kan jag inte förneka. Vi har tidigare handlat med Mr Allens företag, och alltid varit nöjda. Tsaren, Gud skydde honom, har mycket långa gränser att försvara, liksom en stor flotta att bestycka. Men vi är ett mycket tålmodigt folk; det visas av Balkan. Vi kommer att vänta tills dess den brittiska regeringen behagar tillåta Grant Arms att *sälja* den nya kanonen till oss."

Då Meshkoff slutat prata hörs ett oväntat slammer bakom skrivbordet.

"Åh, tack så mycket, unge man", säger han till Wiggins som plockar upp hans käpp, vilken av sig själv ramlat ned från skrivbordskanten.

Meshkoff klappar sig på låret och förklarar, "En hederssak för några år sedan. Fast inte alltför många år sedan", skrattar han. "När min motståndare föll framlänges, skjuten till döds i hjärtat, avfyrades genom en slump hans pistol, ungefär på samma sätt som käppen nyss ramlade ner från skrivbordet. Dessvärre träffade kulan mitt ben."

"Sir, skulle Ni ha någonting emot att berätta var Ni befann Er på kvällen den nionde mars?"

Meshkoff lutar huvudet tillbaka och skrattar hjärtligt.

"Givetvis inte, mina vänner. Jag var på en föreställning på Covent Garden, och stannade där hela kvällen."

Då vi inte har någonting mer att fråga om, tackar vi honom, och går.

56SW Bunting, lord Raglands betjänt, släpper in oss i bostaden, och ber oss vänta i arbetsrummet. Vi är nästan lika imponerade av lord Raglands bostad som av lorden själv då han dyker upp. Han är vid 30 år urtypen för den engelske gentlemannen, tadelfritt klädd, med en grace och stil som på en gång är attraktiv och inger distans. När vi föreställt oss skiljer han sig från oss genom att gå bakom sitt skrivbord. Han sätter sig, och ber oss börja.

Innan vi kan börja, lägger han dock märke till ett kuvert på sitt skrivbord, och kallar genast på Bunting.

"Drummonds har misskött sig igen. Se till att det här postas omgående... Ursäkta mig, mina herrar. Debet där det skulle vara kredit, eller någonting ditåt. Var snälla och börja."

"Natten då Mr Allen mördades, hade han ett sammanträde med kapten Egan—"

"Ja, uppköpsofficeren för tygmateriel på Amiralitetet. Vi arbetade på ett hemligt projekt för Amiralitetet, och Courtney var orolig för att en av ingenjörerna, Richard Camp, skulle vara en säkerhetsrisk. Vi diskuterade det samma morgon. Jag trodde aldrig på den tanken."

Lord Ragland gör ett uppehåll och sträcker sig mot en liten silverask. Därur drar han en cigarrett som är stämplad med 'B & H' i guldblad. Han stoppar in den i en svart hållare av ebenholts, tänder den och lutar sig bakåt. Utan att vi säger någonting, fortsätter han.

"Nej, nej. Camp är en bra karl. Men som en gest mot Egan skilde jag honom från projektet, och gav honom annat att göra... Tragiskt, Courtneys död. Tänka sig att jag avsett att gå till kontoret samma kväll, men tvangs arbeta över på fabriken. Om jag hade gått, så hade tjuven kanske dragit sig för att angripa oss bägge två."

"Blev Ni besviken över att inte utses till ny verkställande direktör? Ni var ju trots allt förste vice VD."

"Inte ett ögonblick. Jag är helt nöjd med mitt tekniska arbete. Administrativa spörsmål roar mig inte. För övrigt var ett av Marlowes anställningsvillkor att han skulle efterträda Courtney när Courtney drog sig tillbaka. Det skulle ju dröja många år tills dess, för visso."

"Tack så mycket, lord Ragland."

59SW Vi förs in till ett kontor där en upptagen liten man sitter, och som snurrar mustaschen med ena handen samtidigt som han flyttar papper med den andra. Han tittar knappt upp för att säga att Emile Zobar inte är på kontoret i dag, men rycker häftigt till då vi nämner Richard Camp.

"Känner jag Mr Rich — vem?"

Medan han harklar sig några ögonblick, kommer en satt man av medellängd in. Han hejdar sig mitt i en mening då han får syn på oss.

"Ursäkta mig", säger han på engelska. "Jag är Paul Zobar, vice-konsul. Kan jag hjälpa er med något?"

Innan vi hinner svara, förklarar den lille mannen på en konfunderad blandning av franska och engelska, att vi var på väg ut, och att vårt ärende under alla omständigheter var obetydligt, definitivt inte värt att störa vicekonsuln med. Zobar övertygas, lägger några papper på skrivbordet och lämnar rummet.

"Jag är rädd att jag inte har någon mer tid för er. Om ni vill träffa Emile Zobar, föreslår jag att ni försöker med hans bostad. God middag."

Då vi är på väg ut, kommer en vacker ung kvinna in. Wiggins bugar sig djupt för henne, och svänger derbyn framför sig. Han belönas genast med ett brett leende som visar skrattgropar i damens kinder, och en nigning. Innan han hinner gå vidare, ropar den unga damen dock "Papa", och rusar längs korridoren mot Paul Zobar.

60SW Sir Clayton Partridge är en vital man i slutet av femtioårsåldern. När vi kommer till hans hem är han i färd med att dirigera tre tjänares lastning av hans vagn.

"Nej, Mullins, lägg kastspöna överst, men först när allt annat lastats in... Cleaver, det där snöret håller aldrig. Kraftigare don, människa, kraftigare don är vad som behövs... Var är min patronväska, Brimmer? Du vet att jag hatar att behöva bära mina patroner i fickan."

Vårt avbrott uppskattas inte, men på det hela taget är sir Clayton samarbetsvillig. Han berättar att han förvisso röker Benson & Hedges Imperials. Dessutom känner han till Grant Arms Company.

"Phillip Marlowe är en gammal vän och golfpartner. Spelade med honom just den dagen då Allen mördades."

"När slutade ni spela?"

"Sent på eftermiddagen. Bjöd hem Marlowe på middag. Vi höll på långt fram på kvällen. Konjak efteråt, förstår ni. Måste ha varit vid midnatt när vi skildes."

86SW Vi har svårt att hålla jämna steg med Wiggins när han djärvt kliver in på Dunhills. I en ton som kräver ett svar, frågar han försäljaren, "Sir, kan Ni tala om för mig vad initialerna 'B & H' på den här cigarretten betyder?"

Efter ett ögonblicks iskall tystnad morrar försäljaren, "Vi lämnar inte ut någon information som skulle kunna hjälpa våra konkurrenter. Jag finner frågan förolämpande." Han stirrar ut oss igen.

88SW Den gamle försäljaren på Fribourg & Treyer är angelägen om att kunna hjälpa till. "'B & H'? Jag tror att det står för Bradford & Hennessey — de importerar pälsar, tror jag."

"Nej, nej", suckar Wiggins. "De står på den här cigarrettfimpen."

"Jaså, på en cigarrett? Nå, då står de väl för Benson & Hedges, inte sant?"

1NW Vi finner Rudolf Nobles hem igenbommat. Tjänstefolket i grannhuset berättar att han åkte till Lourdes i Frankrike, med sin sjuka mor i augusti förra året, och har inte hörts av sedan dess.

14NW Vårt samtal med Mrs Allen är lyckligtvis kort. Hon besvarar våra taktlösa frågor med en tyst, lugn värdighet, vilket övertygar oss om att hon inte vet någonting om mordet på sin make som skulle kunna vara till någon hjälp.

16NW En försäljare identifierar cigarrettfimpen som en Benson & Hedges Imperial.

"Det är en ganska dyr blandning av tobak från Turkiet och från Virginia. Mycket stark, men ändå mycket mjuk. Det är inte någon cigarrett för en tillfällighetsrökare, utan snarare för en konnässör."

"Imperials specialbeställs, inte sant?"

"Jo, givetvis. Imperial är ett relativt nytt märke, och kundlistan är mycket liten och exklusiv."

"Kan vi få se den listan?"

Försäljaren sträcker sig under disken och drar fram en liten bok. Listan uppbär följande 12 namn:

Henry Higgins	Sir Clayton Partridge
Lord Henry Ragland	Gregory Cardiff
Chester Carley	Emile Zobar
Gilbert Welch	Montgomery Eustace
Greve v Schulenberg	Rudolph Noble
Richard Mainhart	Richard Camp

18NW Ägaren till Parsons & Son Leksaksaffär, Sam Parsons, lutar sig fram och viskar konspiratoriskt till oss, "Inga meddelanden från 'ni vet vem' i dag."

23NW Vi finner Richard Camp i sin ungkarlsvånings vardagsrum, där han med olyckligt utseende vårdar en förkylning. Just som han häller upp en sked av Dr Saaris Magiska Elixir, drabbas han av en hostattack som får honom att spilla vätskan på sin skjorta.

"Tusan!" svär han till. Han kastar skeden tvärs över rummet, och tar en klunk direkt ur flaskan. "Sjukdom gör mig alltid på dåligt humör", säger han som ursäkt.

"Vi ber om ursäkt för att vi stör Er, men vi skulle vilja ställa några frågor till Er. Skulle Ni kunna tala om för oss varför Ni förflyttades från Projekt nr 10?"

"Lord Ragland förflyttade mig helt enkelt. Då Projekt nr 10 redan kommit en god bit på väg, så tyckte han att jag kunde göra större nytta på annat håll. Dessutom nämnde han att mina besök på franska ambassaden misstolkats på sina håll, och att det därför kunde vara ett lämpligt drag."

"Era besök på franska ambassaden?"

"Jag är hemligt förlovad med vicekonsulns dotter. Hennes far är en mycket besvärlig person, men hennes farbror, Emile Zobar, är mycket positivt inställd till oss. Då jag arbetar för en vapenfabrikant, och han är militärattaché, så gick jag officiellt dit för att träffa honom. Både Mr Allen och lord Ragland kände mycket väl till den verkliga anledningen till mina besök."

"Diskuterade Ni någonsin Projekt nr 10 med Monsieur Zobar?"

"Nej! Det skulle jag aldrig göra!"

"Och var var Ni på kvällen den nionde?"

"Jag träffade Annette — min fästmö — på Rules. Vi ägnade flera timmar åt att äta middag, varpå jag tog henne tillbaka till ambassaden."

"Bara en fråga till, Mr Camp. Röker Ni Benson & Hedges Imperials?"

"Nej, det gör jag inte. De är däremot Emile Zobars favoritmärke, och jag gav honom några stycken när han fyllde år. Varför frågar ni?"

"Vi följer bara upp några ledtrådar. Tack för Er samarbetsvilja, Mr Camp. Hoppas Ni blir bättre snart."

32NW Vi tränger oss förbi det uppställda bagaget i hallen, och finner Mr Marlowe mitt i vardagsrummet, svingande en golfklubba. Han är en livlig man i fyrtiofem-års åldern. Han meddelar oss att han är på väg till sir Clayton Partridges gods, varför han skulle uppskatta om vi fattade oss kort. Vi frågar honom om hans befordran till verkställande direktör för företaget.

"Allen och jag hade en överenskommelse i ärendet. När han drog sig tillbaka skulle jag överta posten. Det var i själva verket huvudanledningen till att jag började arbeta på företaget för tre år sedan."

"Var Mr Allen nära pensionen då?"

"Inte på något sätt... Hör nu, jag kan inte förneka att jag hyser blandade känslor om Allens förtidiga död. Det var tragiskt, och jag är lika upprörd som vilken hederlig, rättänkande människa som helst skulle vara. Men vi stod inte varandra nära, och jag uppskattar verkligen möjligheten att leda företaget."

"Var var Ni på kvällen den nionde?"

"Jag spelade golf med sir Clayton på eftermiddagen, och följde därefter med honom hem på middag. Stannade nästan till midnatt."

Betjänten kommer in i rummet med en väska i ena handen och ett jaktgevär i den andra.

"Klart, Swinson? Ja, då ger jag mig av."

34NW Vi anländer till Henry Higgins hus på Wimpole Street efter en vildsint åktur. Vi hoppar ned, glada över att på nytt känna den fasta marken, och går på ostadiga ben uppför de tre trappstegen till dörren. Vår första ringning besvaras inte, och inte heller den andra. Vi skall just gå, när dörren öppnas.

En ung man med ett ganska bildat utseende viftar otåligt in oss. Vi följer honom genom den öppna dörren, och går mot en märklig röst som talar en vedervärdig engelsk dialekt. Vi befinner oss i arbetsrummet, där den unge Henry Higgins frenetiskt skriver i ett anteckningsblock. Vi ser oss omkring efter talaren, men det enda vi ser är en maskin från vilken de gnisslande ljuden kommer. Till slut

stänger han av den och betraktar oss.

"Fantastisk maskin, inte sant?"

Utan att ge oss någon möjlighet att svara, visar han oss sin anteckningsbok. Allt vi ser är vad som verkar vara slumpmässiga bokstäver sammanknutna och överskrivna av svängande linjer.

"Jag håller på att uppfinna ett skrivsystem som skall utveckla ordens ljud. Jag fruktar att våra tjugosex bokstäver inte gör det engelska språkets rikedom fullständig rättvisa. Det finns givetvis mycket arbete ogjort, och jag har inte fått ihop det riktigt rätt ännu, men det kommer att ordna sig, det kan ni vara säkra på."

"Mr Higgins, vi undrar om vi kan få ställa några frågor till Er?" säger Wiggins.

"Ni föddes i utkanten av Chelsea. Inom två kvarter, eller möjligen tre från Lupus Street! Har jag rätt?"

"Nej, tyvärr. Inte ens i närheten."

"Åh. Nå, vad kan jag stå till tjänst med?" frågar han med besviken stämma.

Våra frågor om Benson & Hedges cigarretter, Grant Arms Company mm, är ointressanta i detta sammanhang inser vi, men vi ställer dem i alla fall.

39NW Vårt besök hos Montgomery Eustace blir mycket kort. När vi upptäcker att han är en 80 år gammal man med ett gipsat ben, tvivlar vi på att han är inblandad i fallet. Några minuters samtal med honom tycks bekräfta våra tvivel.

40NW Wiggins beskriver smaragdörhänget för försäljaren på Rowlands & Frazier.

"Ja, jag minns dem mycket väl. Låt mig se."

Han öppnar en stor pärm, och berättar att de beställdes den tolfte januari av greve von Schulenberg.

47NW Kapten Egans värdinna, som ger intryck av att ha varit båtsman på ett örlogsskepp, meddelar att han är på Amiralitetet.

54NW När försäljaren i Bradleys cigarrettaffär inser att vi bara är där för att störa honom med frågor, och inte avser att köpa någonting, struntar han helt i oss och vänder sig till nästa kund. Vi går någon annanstans för våra upplysningar.

1WC Alla ljus är tända i Richard Allens bostad när vi anländer till hans dörr. Han ber oss stiga på, och vi sätter oss i hans smakfulla vardagsrum.

"Mr Allen, finns det någon ytterligare upplysning om Er bror som kan hjälpa vår utredning?"

Han tänker efter. "Jag har sagt allt jag kan." Var och en av oss undrar på sitt sätt, där vi sitter bredvid honom, varför vi kommit dit, och glömmer till och med bort att försäkra honom om att vi kommer att lösa fallet.

5WC Inte en enda kusk på Centrala Hyrstallarna kan påminna sig en körning mellan sex och sju på eftermiddagen den nionde mars runt Leonard Street, City Road eller Old Street. "Jag antar", säger Wiggins, "att brottslingen flydde till fots."

11WC Ägaren till Radford, Jones & Co slits mellan en naturlig obenägenhet att tala om sina kunders ekonomi i allmänhet, och en våldsam iver att tala om lord Raglands i synnerhet. När allt kommer omkring står en gentlemans skräddare bara tillbaka för hans betjänt när det gäller diskretion och lojalitet. Men den förorätt som gjorts honom, vilken omfattar pengar, är för mycket att bära, och han väljer att tala snarare än att tiga.

"Det tog oss hela sju månader att få den där räkningen betalad — 140 guineas! Jag var nästan tvungen att gå till domstol med den! Inte för att det skulle hjälpt något på den tiden. Om alla köpmän som hade fordringar på lord Ragland ställdes upp på rad, så skulle den sträcka sig över hela staden! Givetvis ordnade sig allting till slut. Jag skall dock gärna säga att när han nu kommer in för en provning, så ser vi till att ha pengarna i handen innan vi fortsätter."

14WC Vi väntar tålmodigt medan Disraeli O'Brien slår upp de olika namn vi givit honom. Han återvänder strax. "Jag beklagar, men ingen av huvudpersonerna i fallet har någonsin haft något trassel med lagen. Tråkigt för er utredning, kanske, men tur för dem." Vi tackar

honom, och går på nytt ut på den blåsiga gatan.

17WC Tjänstemannen på Somer set House hittar Courtney Allens testamente åt oss. Det är kort och rakt på sak. Han lämnade all sin egendom, inklusive en stor aktiepost i Grant Arms Company, litet egendom, och över £60.000 i kontanter, till sin fru Beatrice.

19WC Hovmästaren på Rules Restaurant slår upp sin bok, och minns därpå mycket väl Richard Camp och hans vackra sällskap.

"De var ett förtjusande par, mycket kära i varandra. De kom strax innan den tid de hade bokat bord för, klockan sju, och tillbragte sedan flera timmar, till någon gång efter tio, med långa blickar och dämpat samtal. Vår kock var en smula irriterad över att de visade större intresse för varandra än för hans skapelse."

20WC Vi hör efter på Simpsons Cigarrdivan om de känner till bokstäverna 'B & H' tryckta på en cigarrett.

"På guldblad, sade ni? Det torde innebära Benson & Hedges nya Imperial-cigarretter. Emile Zobar röker dem. Han är militärattaché på franska ambassaden, och schackfantast."

"Vet Ni möjligen om han var här kvällen den nionde mars?"

"Tja, han brukar spela med Alfie", säger han, och pekar på en mager, lärd gestalt som lutar sig över ett schackbräde. Vi går fram till honom, men innan vi hinner avbryta honom håller han upp en hand, till tecken att vi skall vänta. Därpå flyttar han blixtsnabbt runt de vita och svarta pjäserna på brädet. Först när han är nöjd med de olika variationerna i den öppning han studerar, vänder han sin uppmärksamhet mot oss.

Som svar på vår fråga drar Alfie fram en anteckningsbok ur kavajfickan.

"Den nionde mars satte vi oss ner klockan 9.04 e.m. och spelade. Klart 11.14. Partiet slutade i remi. Han öppnade med Ruy Lopez-gambit och svarade med —"

"Tack. Var han här tidigare under kvällen?"

"Nej, han kom in strax innan vi började spela."

"Tack så mycket, Alfie."

26WC Wiggins lyckas med gnistrande smidighet få direktören för Drummonds att visa oss lord Raglands bankkonto.

Det visar sig vara en sorglig syn fram till den tionde mars. Sedan dess har lord Ragland satt in £30.000, i sex omgångar om £5.000.

30WC En vaktmästare på Covent Garden försäkrar oss att Fjodor Meshkoff, vars jättelika utseende han minns, var där den nionde mars.

"När slutade föreställningen den kvällen?"

"Kvart över elva."

Vi ber pojken visa oss den loge som Meshkoff använde, och han för oss till korridoren bakom logerna.

"Vart leder den?" frågar Wiggins, och pekar på en dörr mitt emot Meshkoffs loge.

"Till gränden bakom teatern."

"Tänk efter ordentligt. Såg Du verkligen att herr'n i fråga lämnade teatern när föreställningen var slut?"

"Nu när ni säger det, så kan jag inte svära på det."

35WC Försäljaren på Amber & Co tycks bli något syrlig av vår fråga.

"'B & H' är Benson & Hedges' märke. Jag är säker på att de kommer att kunna hjälpa Er."

36WC Vår intervju med Hector de Guerra i hans bostad, avbryts plötsligt av att tre små barn kommer in i vardagsrummet. De närmast flyger in i rummet, sveper ner mot sin far och överöser honom med kyssar och kramar. Hack i häl ger deras spanska guvernant en rad befallningar, vilka på nytt återställer ordningen. Efter att ha föreställt barnen formellt för oss, med de smås ovana nigningar, för guvernanten ut dem och señor del Guerra kan fortsätta.

"Det var en formell middag, förstår ni; den nionde mars är vår bröllopsdag. Det var omkring 30 gäster och de började komma strax efter klockan sju. Såvitt jag minns var greve von Schulenberg och hans fru de sista som anlände, omkring 8.30."

41WC Vi finner Emile Zobar hemma i sängen. Hans hushållerska, som inte på något sätt svarar

mot vår uppfattning om franska husor, visar in oss.

"Vi beklagar att vi stör, men —"

"Nonsens, det är bara en lätt åkomma, och ert sällskap är mycket välkommet. För att vara helt uppriktig, så är jag just nu dödligt utråkad."

Han smäller ihop ett exemplar av *Alice i Underlandet* och sträcker sig mot en låda i sängbordet. Han drar ut en cigarrettask som han öppnar och sträcker fram mot oss. Vi avböjer, men kan inte undgå att lägga märke till guldmärkningen 'B & H'.

"Var snälla och stäng dörren. Min hushållerska kommer att tjata i evighet om hon ser mig röka."

"Skulle Ni vilja berätta var Ni befann Er på kvällen den nionde mars?"

"Ja, kvällen då Mr Allen mördades. Jag var på Simpsons hela kvällen och spelade ett parti schack."

"Känner Ni Richard Camp?"

"Givetvis. Han arbetar på Grant Arms Company och är hemligt förlovad med min niece, Anette Zobar."

"Varför 'hemligt'?"

"Därför att min bror är en mycket trångsynt människa. Jag håller med om att det är märkligt för en parisare, men..." Han rycker på axlarna. "Han tycker mycket illa om er engelsmän. Då han är en mycket diplomatisk diplomat, lyckas han dölja det väl. Detta skulle måhända inte vara fallet om hans enda dotter skulle äkta en engelsman. Jag, å andra sidan, tycker om och beundrar engelsmännen mycket, i synnerhet Richard. Och då jag dessutom är till övermått förtjust i min niece, gick jag med i deras sammansvärjning."

"Har Mr Camp någonsin talat med Er om det särskilda projekt han arbetade på?"

"En av de goda sidor jag beundrar mest hos engelsmännen är deras djupa lojalitet. Richard besitter i rikt mått detta sinne. Så, nej. Min kontakt med honom låg enbart på det sociala sociala planet inom ramen för det läge jag redan klargjort för er."

Vi tackar Monsieur Zobar för denna gång, och önskar honom ett snabbt tillfrisknande. Vid foten av trappan hör vi på vägen ut två kvinnor samtala i köket. Vi fångar en skymt av en välklädd dam, vars namn, 'lady Hilda' hörs genom hushållerskans franska virrvarr. Vi är osäkra på efternamnet, men det har en stavelse, och börjar på 'O', eller möjligen på 'H', med tanke på fransmännens problem med denna bokstav. Märkligt nog försvinner hon snabbt utom synhåll så fort hon lägger märke till oss.

45WC Mr Gilbert Welch berättar att han har rökt Benson & Hedges i sex månader. Han vet ingenting om Grant Arms Company, någon Courtney Allen eller mordet.

"I själva verket", säger han, och fyller på sin konjakskupa för tredje gången sedan vi kom, "så kommer jag om tio minuter inte att veta någonting om någonting."

95WC På en lapp på Mortimers skyltfönster står det att det är 'Stängt på grund av sjukdom.'

2EC I samma ögonblick som vi förs in till henne, igenkänner vi i lady Hilda Hope damen vi såg en skymt av hos Zobar. Hon känner också igen oss.

"Jaha, det verkar som om ni kommit på oss", säger hon.

"Det vet jag faktiskt inte", säger Wiggins. "Vi tyckte att det var underligt att Ni fann det nödvändigt att dölja Er. Vi uppfattade också Ert namn när hushållerskan talade. Vi beslöt oss för att undersöka saken. *Vad* är det exakt som vi har kommit på om Er och Monsieur Zobar?"

Hon gör en liten paus, och beslutar sig för att berätta allt.

"Sir Lionel, min make, är i utrikesförvaltningen. I oktober blev han stationerad i Oman, i Arabien. Vårt äktenskap är sådant att jag valde att inte följa med, och Lionel blev förtjust över att jag stannade hemma. På franska ambassadens nyårsbal mötte jag så Emile, och blev — uppriktigt sagt — kär. Givetvis skulle enbart antydan om en skandal förstöra min makes karriär. Och det har jag ingen lust att göra."

"Madame, Ni kan lita på vår diskretion."

5EC Vi har redan gjort upp med konstapel Beadle om att träffas bakom Grant Arms Company, i gränden som går parallellt med Leonard Street.

"Jag lade märke till en underlig hög där borta i gränden. Jag visste genast att någonting var fel — min instinkt för det ovanliga,

skulle man kunna säga. Se upp där ni går! Stenläggningen är dålig här. Många vassa kanter som är som gjorda för att man skall snubbla på dem."

Vi har gått omkring tio meter från foten till trappan som leder till Grant Arms Companys kontor, och kommit fram till en 'T'-liknande korsning med en annan gränd som leder till Old Street.

"Det var precis här, och tråkigt nog var det inte någon hög alls. Nåväl, offret låg på rygg, slungad bakåt av kulans kraft. Portföljen låg precis intill kroppen, i midjehöjd. Plånboken låg några decimeter därifrån. Offrets rock var uppknäppt och fickuret saknades, men en del av kedjan satt fortfarande fast i västen. Han var redan död, men händerna var fortfarande en aning varma, så jag kan inte ha missat den rackaren med särskilt mycket.

Nåväl, jag antar att förövaren måste ha gömt sig i skjulet precis i början av den andra gränden. När offret nalkades, hoppade han ut och sköt på kort håll. Som ni ser är det bara omkring en och en halv meter från skjulet till likets plats."

Vi tackar konstapel Beadle för hans tid och besvär. Han återgår till sin patrullering, men vi stannar ytterligare ett ögonblick på brottsplatsen. Från skjulet kallar Wiggins på oss.

"Det verkar som om både Scotland Yard och vår 'förövare' varit vårdslösa."

I hans öppna handflata ser vi en cigarrettfimp. På den står bokstäverna 'B & H' i guld. Fimpen är klämd jämnt runt om.

Wiggins strålar och föreslår att vi skall ajournera oss till Grant Arms Companys kontor, för att tala med Allens privatsekreterare.

Vårt oortodoxa sätt att ta oss in, genom baktrappan, förvånar en ung man som vi möter i korridoren. Han har ljust hår och ett trevligt utseende, och visar sig vara William Linhart. Efter att vi föreställt oss för varandra, och vi satt oss ned på hans kontor, ställer Wiggins en fråga som stört oss alla sedan fallet började.

"Vad gjorde Mr Allen i gränden?"

"Närhelst han arbetade över, vilket inträffade ofta, så brukade han gå ut bakvägen. Det var bara en kort promenad till Old Street, där trafiken är livligare och möjligheterna att få en droska större."

"Så vem som helst som visste någonting om Mr Allens vanor, anställda eller till och med affärsbekanta, skulle säkert känna till denna vana?"

"Ja, det stämmer."

"Den kväll Mr Allen mördades, hade han ett möte inplanerat med en kapten Egan klockan halv nio. Kan Ni säga oss vem denne kapten Egan är?"

"Han är tygofficer med ansvar för materielinköp på Amiralitetet."

"Vet Ni vad mötet skulle handla om?"

"Han och Mr Allen träffades ofta för att diskutera det specialprojekt som för några månader sedan utfördes för Amiralitetets räkning, men jag känner inte till just detta möte. Mr Allen lämnade regelbundet framstegsrapporter, men alltid på dagen, och det var alltid jag som gjorde upp dessa möten."

"Kan Ni berätta om detta specialprojekt?"

"Det är mycket hemligt, men jag antar att jag kan avslöja att det rörde sig om utvecklingen av en ny sorts fartygskanon."

"Förelåg det några problem med utveckklingen?"

"Inte vad jag vet. Mr Allen var dock mycket bekymrad över säkerheten. Medan vi säljer vapen till främmande makter, så finns det vissa vapen som är reserverade för vår egen regering. Specialprojekt nr 10 var ett sådant."

"Hade Mr Allens säkerhetsbekymmer sin grund i någon särskild händelse eller person?"

"Projektets existens var allmänt känd, så jag är övertygad om att han förväntade sig ett visst mått av, tja, spionage. Han kallade in lord Ragland och diskuterade frågan efter det att ett flertal främmande personer setts hänga runt Deverell Street-fabriken."

"Varför skulle någon bevaka fabriken?"

"Alla tekniska data, blåkopior, formler, allt sådant, finns där. Vårt kontor här är helt administrativt."

"Mr Allens bror tror att han hade en kärlekshistoria på gång när han dödades. Vi inser att detta är en ofin fråga, men skulle Ni känna till vem damen kan ha varit?"

"Nej, det gör jag inte. Jag har under årens lopp alltid känt till Mr Allens snedsteg, men

bara generellt. Vi kunde arbeta och så kunde någonting leda till en kryptisk anmärkning som uppenbarligen hade någonting med hans privatliv att göra. Strax efter det att den Internationella Vapenmässan öppnat, fick han till exempel ett parfymerat brev på skärt brevpapper. När han senare under dagen dikterade ett brev till lord Ragland, så hejdade han sig och plockade upp det. Han luktade ordentligt på det, och sade högt 'Kvinnor gifter sig ofta för en titel, men de blir inte nödvändigtvis kära för dess skull.' Sedan skrattade han och fortsatte med sitt PM."

"Ni är nu den nye verkställande direktören, Mr Marlowes, sekreterare?"

"Ja. Han var Mr Allens utvalde efterträdare, vilket ger en perfekt bild av vilken typ av människa Mr Allen var. De var inte särskilt förtjusta i varandra, men i och med att han insåg Mr Marlowes enastående affärsskicklighet, så gjorde han honom så att säga till sin arvinge."

"Tack, Mr Linhart. Ni har varit mycket hjälpsam."

18EC Ägaren till Bishop's Finger Inn är en liten orolig man som vrider sina spensliga händer vid våra frågor. Han är mycket ovillig att ge oss några upplysningar om Mr Allen.

"Mina klienter har fullt förtroende för min diskretion, och jag varken kan eller vill förverka detta förtroende."

"Inte ens om alternativet är att försvåra en officiell polisutredning?" frågar Wiggins, med en ton som ligger precis på gränsen mellan rättmätig indignation och officiellt hot. Den lille mannen ger upp.

"Eh, alltså, jag vill givetvis alltid samarbeta med myndigheterna."

"Duktig pojke! Tro mig, jag kommer att lägga ett gott ord för Er. Nåväl, kvällen den åttonde mars så träffade Mr Allen någon här. Inte sant?"

När man väl slagit upp en bräsch, så har staden fallit. Den lille mannen berättar att Mr Allen bokat en privat matsal tio gånger mellan den femtonde januari och den åttonde mars. "Varje gång anlände först en lång, beslöjad kvinna i kappa. Jag kan egentligen inte berätta någonting om henne, men hon verkade vara en elegant dam av börd. Hon tilltalade mig bara en gång, vid sitt första besök. Jag lade märke till en svag brytning. Mellaneuropeisk, skulle jag vilja säga. Louis!"

Han kallar till sig kyparen som brukade betjäna Allen och gästen. Av honom får vi veta att damen var anslående vacker med långt blont hår. Han påminner också ägaren om örhänget som damen glömde. Det är en droppformad smaragd, omgiven av diamanter. På metallspännet är juvelerarens märke, 'R & F', ingraverat.

Wiggins tackar dem. När vi går kommer Louis ihåg någonting som han tycker vi bör känna till.

"Det var den här långe mannen med tjock mustasch. Han log aldrig; rena stenansiktet. Enda gångerna han dök upp var de kvällar då Mr Allen hade sina möten. Han brukade komma och gå strax efter damen. Bradford kanske vet mer."

Bartendern minns mycket väl mannen med stenansiktet.

"Han satt där, timme efter timme som ett tänt ljus, sade aldrig någonting. Direkt oartig. Beställde alltid bara en drink och drack aldrig upp den. Gav aldrig dricks. Han var ingen gentleman!"

22EC Från börsens läktare kan Wiggins bara se den stora tavlan med hjälp av kikare.

"Raffertys Pappersbruk, 8 shilling per aktie... Ingen notering på Stevensons Järnverk."

Just då kommer en springpojke med ett jakande svar på vår förfrågan till Richard Allen. Vi tar oss nedför trappan till ett förrum där Mr Allen väntar.

"Hur fortskrider utredningen?"

"Den fortskrider. Mr Allen, skulle Ni kunna berätta lite för oss ur investeringssynvinkel om Raffertys Pappersbruk och Stevensons Järnverk?"

"Fram till den dag han dog, var Josiah Raffertys företag lika solitt som Bank of England. Men av två skäl skulle jag aldrig rått någon att investera i det. För det första fyllde Josiah Rafferty 94 år nu senast. Hans bortgång kunde ha inträffat när som helst under de senaste 20 åren. För det andra är hans söner lika oskickliga som fadern var enastående. De kontrollerar nu firman, och till och med en blind hade kunnat förutse att

de håller på att köra ned den i botten med högsta fart.

Stevensons Järnverk är helt bankruttmässiga, och av synnerligen goda skäl. Upp emot 85 procent av deras råvaror kommer från centralamerikanska stater. Mellan en revolution och en annan, tja... Lord Ragland hade investerat kraftigt i båda, drar jag mig nu till minnes."

"Vi skall vidare nu. Tack så mycket."

30EC Vi möter Henry Ellis på hans kontor och förklarar att vi utreder mordet på Courtney Allen. Hans ansiktsuttryck ljusnar. "Åh, Grant Arms Company-fallet. Ja, jag har hört talas om det på nyhetsredaktionen. Mycket märkligt, men om ni frågar mig, så har jag en ganska god uppfattning om vad som ligger bakom det hela." Han hejdar sig och ler. Det tycks inte som om han avser att fortsätta.

Efter några sekunder lutar sig Wiggins otåligt fram och säger bönfallande, "Nå, vad är det? Fram med det, karl!"

Ellis ser sig omkring för att vara säker på att ingen tjuvlyssnar på samtalet. "Som ni kanske redan vet", förklarar Ellis, "så arbetar Grant Arms Company på en ny, hemlig fartygskanon — det sägs att den kommer att vara överlägsen allting som finns i dag. Mina kontakter på kontinenten har sagt att nästan varje sjömakt i Europa skulle vilja lägga vantarna på de där planerna. Jag tvivlar starkt på att det var ett engelskt finger på avtryckaren; snarare var det ett ryskt eller ett franskt. Om herraväldet över de Sju Haven inte är ett tillräckligt mordmotiv, så undrar jag vad som kan vara det."

"Tack för tipset."

35EC "Nå, Wiggins, vad för Er hit? Hjälper Ni Holmes med ett fall?" frågar Quintin Hogg bakom sitt stökiga skrivbord.

"Ja, faktiskt. Vi var i grannskapet, och tyckte att vi skulle titta in."

"Fint, vad arbetar Ni med?"

"Mordet på Courtney Allen."

"Det var intressant. Jag har hört sägas att det kan ha något att göra med ett projekt som Grants gör för regeringen. Ligger det någonting i det?"

"Det är det vi försöker reda ut. Vad vet Ni?"

"Ingenting konkret, men på puben Black Crown satt vi några stycken journalister härförleden och skvallrade, och då kom möjligheten av utländsk inblandning i brott upp. Spionage, kidnappning och till och med mord. Jag har ingen aning om huruvida mordet på Allen hamnar i någon av dessa kategorier eller inte, men det slog mig bara som en möjlighet när jag hörde nyheten om hans död. För närvarande vet jag ingenting annat än vad Yarden sagt. Jag skall börja rota litet i ärendet och låta er få veta om jag kommer på någonting."

"Tack, vi skall göra det samma."

36EC Vi finner Mr Hall på hans kontor och han ger oss några minuter. Vi berättar fakta kring mordet på Courtney Allen. Han lutar sig tillbaka i sin stol och tänker efter ett ögonblick. "Det tycks mig som om Scotland Yard har fel när de bedömer motivet till mordet. En vanlig tjuv skulle inte lämnat en oöppnad portfölj efter sig, och han skulle inte heller ta sig tid att undersöka dess innehåll på brottsplatsen. Därför måste motivet till brottet vara märkligt. Det tycks som om ni har ett riktigt problem framför er. Jag skulle gärna vilja hjälpa er, men just nu har jag alldeles för många fall, och min tid är dyrbar."

38EC Sir Jasper Meeks berättar att Allen sköts i bröstet och på nära håll.

"Från ett avstånd om 60 cm, inte mer — det fanns omfattande krutstänk på hans överrock."

"Har Ni kvar kulan?"

"Nej, men den måste ha varit grovkalibrig; utgångshålet var enormt."

39EC Wiggins ringer på klockan bredvid namnet 'Federigo Mariano', varefter vi väntar. Snart hör vi fotsteg som kommer nedför trappan. Dörren öppnas, och en svartmuskig herre i trettioårsåldern, med ögon som inte flackar, står framför oss. Han bär en balettdansörs trikåer och är smakfullt sminkad.

"Ja?"

"Eh... ah... ah... det vill säga... är Sebastian Palmerston hemma?"

"Jag tror att Ni kommit till fel adress."

"Är inte detta Aldersgate High Street?"

"Nej, det här är Aldersgate Street. Gå söderut mot St Paul's och sväng till vänster på Cheapside. Följ den till höger mot Poultry Cornhill, Leadenhall Street och så övergår den till Aldersgate High Street."

"Åh tusan, det var verkligen hyggligt av Er. Beklagar att vi störde, det vill säga avbröt Er."

"Ingen orsak."

44EC På R.S. Garrard & Co talar vi med Virgil Leggins om juvelrånet som ägde rum på eftermiddagen den 19.

"Det var mitt på eftermiddagen, och det var bara några få kunder i butiken. Plötsligt vällde rök fram ur trappan som leder upp till kontoren."

Han pekar mot trappan. Den mynnar ut omkring 1,5 meter från, och rätt mot, mittgången mellan två montrar.

"Hela rummet fylldes genast av rök. Flera personer ropade 'Eld!' och alla, inbegripet jag själv, rusade mot ytterdörren. Brandsoldaterna kom snabbt till platsen, bildade en langningskedja för att släcka elden. Det visade sig ju dock att det inte fanns någon eld. Någon, jag tror att det var en välklädd gentleman i trettiofem-års åldern som bar på en väska och som stod mitt i trappan, slängde upp en rökbomb mot avsatsen. En hel monter där borta plundrades."

"Ganska djärvt att slå till mitt på eftermiddagen."

"Ja, men när vi har stängt placeras hela skyltningen i ett specialbyggt valv. Då skulle det ha varit omöjligt att genomföra ett rån."

51EC Vi anländer till Richard Mainharts hem på samma gång som hans advokat, Henry Swathmore, är på väg därifrån.

"Tack, Henry, för att Ni tog med de där papprena för underskrift."

Mr Mainhart är dess värre mycket närsynt och i förvirringen är det Wiggins han skakar hand med när han säger adjö. Det hela klaras ut, och snart befinner vi oss i hans vardagsrum.

"Ni röker Benson & Hedges Imperials, inte sant?"

"Åh, gör Ni? Det var trevligt. Det gör jag också." Han är också döv.

Vi stannar ytterligare tio förvirrade minuter hos honom, innan vi tar farväl.

52EC "Hm, en tråkig historia, Allenmordet", säger Fläskis. "Har Du hört några rykten?"

"Icke ett knyst. Jag känner några grabbar som inte skulle dra sig för att använda en tandpetare i en mörk gränd, men pistol? Det är inte juste. Jasper! En omgång åt mina vänner!"

61EC Vi finner utan svårighet Linharts lägenhet. Vi hinner knappt förklara vårt ärende innan Mrs Mabel Linhart, Williams mor, erbjuder oss diverse mat och förfriskningar. Hon är en förtjusande gammal dam, som bryter ut i obehärskade snyftningar när hon minns de födelsedagsblommor som Mr Allen sände henne dagen före sin död.

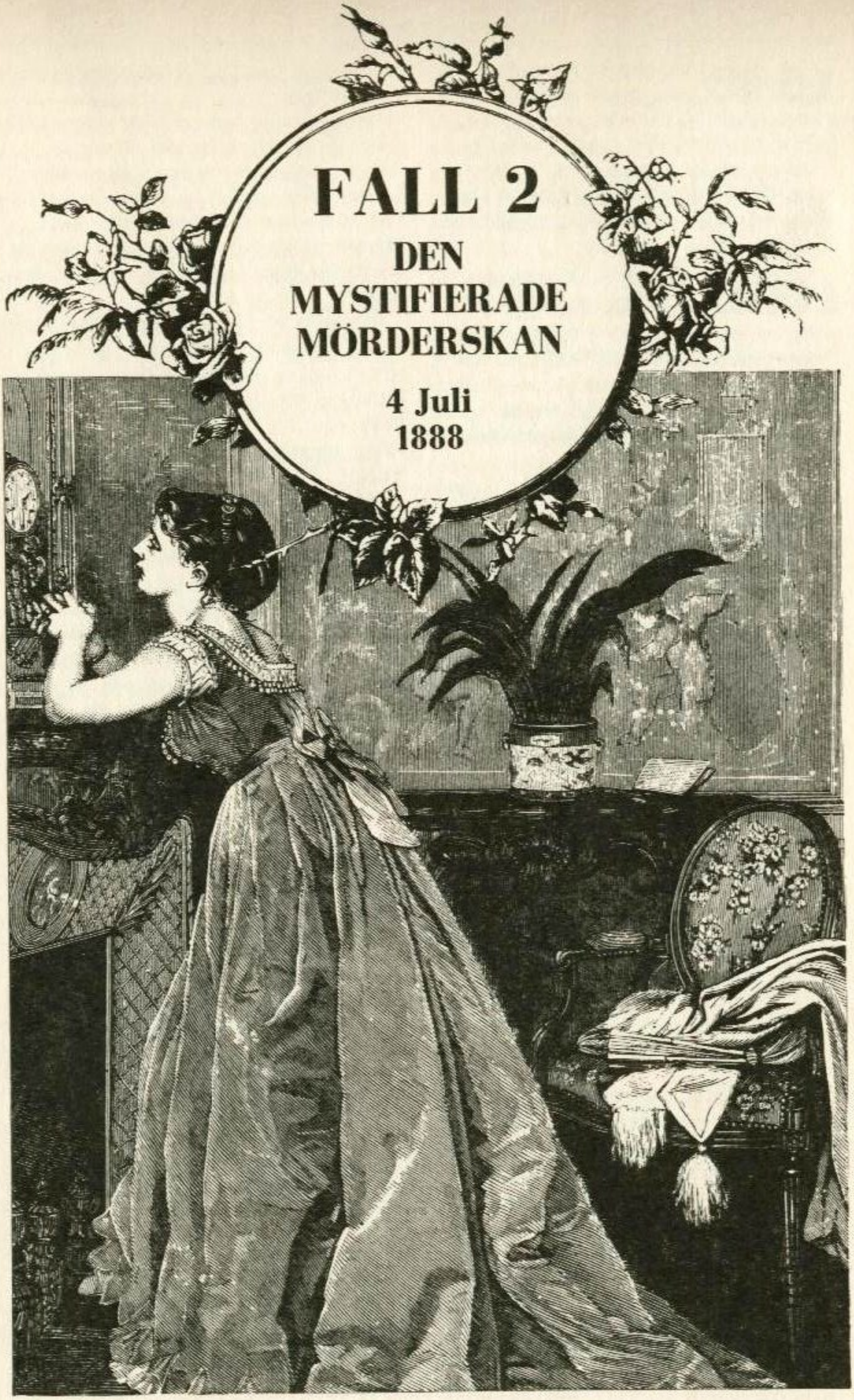
Vi erbjuder våra beklaganden och våra näsdukar, och smakar på hennes hemgjorda kola, vilket allt bidrar till att lugna henne. Slutligen frågar vi var hennes son befann sig på kvällen den nionde.

"Hemma hos mig hela kvällen. Billy är en sådan trevlig pojke."

FALL 2

DEN MYSTIFIERADE MÖRDERSKAN

4 Juli
1888

15SE Vi träffar på Kenward Olicks änka då hon tvättar. Hon är en kvinna med hårt utseende, och som ser äldre ut än hon är. Hon vägrar tala med oss.

Det gör hennes grannar också. I själva verket får vi inte reda på någonting alls om Olick som skulle kunna hjälpa oss spåra hans mördare.

16SE Wiggins, som är förklädd näst intill oigenkännlighet, möter oss som avtalat vid hörnet av Penton Place och Kennington Park Road.

"Leach är vad Fläskis sade att han var, en hälare. Han tittade underligt på mig när jag nämnde Clarendon. Sade att han inte kände honom."

21SE Kilgore Trout är en mycket slipad herre. Han medger att han känner Clarendon, men har ingen aning om vem Calvin Leach är. Det är i alla fall vad han påstår.

2SW Vårt hopp att diskret ta oss in på Societetsklubben och få tag på Langdale Pike, visar sig vara fåfängt. Vi har dock tur, ty Pike håller just en utläggning om det ämne som intresserar oss. Vi tar plats i utkanten av gruppen som omger honom, och lyssnar.

"Ack, kära vänner, 'Trasseltvillingarna' har lämnat oss. Stackars Guy Clarendon, fälld i sitt okynnes blomning. Stackars Loretta Nolan. Hon måste vara helt utom sig. Förlusten av en besläktad själ som gärna hällde champagne i dekolletaget på lady Leeds nya Pariskreation enbart för hennes nöjes skull, måste vara svårare att bära än förlusten av en älskare."

"Jag trodde de var älskare", säger någon i gruppen.

"Kära hjärtanes, inte alls. Till det yttre utgjorde de ett strålande par. Han, lång, stilig, av rik familj. Hon, vacker, i sig arvtagerska. Det kunde ha varit ett äktenskap som planerats i himlen. Det var dock snarare ett som gjorts upp i de nedre regionerna. De var bröderna Grimm, inte Romeo och Julia."

"Betyder det att Frances Nolans påstående att hon och Clarendon var älskare, var sant?"

"Svårt att tro det, inte sant? Men jag har för mig att hon hävdade att de var förälskade i varandra, inte att de var älskare. Däremellan är en stor skillnad, och i skillnaden ligger hela poängen.

Guy Clarendon hade praktiskt taget gjorts arvlös av sin far, en far som tröttnat på att tysta ner skandaler och betala spelskulder. Loretta Nolan hade på tre korta år lyckat slösa bort en avsevärd förmögenhet. Hur skulle 'Trasseltvillingarna' kunna fortsätta med sitt överdådiga skämtlynne när de var så barskrapade?"

Plötsligt brister han ut i ett pärlande skratt. "Ni minns säkert de 200 droskor med 200 tiggare som de skickade till maj-soarén i Richmond förra året. Ha, ha. Trängseln och förvirringen var så omfattande att ingen av de riktiga gästerna kunde komma in före midnatt. Utsökt!

Men sådana utstuderade skämt kostar en vacker slant, och jag är rädd att både Guy och Loretta stod helt utan slantar, vackra eller inte. In på scenen kommer syster Frances. En förtjusande dam, enligt vad som sägs, men föga attraktiv, föga roande uppträdande, och, för Clarendons och Lorettas syften, föga intelligent. Hennes arv var dock helt orört, och här hade vi det verkliga föremålet för Clarendons ömma känslor."

När samtalet övergår till 'Societetstjuven', och mer inriktar sig på offrens svagare sidor än på någonting annat, försvinner vi.

5SW På Londonbiblioteket har vår vän Lomax redan ett svar på vår fråga.

"Mesmer-Braid Institutet grundades 1874 som en anstalt för de mentalt störda. Det uppkallades efter den österrikiske 1600-talsläkaren Anton Mesmer, den förste som upptäckte en teknik för att försätta en patient i en svag trans. Då Mesmer tilltrodde tekniken — som han kallade mesmerism — vissa mystiska omständigheter, diskrediterades han under sin livstid. På 1840-talet blev dr James Braid, en engelsman, intresserad av Mesmers arbete. Han finslipade tekniken och döpte om den till hypnotism."

8SW Vi möter Mycroft i den gåtfulla Diogenes-klubbens gästrum. "Mr Holmes, vi hjälper Er bror med Guy Clarendon-fallet."

"Clarendon-mordet?" Mycroft Holmes tycks förbluffad. "Efter att ha läst om fallet med den

döde kusken med de romerska mynten runt halsen, så tänkte jag att 'Sherlock är säkert på bettet här'. Fallet andas Moriarty, och Sherlock tar varje chans att fånga Moriarty med garden nere. Jag kan inte tänka mig att han dessutom skulle ha tid för Clarendon-fallet."

Wiggins rodnar skamset och erkänner, "Ni har rätt; Er bror utreder fallet med droskkusken och mynten. Vi gör det här på egen hand. Har Ni några upplysningar som kan hjälpa

"Nej, det kan jag inte påstå. Allt jag vet är vad jag läst i *The Times*, och där finns inte tillräckliga upplysningar för att uppställa några teorier."

Vi ber om ursäkt för att vi stört och ger oss av.

12SW Mr H.C. Hardinge talar mer än gärna med oss om stölden av hans frus smaragdarmband.

"Fast jag vet inte vilka upplysningar jag kan ge er. Vi var gäster vid en intim middag hos Otis Richmonds. Vi kom hem strax efter midnatt. När min fru lade undan sina smycken märkte hon att armbandet saknades i hennes juvelskrin. Vi drog oss till minnes stölden i Bakers hus några kvällar tidigare, och tillkallade polisen."

"Blev alla tjänarna utfrågade?"

"De har alla arbetat ett antal år hos oss, och jag hyser inte minsta misstanke mot någon av dem, men, ja, polisen förhörde dem alla grundligt. De sov alla när vi kom hem, och ingen av dem hade hört någonting ovanligt."

"Stals ingenting annat?"

"Min fru förvarar ett antal värdefulla smycken i sitt juvelskrin, och inget av dem stals. Ingenting annat i rummet så mycket som rubbades."

"Är Ni övertygad om att det inte bara förlagts?"

"Min fru satte det faktiskt på sig när hon klädde sig, men beslöt sig för att inte bära det. Jag såg henne lägga ned det i juvelskrinet igen."

"Var förvarar hon sitt skrin?"

"Hennes toalettbord har en särskild öppning på sidan för skrinet. Det passar in väldigt bra."

Vi tackar Mr Hardinge för att ha tagit emot oss och vi ger oss iväg.

13SW "Det är en meningslös utredning", säger en stressad kommissarie Lestrade. "Hör nu, Frances Nolan hävdar att hon inte visste att Clarendon bodde på Hallidays, men gick trots det direkt till hans rum. Hon sköt ett skott med en derringer — för vilken hon hade ett kvitto i sitt namn från S. Goff — i rummet där Clarendon påträffades död, skjuten med en finkalibrig pistol. Nej, den damen är otvivelaktigt skyldig."

15SW Vi lämnar direktörens för Hallidays Privathotell kontor lika ovetande som vi kom. Han är alldeles för upprörd över polisens avstängning av Clarendons rum, för att vara till någon hjälp. Lyckligtvis är portieren betydligt mindre lättretlig.

"Herr'n skrev in sig den 29 maj som Clarence Guy. Han fick ett rum mot gatan på tredje våningen. Två dagar senare begärde han att få flytta till svit 205. Under sin vistelse här tog han vad jag vet bara emot två besök. Den ene var en ytterst otrevlig person. Han var mycket storvuxen, hade en kraftig valrossmustasch och ett framträdande ärr längs ena kinden. Han kom den första juni, samma dag som Mr Guy, det vill säga Mr Clarendon flyttade. Han kom bara in, satte sig i lobbyn, och väntade. Jag höll ett öga på honom, men jag måste medge att jag tvekade att fråga honom vad han gjorde. Omkring tjugo minuter senare kom Mr Clarendon ned från sitt rum. När han gick förbi ryckte den store mannen honom åt sidan. Jag är säker på att jag såg rädsla i Mr Clarendons ansikte, och jag skulle just skicka ut en av pojkarna efter en bobbie, när Mr Clarendon gjorde ett tecken åt mig att allt var väl. Efter några minuters samtal gick de ut tillsammans. Jag såg aldrig mannen igen.

Hans andra besök, som kom förbi ganska ofta, var en mycket parant dam. Hon var klädd efter senaste mode, och hade ett mycket speciellt skratt, mycket djupt och fylligt. Jag har ingen aning om vem hon var."

"Berätta om morgonen den andra juli."

"Klockan var ungefär nio när kvinnan kom in. Hon såg ganska alldaglig ut, och jag skulle inte lagt märke till henne om det inte varit för det faktum att hon kom in genom stora ingången, varken såg sig om åt höger eller åt vänster, utan gick rakt fram till

trappan. I allmänhet får inte folk som inte bor på hotellet komma in utan att först anmäla sig vid disken. Jag skulle just hejda henne, när jag haffades av Mr Ramsey. Han är en av våra långtidsgäster och en kronisk kverulant, och han vägrade släppa fram mig. Det kan inte ha gått mer än 30 sekunder förrän det hördes en svag smäll, och därpå en kvinnas skrik. Jag rusade uppför trappan till andra våningen, vars hall var full av nyfikna gäster. De hänvisade mig till rum 205. Där fann jag Mr Clarendons kropp och den nyss nämnda kvinnan. Hon låg avsvimmad mitt i rummet med en pistol i handen. Jag återupplivade henne med en smula whisky som fanns i rummet. När hon återfick medvetandet var hon helt förvirrad. Hon hade ingen aning om var hon var eller vad hon gjort. När hon såg Clarendons kropp skrek hon till och släppte pistolen som om den blivit glödhet. Jag förde henne till ett tomt rum i närheten och såg till att polisen tillkallades."

På vår begäran säger portieren till en sömning piccolo att visa oss sviten. På vägen till rummet får vi veta att pojken just övergått till dagtjänst efter att tidigare ha arbetat på nätterna. Ytterligare frågor ger vid handen att ytterdörren låses klockan tio på kvällen, så att gäster eller eventuella besökare måste släppas in av nattpersonalen. Clarendon förde ett högst exemplariskt liv, och var alltid i sitt rum före tio.

Poliskonstapeln som vaktar rummet släpper in oss i 2-rumssviten och övervakar vår titt. Vardagsrummet är tapetserat i ett dämpat blomstermönster. Taket är täckt av gult gips. Konstapeln visar att kroppen påträffades vid dörren till sovrummet. Det finns bara en eller två blodfläckar på mattan. Två vinglas, det ena sönder, som ligger bredvid, har uppenbarligen åstadkommit en större fläck. Mitt i rummet, omkring 3 meter bort, ligger små bitar gult gips.

En undersökning av vardagsrummet avslöjar inte så många personliga effekter. I översta skrivbordslådan finner vi dock ett hopvikt kontoutdrag från Cox Bank.

UTTAG		INSÄTTNINGAR	
		30 maj	£ 5.000
1 juni	£5.000	12 juni	£ 500
		16 juni	£ 1.000
		18 juni	£ 500

Vi går in i sovrummet. I garderoben finns inte mer än två skjortor och tre par skor, varav ett par fäktskor av svartfärgad segelduk. I byrån finns den vanliga mängden underkläder och tröjor. En svart ylletröja och ett par svarta skor ligger nedslängda i översta lådan.

"Inte mycket till utsikt", säger Wiggins, och lutar sig ut genom det öppna sovrumsfönstret. Tegelmuren på andra sidan gränden är förvisso dyster. Till och med klängrankorna som slingrar sig uppför spaljén och täcker Hallidays' baksida, är dammiga och tröstlösa.

19SW Dr Trevelyan är en man med avsevärd kroppshydda, och allting han gör, rörelser och gester, gör ett tungt intryck. Hans ögon är dock snabba och livliga, och tycks tränga in i ens innersta. Det är aningens aning oroande. Han sätter sig ned i stolen bakom skrivbordet, leker med fickuret och frågar hur han kan bistå oss.

"Vi har hört att Ni åt middag med Frances Nolan på kvällen den första juli."

"Ja, det stämmer. Vi äter middag tillsammans varje söndag. Hennes syster Loretta har i tio år varit min patient, först på Mesmer-Braid-institutet, och därefter privat. Jag träffade Miss Frances varje vecka för att redogöra för hennes systers framsteg. Vad som började som ett rent kliniskt samröre har utvecklats till en trevlig samvaro vänner emellan. Låt mig säga att det är svårt att tro att Miss Frances begått detta brott. Hennes personlighet är lugn och anspråkslös. Man skulle, ehuru ovänligt, kunna beskriva henne som muslikande. En gärning av detta slag, med en direkt konfrontation, skulle strida helt mot hennes personlighet."

"Står hon och systern nära varandra?"

"De lever helt skilda och olika liv. Miss Frances lever ett lugnt liv, medan Miss Loretta är vild och färggrann. Frances håller sig hemma. Loretta går aldrig miste om en fest. Deras olika skratt ger en bild av deras skillnader. Frances' är dämpat, inte mer än en fnissning. Lorettas skratt är djupt och dånande, helt obehärskat.

För sin del älskar Miss Frances sin syster, och bryr sig om henne som en förälder om sitt barn. Miss Loretta, tja, hon söker ofta sin tillflykt till systern, och älskar henne såpass mycket som hon kan älska någon."

"Tack så mycket, doktor'n."

21SW En man, klädd som om han klivit direkt ur *Tusen och En Natt*, inklusive kroksabel och allt, spärrar ingången till Loretta Nolans bostad. Först när det står klart att vi inte är försäljare som har kommit för att ta betalt för varor eller tjänster, tillåts vi träda in.

Vi kommer in i vardagsrummet, där Miss Loretta ligger bakåtlutad bland stora silkeskuddar, klädd på samma sätt som sin tjänare, det vill säga i en arabisk mansdräkt. För att öka lokalfärgen har långa remsor färggrant tyg draperats runt rummet, upphängt i röda band. Att döma av det yttre kunde vi ha kommit in i en pashas tält.

"Inträden och bliven mottagna", befaller hon, och lyfter huvudet från vattenpipan hon puffar på.

Det är troligen våra helt vantrogna ansiktsuttryck som får henne att brista ut i ett djupt klingande, helt ohämmat skratt. När vi inte reagerar, annat än genom att balansera på först den ena och sedan den andra foten för att visa vårt obehag, dör hennes skratt plötsligt, och munnen trutar ut.

"Åhhh. Ni vill inte leka. Då så." Hon reser sig plötsligt upp, far runt rummet och sveper bort tyget. Hon slår sig ned i en stol som dolts av tygerna, och säger åt oss att tala om vad vi vill.

"Ni verkar inte alls vara upprörd över Mr Clarendons död och Er systers häktning."

Hon gör en lång paus innan hon svarar och blickar bort i fjärran.

"Guy var trevlig att vara tillsammans med... Min syster, hon är en oskuld i lejongropen."

Innan vi hinner ställa någon fråga, reser hon sig upp och ropar på sin hovmästare. "Jag tror det var allt för i kväll, Randall." Hon sveper ut ur rummet, och lämnar oss ensamma.

22SW När vi kommer in i hans laboratorium kan vi först inte finna H.R. Murray bland hans anhopning av kemiska attiraljer, arkivskåp och lådor, tills dess Wiggins hör en svag snarkning från det bortre hörnet. Vi går dit, och finner honom lutad över sitt skrivbord, försjunken i sömn med en hög brottsrapporter och kemianteckningar som kudde. Wiggins rör vid hans axel; han rycker till och hans vita hår och vita papper blandas ett kort ögonblick kring hans huvud.

"Hallå? Vad? Oj, hjälp... var... javisst. Det är ju Du, Higgins! Jag måste ha slumrat till. Vad håller Du på med idag?"

"Wiggins, sir, och vi utreder Clarendonmordet."

"Clarendon? Jag hade just skrivit ut rapporten när jag somnade. Låt mig se, nummer 301... 301..." Han letar genom sin pappershög, trots att vi undrar hur en nyskriven rapport kan finnas någon annanstans än högst upp. "Ah, här är den, 301, Clarendon, Guy. Inte mycket, är jag rädd. Ett hål i skjortan där en finkalibrig kula trängt in i kroppen... avsevärda blodfläckar... krutstänk, vilket tyder på ett skott på nära håll... åh, här är något intressant. På skjortans nedre del fann jag spår av alkohol. Vin, för att vara exakt. Jag har god näsa, och jag tror att det var ett italienskt rödvin av lägre kvalitet. Jag var i Italien år..."

Vi smyger ut och går miste om hans föreläsning rörande finare viners kemiska egenskaper.

24SW Nancy Judd är en tilldragande änka i omkring trettiofemårs-åldern.

"Jag hade just börjat träffa folk på nytt efter min makes död, och så inträffar det här."

Hon berättar vidare att smycket som stals var mycket gammalt, en familjeklenod.

"Det hade tillhört min mormors mormor och fördes vidare till mig. Jag hoppades kunna ge det till min dotter."

Vi får veta att Mrs Judd var ute kvällen för stölden, och att trots att smycket förvarades i tån på en gammal sko, så visste tjuven exakt var han skulle finna det.

25SW Bessie Dearth svingar skämtsamt käppen för att visa vad hon skulle göra med tjuven om han någonsin kom inom hennes räckhåll. Hon har en hel del karaktär för en kvinna i den åldern.

"Min make, Gud skydde hans själ, gav mig halsbandet på vår guldbröllopsdag, och ve den usling som stal det, det säger jag bara."

"Var Ni borta kvällen när det stals, frun?"

"Ja. Jag var på en maskeradbal i St Mary's, en välgörenhetstillställning till förmån för ogifta mödrar. Skulle inte förvåna mig om den skurken var skyldig på den kanten också!

'Societetstjuv', va?! Den gossen kommer ur underklassen, märk mina ord!"

"Låser Ni in Era juveler?"

"Nej, men jag förvarar dem väl dolda, eller trodde i alla fall att jag gjorde det. De låg i en ask som såg ut som ett exemplar av Dickens *Stora förväntningar*, och som stod i bokhyllan bland de andra böckerna. Hiram, min salig make, tänkte ut det där. Men tjuven gick rätt på den!"

"Misstänkte ingen att tjänarna kunde vara skyldiga?"

"Här finns bara Sybil, min hushållerska, och Sarah, min kammarjungfru, och de följde båda med till balen.

Vi ger en donation till Fonden för ogifta mödrar och tar avsked.

27SW Kvällen för stölden var Bradford Lewin och hans fru på en mottagning på Buckingham Palace för den nye kinesiske ministern. De kom hem efter midnatt, var hungriga och bad hovmästaren servera lite kallskuret. Medan de åt sin midnattssupé upptäckte Mrs Lewin att ett par rubinörhängen saknades. De såg ingenting annat ovanligt — inga tecken på att rummet gåtts igenom, med andra ord — och ingen av tjänarna hade hört någonting misstänkt.

30SW Sir Sanford Leeds uttrycker sina förhoppningar om att hans hustrus tiara snart skall återfinnas.

"Det var givetvis ett värdefullt smycke, men viktigare är att min fru stått under läkarvård sedan stölden, och igår tog ett rum på St George-sjukhuset. Hon är till och med mer upprörd än när unge Clarendon spillde champagne nedför, hrrmm, livstycket på hennes originalmodell från Paris på Richmonds tillställning den 20 i förra månaden. Vilket för övrigt var sista gången hon bar tiaran, vill jag minnas."

"Var förvarades den?"

"I nedersta byrålådan, under, hrrmm, några av min frus mer utstyrda klädesplagg."

"Såg Ni några tecken på ett mer omfattande sökande, öppna lådor eller någonting ditåt?"

"Nej, det verkar som om tjuven visste precis var han skulle leta."

"Ni var inte hemma, antar jag?"

"Det stämmer. Min första kväll ute efter Richmonds fest. Har varit sjuk i influensa, förstår Ni. Är fortfarande inte i toppform, men kunde knappast gå miste om det gamla regementets årliga baluns."

"Tack så mycket sir Sanford. Tillåt oss önska lady Leeds ett snabbt tillfrisknande."

"Återfinn tiaran bara, så hämtar hon sig genast."

31SW Sir Francis Clarendon är en bister äldre herre, djupt besviken på sin ende son.

"Han var en slösare och en odåga! För bara en månad sedan eller så, gav jag honom 5.000 pund, och sade att det var de sista av mina pengar han någonsin skulle få se. Jag hoppades att chocken skulle ruska om pojken litet, få honom att inse att att han måste lugna ner sig och staka ut en framtid åt sig. Slut med det där velandet! Hasard, ute till fram på småtimmarna med den där vilda kvinnan; han höll på att krossa sin mors hjärta."

"Vilda kvinnan? Vem menar Ni?"

"Den där Nolan-flickan."

"Frances Nolan?"

"Nej, nej, hennes syster, den där Loretta."

"Ni nämnde hasardspel. Vet Ni med vem Er son spelade, eller vem som kan tänkas ha velat döda honom?"

"Nej, tyvärr. Han berättade ingenting hemma. Han kom bara hit när han behövde pengar, och efter att jag sagt honom att det inte skulle bli några mer pengar, så har jag knappt sett till honom. Han krossade sin mors hjärta, det var vad han gjorde."

Gertrude Clarendon sitter gråtande i rummet, med ett hjärta som förvisso tycks krossat.

"Slösa inga tårar på honom, Gerty. Det var han inte värd!" När han säger så, börjar hans egna ögon tåras.

Vi tar diskret farväl, och hovmästaren följer oss till ytterdörren. "Jag kanske kan hjälpa till. Master Guy var en vildbasare, men inte helt fördärvad."

"Fortsätt är Ni snäll, vi uppskattar all hjälp."

"För omkring fem veckor sedan lade jag märke till en man som hängde runt huset, en person med skrämmande utseende. Han hade ett fult ärr på ena kinden och var ganska vårdslöst klädd, vilket var vad som fångade min uppmärksamhet. Han passade helt enkelt inte in, om Ni förstår vad jag menar."

"Kom han upp till dörren, eller såg Ni honom i sällskap med unge Clarendon?"

"Ingetdera. Han gick bara fram och tillbaka

längs gatan under större delen av kvällen. Jag är dock övertygad om att han var särskilt intresserad av det här huset. Sent samma natt, eller snarare tidigt nästa morgon, ty jag kommer ihåg att jag hörde klockan i hallen slå tre slag, hörde jag ett slamrande ljud i huset, och gick upp för att undersöka vad det var. Jag sover ganska lätt, och var i alla fall på min vakt mot mannen med ärret. Under alla förhållanden var det Master Guy, och han var i ett fruktansvärt tillstånd. Han var helt sönderslagen, med ett öppet sår i pannan. Jag frågade rakt ut vem som gjort honom detta. Han svarade inte direkt, utan sade bara åt mig att jag skulle glömma alltihop, och inte tala om det för någon."

"Det här kan vara till stor hjälp. Tack."

39SW Otis Richmond är en rund liten man, med obegränsad energi och gott humör. Han verkar inte alls ledsen över att ha utsatts för 'Societetstjuven', något som möjligen har att göra med hans jättelika förmögenhet.

"En struntsak, en leksak. Jag köpte en ny åt min fru dagen därpå. Givetvis känner jag dock för de andra, affektionsvärden och sådant där."

Som svar på våra frågor berättar han att han var ute kvällen för stölden och att ingenting hade rubbats utom juvelskrinet som stod på toalettbordet.

48SW Cornelius Oldwine är lång och smal, omkring 30 år gammal, och fullständigt uttråkad av allting runt omkring honom, vilket för tillfället även inkluderar oss.

"Stackars gamle Guy. Han kunde vara så rolig."

"Skulle Ni kunna berätta om incidenten på Ert lantställe i mars, när Loretta Nolan hoppade i fontänen?"

"Det var egentligen inte så farligt. Någon, jag minns inte riktigt vem, sade till Loretta att hon inte vågade hoppa i fontänen; det var ju mars och ganska kyligt. Hon gjorde mer än så. Hon dök i och simmade till mittpelaren. Helt motbjudande skulptur, för övrigt, med svanar och sjöjungfrur och Gud vet vad. Den är mellan 7 och 10 meter hög. Hon klättrade uppför den — den där kvinnan är absolut till hälften apa — och dök i. Därmed tycktes det vara vad som borde göras, så alla tog språnget. Guy var dock den ende som verkligen klättrade uppför fontänen. Hälften av mina gäster blev förkylda, och Loretta fick lunginflammation."

"Kom hennes syster och hämtade henne?"

"Var det det hon var? Jag är säker på att jag blev presenterad, men jag minns inte."

50SW "Först trodde jag att det måste ha varit någon av tjänstefolket. Förhörde dem noggrant, tro mig. När allt kommer omkring syntes inga tecken på att någon letat, och ingenting annat hade rubbats. Det var inte förrän Hardinge och Richmond också rånats, och tidningarna började tala om oss som 'Societetstjuvens' offer, som jag blev övertygad om att det inte var dem... Ni kan händelsevis inte rekommendera en bra husa och betjänt, vad?"

1NW Husan säger att Mr Davenport är på kontoret.

12NW I Dr Masons hem möter vi en ganska pratsam värdinna som tycks vara övertygad om att även vi tillhör läkarkåren. Hon inleder en non-stop monolog om sin rygg, och hur den besvärar henne om sommaren. Fast det är klart, den plågar henne också på hösten, vintern och våren. Det går åt en hel del tid innan vi får veta att Dr Mason inte är hemma, utan på kontoret.

18NW Sam Parsons, på Parsons & Son Leksaksaffär visar oss en miniatyrdroska utan kusk, och säger "Den kom från 'Ni vet vem'."

29NW Resan till Wilfrid Robarts hem är inte helt resultatlös, i alla fall inte för Wiggins. Robarts själv är inte hemma, men det är grannen, en förtjusande ung dam. Vi stämmer möte med Wiggins på Trafalgar Square, medan han gör hennes bekantskap.

35NW På Kungliga Italienska Cirkusen ser vi konstapel Shook klia sig i huvudet medan han funderar över sin anteckningsbok. När han får syn på oss skiner ansiktet upp.

"Så Mr Holmes är intresserad av fallet, vad?"

Utan att vänta på vårt svar börjar Shook förklara fallet, och har snart snärjt in sig själv helt hopplöst.

"Hör nu", hejdar han sig, "Jag för er runt

till de olika misstänkta i stället, så får vi se vad vi ser." Med dessa ord beger han sig mot en rundlagd man, som han säger är manegechefen, Gregory Shepard. "Han är inte misstänkt i sig, men han såg allt som hände."

På konstapelns begäran förklarar Shepard "olyckan."

"Det var så helt otänkbart! Klaus Wallinden var världens bäste lindansare. Men förra veckan var han tvekande och osäker. Han gick flera gånger till hartslådan. Och så just när han gick ut för sin final — han balanserar en stol på två ben på linan, och står sedan på händerna på stolen — halkade han. Han höll i stolen, och därför missade han linan. Allting borde ha ordnat sig tack vare nätet, men det föll i samma stund som Klaus och stolen träffade det."

"Tack så mycket Mr Shepard", säger konstapel Shook. När vi är utom hörhåll lägger han till "Nätet 'föll' inte bara som Shepard påstår. Det var fastknutet med en ganska knepig knut som gick upp när det utsattes för minsta påfrestning.

Nu kan vi gå och tala med Guzzoni. Han och Wallinden grälade för två dagar sedan."

Vi blir inte förskräckta när vi ser Guzzoni kasta knivar på sin vackra hustru, ty detta är hans uppgift vid cirkusen. Däremot blir vi något oroade av hans ansiktsuttryck när vi nämner Klaus Wallindens namn.

"Jag hatade den mannen, det säger jag er. Han är en orm! Jag dödade honom inte, men jag önskar att jag hade gjort det!"

Medan vi skyndar oss bort berättar Shook att Guzzoni anklagade Wallinden för att visa hans fru, Seraphina, alltför mycket uppmärksamhet. Med tanke på Seraphinas sorgsna ansiktsuttryck, så kan det mycket väl vara sant, ehuru Wallinden, sägs det, förnekade det.

Någon annan som tycks ha trott på anklagelsen är Wallindens fästmö, Carmen Albuera. Vi möter henne då hon tränar med sina hästar. De fyra hästarna travar jämsides runt i en cirkel, medan Carmen står i mitten och styr dem med en lina som löper till alla fyra betslen. Med en snärt kopplar hon loss linan, och de fyra hästarna springer åt var sitt håll och hejdar sig stegrande framför henne.

"Mitt hjärta är inte sorgset. Han behandlade mig illa med den där suggan, den där kossan, den där *puta*!"

Hon vägrar säga något mer, i alla fall inte på engelska, så vi fortsätter.

Vi kommer upp till Hercule LeMouche, en trapetsartist. Han grälar med en av hantlangarna om en liten detalj i riggen. Trots att LeMouche hänvisar till sin expertkunskap när det gäller riggar, så går hantlangaren sin väg utan att övertygas. Innan vi talar med honom, berättar Shook att LeMouche, som just knutits till truppen, hade en diskussion med Wallinden om affischeringen, varvid båda gjorde narr av motpartens talang, och övergick till att använda skällsord.

"Han var en andraklassare. En *poseur*. Men jag måste ändå stå efter honom, *sacre bleu!*"

När vi går vår väg berättar Shook att alla tre, Guzzoni, Albuera och Le Mouche sågs iaktta Wallinden den ödesdigra kvällen.

"Som om de väntade på någonting, eller vad tror ni?"

"Vad är det där för sång?" frågar vi när ljudet av en berusad melodi når oss. Orden är sluddriga och det är svårt att säga om sången är glad eller ledsen, så ofta skiftar tempot. När vi kommer närmare går det dock lätt att höra att den är på tyska.

"Ah, då är det säkert Albert Hube. Tragiskt fall, sägs det. Han var till och med större än Wallinden, kom på Wallindens balansknep med stolen men brukade göra det med bara ett ben på linan. Nån stans på vägen började han dricka, och det går inte an att gå på lina med en massa gin i sig. För några månader sedan anställde Wallinden honom som nå'n sorts springpojke. Gjorde småjobb och så'nt där. Helt ur gängorna var han, till den där kvällen."

När vi kikar in i omklädningsrummet ser vi Hube stå på mycket ostadiga fötter över ett kar och tvätta vad som tycks vara en av Wallindens dräkter. Med ena handen häller han i mera tvålflingor, medan den andra höjer en whiskyflaska till munnen. När han ställer ifrån sig flaskan på ett bord bredvid, börjar han på nytt sjunga.

Konstapel Shook går på nytt igenom fallets alla detaljer. När han slutat betraktar han oss för att höra vår uppfattning.

"Konstapeln", säger Wiggins, "jag tror att Ni bör företa en häktning."

4WC Dr Trevelyans betjänt möter oss i dörren, klädd i förkläde och

med en kvast i handen. Medan han berättar att dr Trevelyan är på sin mottagning, försöker en strykarkatt smita in i huset. Med ett slag värdigt en professionell cricketspelare slungas katten jamande ut på gatan igen.

5WC Vid Centrala Hyrstallarna frågar vi efter kusken som hittades ihjälstucken för några dagar sedan.

"Har aldrig varit med om något liknande", säger en gammal skojare och skakar på huvudet. "Kenny var en märklig typ, i och för sig. Han brukade hålla sig för sig själv, det brukade han."

"Vad hette han?"

"Kenward Olick."

"Vilket område brukade han arbeta i?"

"Åh, runt Towern för det mesta. George Street, Eastcheap, däromkring."

13WC Efter att ha väntat i nästan två timmar släpps vi äntligen in på Hiram Davenports kontor. Han ursäktar sig med en smula suspekt öppenhjärtighet för dröjsmålet, och vi slår oss ned och börjar ställa våra frågor.

"Ja, jag är Frances' advokat, och Lorettas med, ehuru jag inte hjälpt henne särskilt mycket sedan hon blev myndig."

"Skötte Ni faderns tillgångar?"

"Det stämmer. Deras far lämnade dem lika stora delar av sin tredjedel av Aberdeen Navigation Company. Jag skötte arvet i form av en fond tills respektive flicka blev myndig. Sedan dess har jag försökt göra mitt bästa för att råda dem."

"Med en sjättedel av aktierna i Aberdeen Navigation Company bör de vara ganska förmögna."

"Frances är det absolut, men Loretta fann, trots mina råd, för gott att sälja sina aktier. Jag fruktar att hennes finansiella situation knappast är vad den borde vara."

"Minns Ni ett möte med Miss Frances förra månaden när hon fick en black-out?"

Han ser förbryllad ut, och säger sedan, "Tja, jag träffade både Miss Frances och Miss Loretta förra månaden och Miss Frances gick oväntat. Jag tyckte då att det var märkligt, men hon fick ingen black-out som sådan."

"Kan Ni beskriva sammanträffandet?"

"Vi var mitt i vår diskussion när jag kallades bort av mycket angelägna affärer. Jag bad dem om ursäkt och lämnade kontoret. Jag var borta, säg, 20 minuter. När jag kom tillbaka hade Miss Frances ett mycket underligt ansiktsuttryck. Hon sade tack så mycket, trevligt att träffa Er igen, eller någonting ditåt, och gick. Miss Loretta skrattade sitt irriterande skratt, och gick också."

"Tack så mycket."

14WC "Både Loretta Nolan och Guy Clarendon har anmälningar registrerade mot sig", säger Disraeli O'Brian efter att ha grävt fram deras mappar, "men ingen av dem har någonsin arresterats. Miss Nolan har två anmälningar för onykterhet på offentlig plats; de har båda varit inblandade i några ganska ovanliga skämt, men offren har aldrig åtalat dem."

17WC På Somerset House finner vi att sir Malcolm Nolan i sitt testamente lämnade all sin egendom till sin änka Margret. Om hon skulle dö före honom, så skulle egendomen delas jämnt mellan hans båda döttrar, Frances och Loretta. Egendomen omfattar en tredjedel av aktierna i Aberdeen Navigation Company.

22WC På Cox' får vi veta att Guy Clarendons bankaffärer var sporadiska, med insättningar ganska sällan före den tolfte juni.

28WC Försäljaren minns mycket väl den ensamma kvinnan som kom in i butiken förra veckan.

"Det är inte ofta en kvinna kommer in, i synnerhet inte ensam. Hon var mycket vacker, och det enda som störde intrycket var hennes glasögon. Hon valde ut en derringer och insisterade på ett kvitto med hennes namn. Åh, Frances Norless, Frances... nåja, Frances i alla fall."

29WC Vi frågar dr Mason om han kan avgöra orsaken till Frances Nolans märkliga black-outer.

"Jag undersökte henne noggrant, och fann inga fysiska fel. Hon kunde inte minnas något slag i huvudet. Hon klagade inte över yrsel. Jag sade att hon kanske bara var överansträngd, och rekommenderade vila. Det förblir ett fullständigt mysterium för mig."

34WC Gerald Locke är inte särskilt hjälpsam i vår undersökning. Inte för att han inte vill hjälpa till, utan helt enkelt därför att han inte har någon information att lämna ut.

37WC Wilfrid Robarts' yttre är allt annat än imponerande; han har runda kinder som ger honom ett uttryck av ledsen hund, en stor och rund näsa och gles hårväxt. Han verkar betydligt äldre än sin ålder, som till vår förvåning visar sig vara 28 år. Han har ett livfullt och intensivt sätt som i viss mån smittar av sig.

"Jag har träffat Miss Frances, och hon har bett mig ta hand om fallet. Jag avvaktar dock med mitt omdöme tills jag haft möjlighet att tala med henne i ett solbelyst rum." När han säger detta slår han monokeln mot handflatan. "Sedan får vi se."

"Hur skulle Ni lägga upp Ert försvar?"

"Åh, oroa er inte. Om jag tar hand om fallet så kommer jag att komma på någonting."

Det tvivlar vi inte på att han kommer att göra.

38WC British Museums numismatiske expert talar om att romerska mynt med lätthet kan köpas hos en mängd myntaffärer eller privata samlare.

46WC Vi talar med Grace, Miss Frances kammarjungfru, som berättar att på kvällen den första var dr Trevelyan på besök i det Nolanska hemmet till klockan tio.

"Efter att dr Trevelyan gått, bad Miss Frances om en kopp choklad som jag bar upp till henne. När jag gick uppför trappan för att gå till sängs, släcktes ljuset i Miss Frances' rum. Hallklockan slog en halvtimme, vilket borde innebära halv tolv. Jag vaknade mitt i natten — nästan på morgonen, faktiskt — jag tyckte att jag hörde någonting. Jag lyssnade ett tag, men hörde ingenting mer, och somnade på nytt. Jag steg upp klockan halv åtta, var färdigklädd vid åtta, och gick ner för att göra i ordning Miss Frances' frukost. Knappt hade jag kommit in i köket förrän jag hörde ytterdörren öppnas och stängas. Jag såg Miss Frances gå bort längs gatan.

Jag visste inte vad jag skulle tro när jag hörde nyheterna, utom att det inte kunde vara sant. Miss Frances skulle aldrig skada någon, i synnerhet inte Mr Clarendon.

Tror ni att jag skulle kunna få träffa henne? Jag skulle vilja ge henne hennes glasögon och en bok eller två; hon är så förtjust i att läsa, förstår ni."

26EC På Aberdeen Navigation Company frågar vi efter Frances' och Lorettas samröre med företaget.

"Deras far, sir Malcolm, lämnade var och en av dem en sjättedel av aktierna. Men de aktierna hade ingen rösträtt. Med andra ord hade damerna rätt till all vinst och utdelning, men de hade ingenting att säga till om när det gällde bolagets skötsel. För flera år sedan, så fort hon blev myndig, så gjorde Miss Loretta sig av med sina aktier. I själva verket sålde hon tillbaks dem till de två ursprungliga kompanjonerna."

30EC Mr Ellis' sekreterare talar om för oss att han är på uppdrag i Europa, och kommer att vara borta i flera veckor.

35EC "Tja, Clarendon-fallet verkar ganska klart", säger Quintin Hogg. "Inget typiskt mord, det kan jag hålla med om, men så är det."

36EC Vårt samtal med Edward Hall är mycket kort. Han vet ytterst lite om Clarendon-mordet, men genom sina kontakter kan han ordna ett möte med Frances Nolan.

Där hon sitter i en trist arrestcell vid Brottsdomstolen i Old Bailey, är hon olyckan personifierad. Hennes ögon, det mest attraktiva inslaget i ett i övrigt alldagligt ansikte, visar en hel del förvirring och misstrogenhet över hennes nuvarande belägenhet.

"Jag minns ingenting utom synen av Guys kropp på andra sidan rummet och pistolen i min hand. Jag skrek till och måste ha svimmat. Jag viste inte ens att han var på Halliday's och jag har aldrig varit där förr. Och varför skulle jag ha skjutit honom? Vi älskade varandra!"

Wiggins går fram till henne och försöker lugna ned henne.

"Låt oss nu ta en sak i taget. Vad är det sista Ni minns före rummet på Halliday's?"

"Hur jag gick till sängs kvällen innan. På söndagkvällarna äter dr Trevelyan middag med mig i mitt hem. Min syster Loretta står under hans behandling, och dessa veckomöten handlar om hennes framsteg. Nåja, doktorn och jag har blivit vänner under åren. Dr Trevelyan gick vid tiotiden. Klockan elva gjorde Grace, min kammarjungfru, i ordning en kopp choklad åt mig. Jag drack upp den och läste

en liten stund i sängen, innan jag somnade."

"Hur länge har Ni känt Guy Clarendon?"

"Jag träffade honom första gången i mars på ett lantställe som tillhörde Cornelius Oldwine. Det var någon sorts fest där ute, och min syster klättrade uppför en sju meter hög fontän och dök ner i den. Hon fick lunginflammation, och jag var tvungen att komma och hämta henne. Guy var där."

"Och han började genast uppvakta Er?"

"Nej, i själva verket tycktes han inte ens lägga märke till mig. Jag blev ganska förvånad några veckor senare, när han kom på besök. Det var en förtjusande eftermiddag, den tionde maj. Han bad om ursäkt för att han kommit utan att avtala ett möte, och bad om lov att få komma igen. Vi började träffas ganska ofta, var ute och åkte, red och var på picnic-luncher. Han förklarade mig sin kärlek och bad om min hand. Jag kan inte ha dödat honom!"

"Hur förklarar Ni Er närvaro på Halliday's?"

"Det... kan jag inte. Det är precis som de båda andra gångerna."

"Har Ni tappat minnet tidigare?"

"Ja, två gånger förra månaden. Första gången fann jag mig plötsligt sittande på en bänk i Hyde Park. Det var sent på eftermiddagen, och det sista jag minns var att jag åt lunch med min syster. Andra gången inträffade några dagar senare. Den morgonen var jag hos min advokat, Hiram Davenport. Det var det sista jag minns innan jag vaknade upp igen på Liverpool Street-stationen. Jag frågade min läkare, dr Mason, och han var helt förbryllad. Han rekommenderade vila."

"Var köpte Ni pistolen?"

"Jag har aldrig sett den förut, trots att polisen försäkrat mig om att den var min."

"En sista fråga. Vad betyder Gerald Locke för Er?"

"Gerry är en kär gammal vän. Jag fruktar att vi grälat på sistone. Han sade några mycket ovänliga ord om Guy."

Edward Hall hinner ikapp oss på vägen ut. Han berättar för oss att han bett Wilfrid Robarts ta hand om Miss Nolans fall.

"Han är ung, men har redan ett aktningsvärt rykte. Minns mina ord, en dag kommer han att adlas."

38EC På Bart's berättar sir Jasper Meeks att Clarendon sköts på mycket nära håll med en finkalibrig pistol.

"Jag fick in liket vid fyratiden på eftermiddagen. Jag skulle tro att han då varit död i mellan fyra och tio timmar."

52EC "Åh, klart jag kände Clarendon. Han och hans flickvän brukade titta in då och då. De var i allmänhet på väg till eller från Kilgores Spelsalong", säger Fläskis Shinwell.

"Vad är Kilgores Spelsalong?"

"Ha ha, det är ett trevligt litet ställe nere i sydväst, dit snobbar och sprättar går. Snutarna har försökt stänga det i åratal, men Kilgore Trout vet när de kommer inom tre kvarter från stället.

Clarendon var skyldig honom en saftig summa, sägs det — £ 7.000 är siffran jag har hört. Det gick så långt att Trout vägrade släppa in honom. Jag har hört att Clarendon inte tog det särskilt bra. Det blev nästan bråk ända tills Trouts högra hand, Gus Bullock blandade sig i saken. Clarendon lugnade sig. Jag klandrar honom inte alls. Gus är en riktig fan. Det finns ett skämt om Gus. Någon sade en gång att han skulle vilja se den som gav Gus hans ärr. Det skulle den killens änka också, blev svaret. Ha ha.

Nåja, Trout gjorde klart att han väntade sig pengarna, och det var allmänt dålig stämning. Omkring en månad senare dyker Clarendon upp igen, glatt leende, och han och Trout umgås som bröder. Jag antar att Clarendon måste ha betalat honom. Sedan kommer Calvin Leach in i bilden."

"Vem är Calvin Leach?"

"Tja, ryktet säger att Calvin Leach handlar med vad man skulle kunna kalla 'omdisponerad egendom'. Hederlig handlare är han också, han betalar hälften av vad varan är värd. Nåväl, Calvin Leach brukar inte umgås med sådana som Kilgore Trout, men så var det. Leach, Trout och Clarendon träffas sent på natten, täta som, öh, dimma. Ha ha. Mötena fortsatte ända tills, nå, kvällen före Clarendons död."

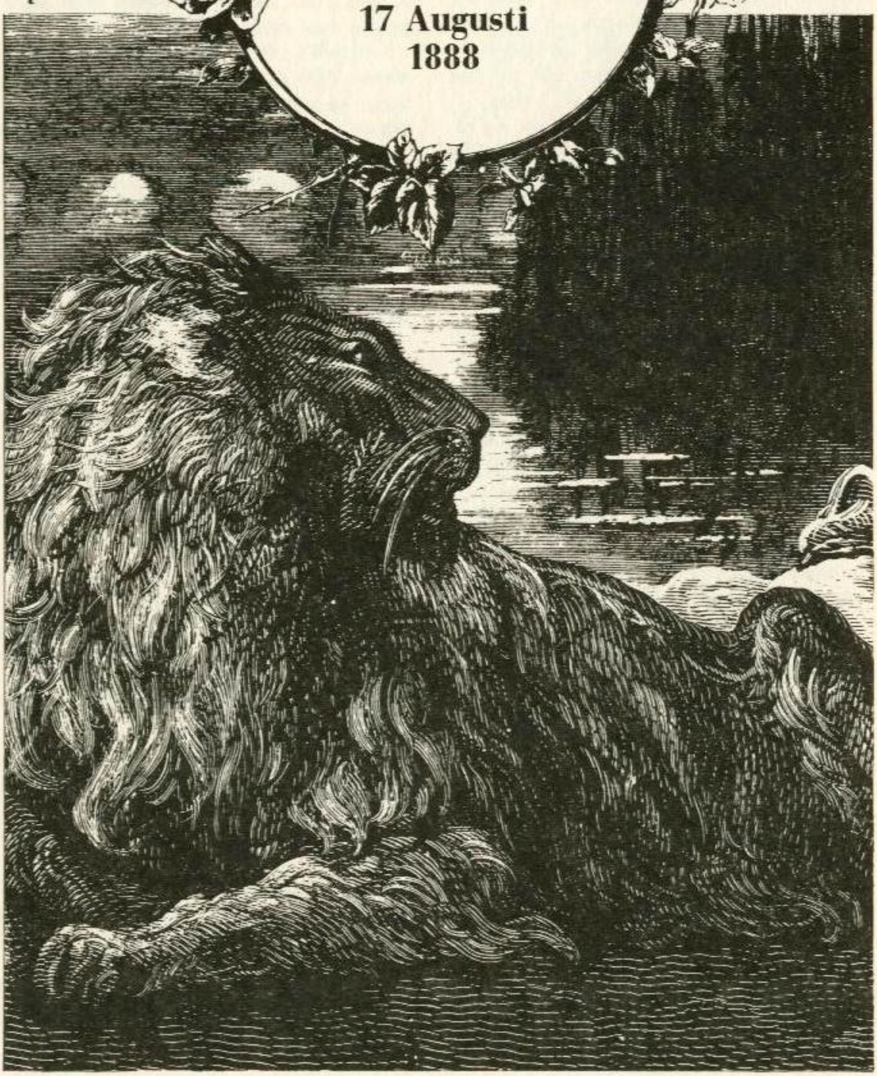
"Ägde dessa möten rum på The Raven and the Rat?"

"Tja, jag vill inte säga att de gjorde det, och inte att de inte gjorde det. Vill dock säga att allt jag sagt er är lika sant som om det stod i självaste den Heliga Skrift. Nu har vi stått här och snackat, och jag hör ingen beställa in en öl eller någonting annat. Vad får det lov att vara?"

FALL 3

DE BEMÄRKTA LEJONEN

17 Augusti
1888

2SE En av Collier Eddys grannar berättar lite om mannen.

"Collie är väl rätt ordinär. Han gillar gin, ju, och han är rätt svår på fruntimren, om ni fattar va' ja' menar. Han va' bråkig också. Har sett honom slå ner en kille eller två med de där nävarna han har. Svär litet för mycket enli't min mening också. Bryr sig inte om andras egendom heller. Gillar inte djur särskilt mycket — "

Vi ger oss iväg, medan grannen fortfarande räknar upp Eddys svagare sidor.

8SE Vi anländer till Irländska Sällskapsklubben i samma ögonblick som huvudtalaren, Mallory Keenan, når sin eggande avslutning. Han höjer *The Times* av den 17 augusti, och förkunnar:

"Vi skall slå till tills det engelska lejonets rytande för alltid tystnat i vårt hemland. Irland åt irländarna!"

Ett kraftigt jubel möter honom. Det ekar runt salen, så att de omkring hundra människor som samlats där låter som om de var tjugo gånger så många. Den entusiastiska publiken rusar fram till estraden för att omringa och hylla talaren. De är så upphetsade att Mr Keenan tvingas fly mot utgången för att rädda liv och lem. Han har hetsat upp dem till ursinne och löper nu risken att själv begravas. Han lyckas undkomma massan — och våra frågor.

11SE Stephen Dirks våning är i oordning. Möblerna ligger omkullvräkta, byrålådorna är tömda, och Dirks ägodelar ligger strödda över hela lägenheten. Värdinnan är förtvivlad över rummets utseende och skyndar iväg för att leta rätt på en polis.

När vi letar igenom oredan, visar Wiggins oss en sönderslagen modell av ett segelfartyg. "Nu inser jag hur de får in dem i flaskan. Masterna sitter på gångjärn. De lutas mot däcket, och har ett snöre fastsatt i toppen. På så sätt kommer skeppet lätt in genom flaskhalsen. När det väl är inne drar man i snöret, och mast och segel reser sig. Vad är det här?"

Ur modellfartygets "lastrum" drar Wiggins fram ett papper.

"Det är en följesedel för en last seltyg som sänts ombord på *S.S. True Heart*. Det är undertecknat av 'Wallace Sharp, kapten'. Kontrasignerat av 'Byers Eason'."

"Inget märkligt med det, utom platsen där det låg."

"Jag vet inte det. Titta bara var de där seltygen kom från, och vart de skulle."

Han ger oss papperet, och vi läser, "Ursprungshamn: Shantung. Destination: Liverpool."

21SE Rudge & Singer, Tillverkare av Vagnar och Seldon, ligger i en stor tegelbyggnad. Dörren till direktörens rum står öppen. Wiggins sticker in huvudet och frågar mannen därinne om han kan peka ut Carroll O'Neill.

"Jadå, det är den där korte grabben som arbetar med droskan. Den rödhårige. Har det hänt något?"

"Inga problem. Har han arbetat här under lång tid?"

"Femton år. En bra arbetare för att vara en eldfängd irländare. Hallå, O'Neill, det är ett par typer här som vill träffa Dig."

O'Neill lägger ned sina verktyg, betraktar oss ett ögonblick, och går långsamt mot oss.

"Vad är det om?"

"Vi skulle vilja ställa några frågor om Er son."

"Jag visste att han skulle dra olyckan på sig. Det var därför jag sade åt honom att hålla sig borta hemifrån igår kväll; hans mor behöver inte få hjärtat krossat på nytt. Ni är poliser antar jag. Ja, jag vet då ingenting om vad han håller på med."

"Vi kommer inte från polisen; vi försöker bara utreda mordet på Er sons lejon."

"Jaså, gäller det Barry; jag trodde det var Tommy som gjorde att ni kom hit. Barry är en bra pojke, litet vild bara, men han kommer att lugna ned sig. Märkligt med de där lejonen han håller på med. Tokig grabb som ger sig in i buren med de där stora katterna; måste finnas lättare sätt att förtjäna sitt levebröd. Det är mer spännande än att göra de här jäkla vagnarna åt snobbarna, det håller jag med om. Var och en på sitt sätt. Bättre än att stjäla, som bror hans. Såhär oss emellan är jag glad att de där jäkla katterna är döda."

"Varför det?"

O'Neill sänker rösten och kommer närmare. "Nu kanske han börjar tänka litet mer

på hur det brittiska lejonet förtrycker irländarna. Jag vet att hans mor inte är irländska, men herregud, han är halvirländare, och det räcker. Här, läs det här. Jag måste tillbaks till arbetet."

O'Neill sticker åt oss ett hopvikt papper och skyndar tillbaka till sitt arbete. Wiggins vecklar ut pappret och visar oss en pamflett som tillkännager ett möte med Irländska Nationalistförbundet. Mötet äger rum ikväll på Irländska Sällskapsklubben, Lant Street 8. Högst upp på flygbladet hänger det brittiska lejonet i en galge; dess blodiga tassar håller en kropp med texten "Irlands Frihet."

26SE När vi kommer till Marcy Edwards hem håller hennes värdinna på med att flytta ut hennes tillhörigheter på gatan.

"Jag gillade'na aldri'. Jag gillade aldri' grabbarna hon släpa' hem."

Värdinnan kastar en ogillande blick på hennes lilla hög med prylar i rännstenen. "Finns inte ens någe' värt å' behålla i den dära högen."

27SE Sylvia Carpenters värdinna säger ingenting och rör inte en min.

"Jag lägger inte min näsa i blöt. Hon betalade hyran, och det var allt jag brydde mig om."

29SE Vi går längs St Thomassjukhusets långa vitmenade korridor och letar efter rum 214. Vår begäran om hjälp från en av de vitklädda sköterskorna bemöts med ett uttryck av avsky.

"Mr O'Neill ligger i första rummet om hörnet. Han och den där vilden han har med sig. Det är en skandal! En vacker natt kommer han att löpa amok och döda oss allihop." När utbrottet är över kastar hon en blick bakåt och skyndar sig bort längs korridoren.

Den första dörren visar sig vara nummer 214, och vår knackning gör att vi släpps in. I sängen ligger en man med båda benen gipsade och upphängda i en ställning. O'Neill sätter sig upp så att han kan se oss över gipset. Hans små ögon betraktar oss ett ögonblick. Därpå vänder han huvudet mot en alkov till höger om sig och säger någonting som låter som: "Mabudo madowa ka saki don wa."

Denna besvärjelse manar fram en liten mörk man, barfota och utan skjorta. Hans tjocka, svarta lockiga hår kröns av en huvudbonad av ben och fjädrar. Han betraktar oss med sina stora ögon medan ena handen sträcker sig efter en trätub som är instucken i bältet, och kroppen förbereder sig på anfall.

"Mr O'Neill, eh, kunde vi få tala med Er ett ögonblick? Om Era lejon? Vi utreder mordet på dem."

"Mabudo saka wa mo." Befallningen lugnar den svarte mannen som hukar sig bredvid O'Neills säng, men hans ögon lämnar oss inte. "Kommer ni från polisen?"

"Nej, men vi skulle vilja ställa några frågor till Er. Det var Era lejon som mördades, inte sant?"

"Det sägs så, men som ni ser har jag ingen möjlighet att gå och identifiera dem. Jag vet ingenting om det. Jag vet inte ens var de är."

"Har Ni någon aning om varför någon skulle vilja mörda Era lejon?"

"Hör nu, jag vet ingenting. Eftersom ni inte är från polisen så kanske ni kan försvinna nu och låta mig vara i fred. Mabudo sa nowa!"

"Tja, om Ni inte önskar vår hjälp, Mr O'Neill, så kan vi bara säga adjö", säger Wiggins medan vi backar ut ur rummet.

32SE Kapten Wallace Sharps hem är fullt av föremål som påminner om hans många resor i Söderhavet. Det mest oroande är ett krympt huvud som hänger ned från en bit utsirat och målat trä.

"Fick det av en häxdoktor", säger han stolt.

"Kapten Sharp, kände Ni Stephen Dirk väl?"

"Nästan inte alls i själva verket. Faktum är att vi inte kom särskilt bra överens. Han ertappades med handen i kassakistan, skulle man kunna säga, och Aberdeen sparkade honom. Har inte sett honom sedan dess, det vill säga, inte förrän jag sprang på honom på The Red Boar."

"Tog Ni en drink med honom där?"

"Ja, det stämmer."

"Sade han någonting till Er om att han skulle få ett nytt skepp."

"Inte ett ord. Jag skulle inte trott honom om han hade gjort det. Det fanns ingen möjlighet att Aberdeen skulle anställa honom igen. Jag ansåg att han haft otur och bjöd honom på ett glas. Sedan gick jag."

34SE På The Red Boar Inn berättar bartendern att Stephen Dirk tidigare varit sjökapten, anställd av Aberdeen Navigation Company.

"Han sattes i land för några månader sen och var ganska sur för'et. Men igår kväll dök han upp här glad som en lärka. Han sa' att han skulle få ett nytt skepp, *Fairwind*. En av hans vänner, en annan kapten, Wally Sharp, mötte han i baren, och de tog sig en hutt ihop. Sharp gick, och Dirk fick syn på Sylvia och Marcy som satt med Collier Eddy. Han gick över dit, vacklade över, snarare, trots att han bara fått i sig några glas ännu. Jag har sett han hälla i sig mycket mer i andra sammanhang och aldrig visa det. Nåväl, han satte sig ned, och de blev vänner, liksom. Sen gick de."

"Kommer damerna ofta hit?"

"Damer? Hmf. Jodå, de kommer hit en del."

"Och Collier Eddy, är han en stamkund?"

"Åh, han kommer in då och då."

"Tillsammans med Sylvia Carpenter och Marcy Edwards?"

"Det är första gången ja' sett dem tillsammans."

37SE När vi går längs York Street vid Waterloo Station säger en arbetare åt oss att akta våra huvuden. Däruppe står andra arbetare på en ställning och målar över stationens framsida.

"Lite bus, skulle man kunna säga", förklarar den förste arbetaren. "Några irländska skurkar kladdade några respektlösa rader, 'Irland åt irländarna', 'Ned med Imperiet' och sån't där. Hennes Majestät Drottningen ska åka förbi här om två timmar. Det var säkert för hennes skull. Om ni vill veta vad jag tycker, så borde vi täcka över de där djävla svinen som gjorde't. Täcka över dem med två meter jord efter att vi hängt dem!"

"När skedde detta?"

"Någon gång mitt i natten. Måste ha tagit dem större delen av natten också, och ingen såg något förrän på morgonen."

5SW Lomax besvarar som vanligt våra frågor utan att slå upp några böcker. "Lejon finns inte bara i Afrika, utan också i delar av Persien, Mesopotamien och Indien. Lejonet används också för att symbolisera Englands makt."

8SW På Diogenes-klubben får vi veta att Mycroft Holmes inte är där, och att han är upptagen med ett regeringsuppdrag.

13SW "Åh nej! Vad vill ni?" utropar Lestrade när vi kommer in på hans kontor. "Jag trodde att jag skulle få en lugn och trevlig dag. Det är ingenting viktigt på gång. Vad har Holmes satt er på nu?"

"Tja, vi är inte riktigt säkra. Han bad oss titta i dagens nummer av *The Times* och se vad vi kunde finna. Vi har plockat ut några saker vi skulle vilja höra med Er om. Den första artikeln handlar om —"

"Vänta, vänta. Gud vet att Holmes ofta hjälpt mig i det förflutna, och jag har ingenting emot att hjälpa honom då och då, men jag har inte tid att leka några lekar."

"Snälla kommissarien, Ni vet att Holmes inte skulle slösa bort vår tid. Han har sitt eget sätt att arbeta, men det ger resultat. Ni sade själv att Ni inte har så mycket att göra idag. Så snälla kommissarien...

"Okay, Wiggins, okay. Vad är det ni vill veta? Men kom ihåg att om ni kommer på någonting så kommer ni hit till mig med det."

"Givetvis kommissarien. Först har vi det 'mystiska dödsfallet' i sydost."

"Inget mystiskt med det. De skyldiga sitter inom lås och bom på Old Bailey. Offrets kropp fördes till Bart's."

"Hur är det med lejonmorden?"

"De där förbaskade lejonen. Jag väcktes klockan fem i morse. Man skulle kunna tro att de var drottningens förbannade favoritdjur, med tanke på hur upprörda alla blev. Nåväl, vi fann i alla fall två lejon skjutna med flera skott, det ena liggande på det andra. Vagnsspår ledde bort från liken. Det fanns också fotstpår i det fuktiga gräset, som tydde på att tre personer varit närvarande, två med stövlar och en barfota. De två stövelklädda kom in och ut med vagnen, medan den barfote kom in i parken norr-

ifrån, och gick ut söderut. Den tomma vagnen påträffades övergiven i Archbishop's Park, och kördes till Centrala Hyrstallarna, främst så att hästarna skulle kunna omhändertas. Det är allt som finns att säga."

"Så Ni har inget motiv till mordet?"

"Nej."

"Vart fördes lejonen?"

"Ni måste skämta! Jag har ingen aning om vart de där lejonen fördes. Jag har annat att ägna min tid åt. Adjö."

22SW När vi är på väg mot Kriminologiska Laboratoriet, ser vi H.R. Murray komma emot oss längs korridoren. Wiggins är förbluffad, då detta är första gången vi någonsin sett Murray utanför labbet. "Sir", ropar han, "vad gör Ni? Skall Ni inte vara i labbet?"

Murray roas av Wiggins panik. Med en nedlåtande höjning av sina buskiga ögonbryn säger han, "Trots rykten om motsatsen, så har jag faktiskt en annan uppehållsort förutom laboratoriet. När jag märkte att det inte fanns något arbete idag, begav jag mig dit för en välförtjänt vila."

Wiggins vet inte riktigt vad han skall säga. "Men... öh, hur är det... mystiskt dödsfall... Stephen Dirk?" Wiggins försöker hålla jämna steg med den pigge Murray som är på väg mot utgången. "896? — Dirk?" Murray funderar, "Inga egentliga spår där. Bara några kläder. Inga personliga tillhörigheter. Kläderna oskadda. Spår av havssalt, vilket tyder på att han en gång kan ha varit sjöman. Det är nog allt."

Wiggins hejdar sig och kliar sig i huvudet huvudet medan Murray vinkar farväl och försvinner genom dörren.

48SW Vi kliver in på Bilbo Underhills Konservatorsbutik och hukar oss under den uppstoppade skära flamingo som gör ett ganska motsägelsefullt och egendomligt intryck där den hänger ned från den överfulla butikens takbjälkar. Vart vi än vänder oss stöter vi på djur med levande utseenden som stirrar på oss — katter, hundar, fåglar, en alligator, ett näbbdjur.

"Kan jag stå till tjänst?"

Vi rycker till när en kort, skallig glasögonprydd man med runt ansikte plötsligt blir levande. "Mr Underhill?"

"Ja, det är jag. Önskar ni få någonting uppstoppat?"

"Nja, i själva verket försöker vi finna några lejon som dödades i Hyde Park igår kväll. Vi tänkte att de kanske kunde finnas här."

"Och det gör de, det gör de. Min gode vän, gamle Sherman, berättade om dem, och jag tyckte att de var riktigt fina exemplar. Vill ni se dem?"

"Tack, gärna." Vi ser att lejonen skjutits flera gånger i huvudet och i bröstet med ett medelkalibrigt vapen. Efter att ha betraktat dem i flera minuter slås vi av hur litet vi vet om döda lejon, något som skulle kunna ge oss en ledtråd om dessa.

"Tack så mycket, Mr Underhill. Vi återkommer kanske."

14NW Mary O'Neill tar emot oss i sina svärföräldrars vardagsrum. Det är lätt att förstå att hon är en tillgång för sin make, även om hon inte går in i buren. Hon är en vacker kvinna i slutet av de tjugo, välbyggd och med svallande kastanjebrunt hår. Hennes svärmor är med henne, och hennes omkring sextio år har inte påverkat hennes naturliga skönhet.

"Hur kan jag stå till tjänst?" frågar Mary när vi presenterat oss.

"Vi undrar om Ni kan berätta någonting om mordet på Er makes lejon?"

"Nej, det kan jag inte. Är det inte märkligt? Jag har rest över hela världen med Barry sedan vi gifte oss för två år sedan, och tänka sig att det här skulle hända i London. Det verkar helt obegripligt, tycker jag."

"Nå, allt jag kan säga är att jag hoppas att det här ändrar Barrys planer, och att ni kommer att stanna i London, där ni hör hemma", säger den äldre Mrs O'Neill. "En civiliserad man skall inte ströva omkring i alla de där hedningaländerna. Tio år räcker bra; det är dags att han slår sig till ro och bildar familj. Jag är säker på att Carroll kunde ordna ett job åt honom på Rudge's. Jag skulle vilja ha åtminstone en av mina söner nära mig."

"Åh mamma, jag kan se Barry arbeta med ett vanligt jobb och bo i en lägenhet med Mabudo som betjänt. Han skulle inte stå ut en vecka."

"Den där vilden, den där gudlöse lille

mannen. Vad skall folk tro!"

"Nå, ingen av Dina söner har någonsin brytt sig särskilt mycket om vad folk tror. Ända sedan Barry räddade honom från de där lejonen, och återförde honom till livet, har Mabudo stått vid Barrys sida. Inse det, mamma, Dina söner föddes med *wanderlust* i blodet, men Du vet att de älskar Dig."

"Ja, jag vet. De är vilda, men har goda hjärtan. Bara litet av den irländska djävulen i sig, det är allt. Precis som deras far när han var ung."

"Jag ber om ursäkt, vad var det ni ville veta?"

"Tja, vad har Ni nu för planer?"

"Jag vet inte. Vi skulle åka med Slade till Paris om tre veckor, men med lejonen döda och Barry på sjukhuset, vet jag inte vad vi gör. Barry kunde inte tala om det igår. Nu när lejonen är döda vet jag inte alls. Jag skall tala med Barry om det idag, när jag besöker honom. I själva verket borde jag vara på väg dit nu. Om ni ursäktar."

"Givetvis. Hoppas allt går bra."

"Tack. Kommer Du, mamma?"

"Ja, kära Du."

18NW Sam Parsons berättar att det inte kommit några meddelanden till oss.

29NW Dirken Topper är en fetlagd liten man som sitter helt dold bakom sitt skrivbord. När vi kommer in i arbetsrummet sitter han och skriver för brinnande livet. En hög kuvert, klara att postas, ligger på skrivbordets framkant.

"Mr Topper, vi undrade över sammanhanget mellan Ert brev till redaktören och mordet på två lejon i Hyde Park."

"Jag försäkrar er", säger han med svag och pipig röst, "att medan händelsens symbolik inte undslipper mig, så avskyr jag allt våld och jag är fullt kapabel att uttrycka min uppfattning på andra sätt. Jag tror fullt och fast på att pennan är mäktigare än svärdet."

99NW Direktören för Londons Zoologiska trädgård säger att alla hans djur, inklusive lejonen lever och befinner sig där de skall vara.

5WC Jourhavande på Centrala Hyrstallarna visar oss var vagnen står. Det är egentligen en stor bur på hjul. Träväggen runt den är målad i olika gröna nyanser, för att antyda djungelväxtlighet. Burens dörr är vidöppen, och det stora låset hänger uppdyrkat i regeln.

Vi lägger märke till fläckar av torkat blod på trappan under bakdörren. Vi klättrar in i buren och ser ytterligare blodfläckar på golvet. I ett hörn ligger vad som tycks vara två stora läderhalsband. I var och en sitter en stor läderbörs. Båda har rivits upp och är tomma.

9WC "Åh, jag är fel O'Neill. Jag är släkt med dem, men har inte sett någon i den där galna familjen sedan likvakan efter farmor O'Neill år '74."

14WC Disraeli O'Brian berättar att Thomas O'Neill varit misstänkt för flera juvelstölder, men aldrig dömts för något brott.

17WC "Sherlock Holmes?" säger tjänstemannen på Somerset House. "Men han har ju nyss skickat ett telegram med en förfrågan om samma information. Thomas O'Neill och Barry O'Neill är bröder. Deras föräldrar är Carroll och Olivia O'Neill."

31WC Mr Keenans hyresvärd är en bulldogliknande man, lättretlig och argsint.

"Han är ute. Troligen i färd med något skumt. Men han betalar hyran i tid, och när allt kommer omkring", säger han vist, "är en mans politiska åsikter hans ensak."

"Var han hemma igår kväll?"

"Jag snokar inte i andras affärer, men Mr Keenan var ute. Troligen på puben Sir Galahad på Change Street."

47WC Roy Slade tar av den stora Stetson-hatten och torkar sig i pannan med en röd näsduk som han drar upp ur en bakficka.

"Vad kan jag hjälpa er med, hombres?"

"Vi utreder mordet på två lejon i Hyde Park igår kväll."

"Det är verkligen någonting, skulle jag vilja säga. Jag har rest i hela världen, från Pecos till Pampas, från Sierra till Sahara, och aldrig skulle jag trott att två av mina lejon skulle mördas i den civiliserade världens huvudstad."

"Så det var Era lejon?"

"Tja, de hörde till cirkusen. Många av

våra inslag är självständiga. De följer med min cirkus ett tag och fortsätter sedan på egen hand. Andra har varit med mig i åratal. Lejonen ägdes av Barry O'Neill. Han slöt sig till oss för sex månader sedan i Marseilles — det ligger i Frankrike, vet ni."

"Finns Mr O'Neill här någonstans? Vi skulle vilja tala med honom."

"Han ligger på sjukhuset på andra sidan floden, St Thomas, tror jag. Medan vi lastade ur fartyget igår lossnade en av lådorna och föll på Barry. Bröt båda hans ben. Han kommer att vara ur räkningen ett tag. Stackars Barry. Stackars mig! Barrys föreställning var en av cirkusens huvudattraktioner; han visste hur man skulle handskas med de där katterna. Han fångade dem själv i Afrika. Han höll på att föra dem till kontinenten när vi träffades i Marseilles, och jag övertalade honom att ansluta sig till

"Så det var första gången Ni träffade Mr O'Neill?"

"Åh, nejdå. Första gången vi träffades var år '84, på min första resa till Afrika, på en bar i Zanzibar. Ah, Zanzibar, vem var det som sade att 'Zanzibar är en ondskans dypöl, ett orientaliskt yttre, en mohammedansk tro och arabisk moral'? Vem det än var, så hade han rätt, underbar plats, jag älskade den. Nåväl, Barry kom med elfenben från Ukonongo, höll på att bygga upp en liten reserv för att kunna sätta ihop en expedition som skulle försöka fånga levande djur. Det var därför jag var i Afrika, för att fånga djur. Jag hade drivit en Vilda västernshow, men det fanns för många Vilda västern-shower i staterna, så jag kom på tanken att ha en afrikansk show. Så jag träffade Barry då och då under mina resor i Afrika."

"Vem hjälper honom med lejonen?"

"Ingen kan komma nära de där lejonen utom Barry. De biter huvudet av den som försöker. Han har en boy, Mabudo, som hjälper honom, men han är rädd för lejonen. Barrys fru reser med honom och är en del av föreställningen. Hon går dock aldrig in i buren, utan går bara runt utanför den och ser söt ut, något som hon gör väldigt bra."

"Var finns de nu?"

"Mary, hans fru, bor hos Barrys föräldrar här i London. Jag har inte sett Mabudo idag, vet inte var ni kan få tag på den lille fan. Nå, jag måste arbeta igen. Mycket som måste göras inför kvällens föreställning. Låt mig få veta om ni kommer på någonting."

"Bara en fråga till Mr Slade. Vet Ni var lejonen finns nu?"

"Nej, jag har ingen aning."

3EC "Ni kommer väl inte från kapten Sharp?" frågar Mr Easons betjänt.

"Nej."

"Nå, Mr Eason är på Aberdeens kontor."

26EC På anslagstavlan på Aberdeen Shipping Company sitter en notis:

> *Fairwind*: Erfaren sjöman sökes.
> Två års resa. Ansök på kontoret.

När vi ställer frågor om Stephen Dirk, hänvisas vi till Mr Byers Eason, och visas till hans kontor.

Eason är en mager man i fyrtioårsåldern. Hans sätt är rappt och affärsmässigt. "Stephen Dirk var en tjuv. Jag upptäckte oegentligheter i hans redovisning, utredde saken, och fann att han förde oregistrerad last för egen vinning. Han avskedades omedelbart."

"Finns det någon möjlighet att han skulle återanställas?"

"Absolut inte."

27EC "Keenan träffar sina kumpaner här varje torsdagkväll", säger bartendern på Sir Galahad.

"Innebär det att han var här igår kväll?"

"Till midnatt, ungefär. Han gick ut bakvägen, till gränden. Mycket märkligt. Han och hans vänner satte sig i vagnen och for iväg mot Cannon Street."

"Vad var det för vagn?"

"Åh, en vanlig vagn. En sådan där som brukar forsla grus eller spannmål eller timmer eller vad som helst. I det här fallet var den lastad med färg."

"Färg?"

"Tja, kusken bad Mr Keenan och hans vänner ta sig i akt för färgpytsarna när de klättrade upp längs sidorna."

"Vet Ni vart de skulle?"

"Mr Keenan skämtade något om Waterloo Station och drottningen. Jag vet inte riktigt."

30EC Mr Ellis' sekreterare säger att han ännu inte återvänt från sitt uppdrag i Europa.

35EC Vi vadar genom det hav av papper som omger Quintin Hoggs skrivbord. Wiggins snavar och faller mot en hög tidningar som faller över honom och nästan begraver honom. Hogg hejdar sitt skratt tillräckligt länge för att säga "Jag skulle slänga ut en frälsarkrans till Dig, om jag inte själv känner mig som om jag skulle drunkna."

Wiggins dyker upp på nytt, torkar av sig dammet i ett försök att bevara något av sin värdighet. "Vad menar Ni med det, sir?" frågar Wiggins och slår sig ned i en stol.

"Jo, jag håller på att gå igenom fakta rörande flera juvelstölder både här och på kontinenten, och trots att fallen i flera avseenden liknar varandra, så kan jag inte ens få fram en enda misstänkt. Jag förstår inte hur tjuven eller tjuvarna lyckats undgå upptäckt. Men vad för er hit?"

Wiggins skruvar sig på stolen. "Vi är inte helt säkra. Holmes bad oss titta i dagens *The Times* för en intressant händelse, men vi är inte säkra på vad han avsåg. Min vän här tror att det var lejonmorden i Hyde Park, men jag tror att det gällde det mystiska mordet i Southwark."

"Jag önskar att jag kunde hjälpa er, men jag har inte följt med senaste nytt sedan jag blev inblandad i de här juvelhistorierna."

"Lycka till då", säger Wiggins när vi försiktigt kliver ut från kontoret.

36EC Vid Brottsdomstolen Old Bailey berättar Edward Hall fakta kring det "Mystiska Dödsfallet". Offret, Stephen Dirk, sågs i sällskap med Sylvia Carpenter, Marcy Edwards och Collier Eddy på puben The Red Boar. Dirks kropp påträffades flera kvarter längre bort, tjugo minuter efter att de fyra tillsammans lämnat The Red Boar. Det var en lätt sak för polisen att identifiera de tre andra och gripa dem.

Hall ordnar så att vi får prata med var och en av dem.

Sylvia Cerpenter är en liten kvinna, knappt 20 år gammal, och mycket livlig. Hennes olagliga yrke har ännu inte satt sina spår på henne.

"Han föll bara dö' ner, de' gjorde han. Jag gjorde inget me' han, det svär jag på!"

"Kände Ni honom?"

"Aldri' sett han förr. Marcy och jag tog igen oss, liksom, när först den ene killen kommer upp å' vill bjuda på nåt att dricka. Collie säger han att han heter. Jag har sett han, men känner han inte. Vi satt där och pratade om det ena och det andra, och han gilla' mig, å' den andre killen, sjömannen kommer fram, säger att han vill slå följe med oss, vi var ju två kvinnor och en man, en man kort om man så säger."

Hon berättar vidare att de fyra beslöt sig för att ordna det litet festligare i Marcy Edwards lägenhet. De lämnade The Red Boar, och på vägen fick Stephen Dirk, som verkade mycket berusad, problem med andan. Han flämtade till och föll samman.

"Collie lutade sig ner och sa' att han var död. Jag visste inte vad jag skulle göra, så jag sprang."

"Ni sade ingenting till myndigheterna?"

"Nej", säger hon, förvånad över tanken.

Vårt nästa förhör är med Marcy Edwards. Hon är Sylvias raka motsats. Kall och hård, en erfaren kvinna som mer än tröttnat på världen.

"Snuten har fått tag i fel person, men de' e' väl inte helt ovanligt, va?"

Hennes beskrivning av händelseförloppet är i huvudsak den samma som Sylvias.

38EC På Bart's tar sir Jasper Meeks emot oss på sitt kontor. "Ja, jag har naturligtvis hört talas om lejonen, men de skulle ju knappast skickas hit. Troligen skickades de till... vart borde de skickas? Jag har ingen aning."

"Sylvia hade sin karl och sina pengar. Jag hade inge't. Så jag lutade mig ner och tog vad som var mitt, exakt summa, inge' mer. Collie tog resten, örhänget också."

Collier Eddy är visserligen en kort man, men hans breda axlar och muskulösa armar ger ett intryck av att han är mycket större.

"Jag var ute efter litet kul, det är allt. Har aldrig sett grabben förr, och hade ingen anledning att skada honom."

"Polisen tycks tro att hans pengar och örhänge av guld var anledning nog."

"Jag tog tillfället i akt, det är allt. Men jag tog inte livet av han för 'et."

"Hur är det med mannen som påträffades död nära St Georges Road?"

"Jodå, han fördes hit. Stephen Dirk hette han."

"Tidningarna antydde att dödsorsaken var någon sorts drog."

"Ja, det stämmer, eller det är i alla fall vad jag tror."

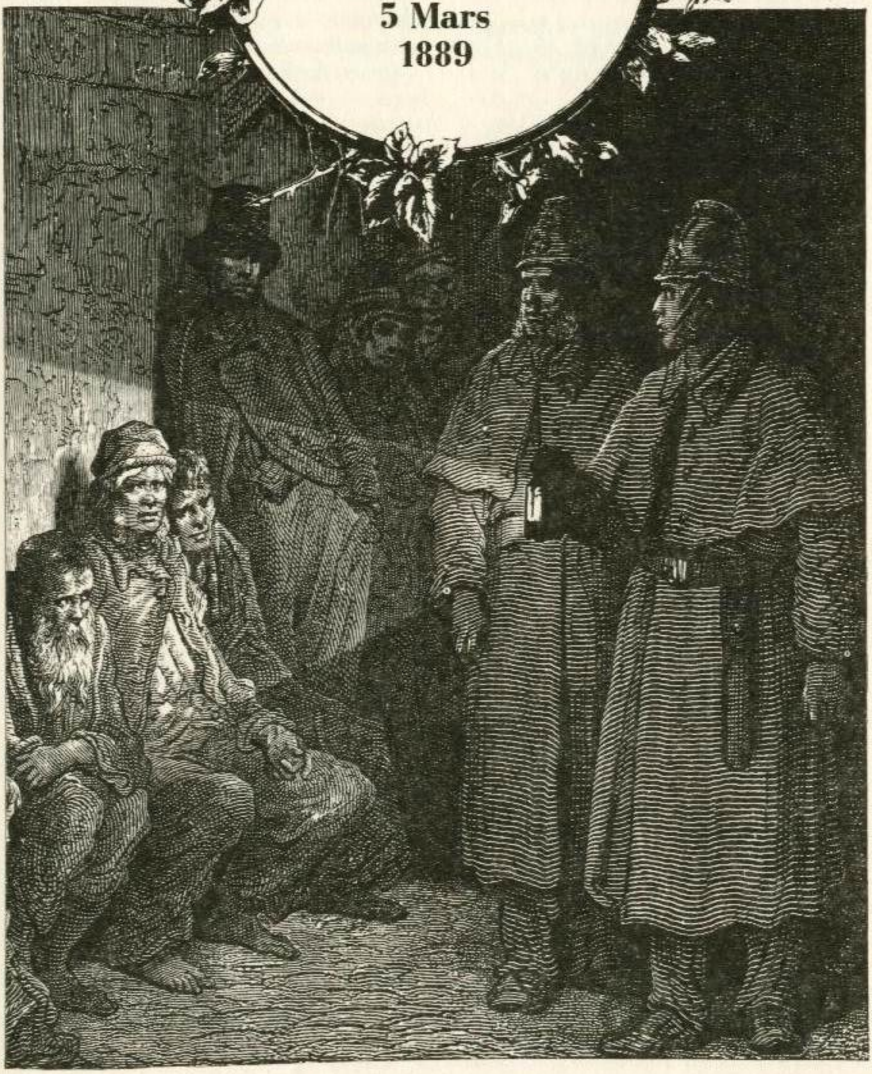
"Vet Ni vad det var för drog?"

"Nej. Den påverkade andningssystemet; hans läppar och fingernaglar var helt blåa. Men hans ögon hade en märkbar gul skiftning, och jag har aldrig sett det förut, är jag rädd. Någonting ganska exotiskt, skulle jag tro."

52EC "Lejon? Vilken knäppskalle skulle vilja döda två oskyldiga lejon. Nej, jag har inte hört ett pip om det. Lejon? Är ni säkra på att ni hört rätt, grabbar? Kanske en öl eller två kan klara ut begreppen för er."

FALL 4
DET KRYPTISKA LIKET

5 Mars 1889

3SE På Bridge House Hotel talar vi med portieren. Han minns en rödhårig man.

"Han kom in på morgonen den tredje för att boka ett rum. Han sade att han och hans fru skulle vara i staden under kvällen, och ville stanna över natten."

Han bläddrar igenom liggaren till kvällen den tredje.

"De skrev in sig under namnet Mr & Mrs Donald."

"Vem tjänstgjorde vid receptionen när han skrev in sig?"

"Det råkade faktiskt vara jag. Nattportieren meddelade att han var sjuk, och jag tvangs arbeta dubbla skift."

"Kan Ni beskriva Mrs Donald?"

"Hon var ung och mycket vacker och, ja, lekfull. Hon visade mig ett halssmycke som hon bar, och frågade om jag inte tyckte att det var det vackraste jag någonsin sett."

6SE Kontoristen på Cummins & Goins undersöker registret, och berättar att fyra meddelanden sänts till C. Donald på Mrs Jetleys Pensionat, det sista den fjärde mars.

"Minns Ni vem som sände meddelandena?"

"Ja, det var en äldre herre. Han bar en lång rock och hög hatt. Jag minns speciellt hans ögon. De var mörka och satt djupt in under buskiga ögonbryn. Det fanns ingen vänlighet i dem."

7SE Efter att ha frågat oss fram längs Long Lane kommer vi fram till Mrs Jetleys Pensionat. Ägarinnan tycks osäker vid vår vaga beskrivning, tills vi nämner mannens röda hår.

"Åh, då är det Mr Charlie Donald. Han kom inte hem igår kväll. Problem, vad?"

När vi berättar om problemet nickar hon lugnt, som om hon inte är ovan vid tragedier. Medan hon för oss till hans rum berättar hon att Charlie Donald anlände omkring tre veckor tidigare. Han verkade trevlig, men undvek hennes frågor om sin bakgrund. Hon märkte att han talade med en underlig accent.

"Jag menar inte att han var en utlänning eller så, men jag har aldrig hört något liknande i London. Han var en tystlåten figur, höll sig rätt mycket för sig själv. Han gjorde en sak med ett mynt, lät det rulla fram och tillbaka över fingrarna, nästan som om det kunde tänka själv. Märkligt var det."

Vid dörren till hans rum hejdar hon sig, och frågar vad som borde göras med hans tillhörigheter. Vi säger att vi skall skicka en polis som tar hand om dem.

"Han har betalat hyran veckan ut. Måste jag lämna tillbaka den?"

Vi försäkrar henne att hon kan behålla pengarna och det lugnar henne ofantligt. Hon låser upp dörren och släpper in oss, men tvekar själv på tröskeln. Hon gör ett tecken som är ett mellanting mellan katolikernas kors och en hednisk symbol mot det onda ögat, och lämnar oss åt vårt arbete.

Rummet är litet men bekvämt. I ett hörn, bredvid en karmstol, står två resväskor. Båda har klistermärken från Jardine, Matheson & Co. De är tomma. Det är däremot inte nattsäcken under stolen. Den innehåller två nya overaller och en mössa med mässingsmärke där det står: "Förman, Londons Gatukontor." Den innehåller också en läderpåse, vilken i sin tur innehåller ett stetoskop.

På skrivbordet finns ytterligare ett antal intressanta föremål. Först och främst en ångbåtsbiljett i namnet M.P. Charles, daterad fjärde januari. Den medger resa ombord på *S.S. Flying Cloud*, och har kostat £160. Därefter ett kvitto från A. Marx & Co på £200, daterat tredje mars. Vidare en hög oanvända biljetter till Elephant & Castle-teatern. Det är tre biljetter vardera för kvällarna den 26, 27 och 28 februari, och första, andra och fjärde mars. De är för loge M, platserna 2, 3 och 4. Slutligen finns där en hög program från den 25, 26, 27 och 28 februari, och första och andra mars. I programmet från den 25 februari är en av artisternas namn, Minnie Cavill, inringat, och ordet "vacker" står skrivet bredvid.

På ett litet bord i ett annat hörn står ett schackbräde med pjäserna spelklara. På tvättstället bredvid står en rakmugg med namnet "Mac" på sidan.

När vi är färdiga med vårt letande, söker vi på nytt upp Mrs Jetley.

"Hade Mr Donald några besökare?"

"Nej, ingen. Han fick däremot några brev. Ett kom så sent som igår."

"Kom de med posten?"

"Med bud. Cummins & Goins budfirma, var det."

11SE Minnie Cavill, en vacker och förtjusande ung dam, är mer än något kokett. Som svar på våra frågor om den rödhårige mannen blinkar hon med sina långa ögonfransar och skrattar blygt.

"Jag känner många män. Och det är många av dem skickar blommor till mig bakom scenen. Men nej, jag minns ingen rödhårig herre." Medan hon talar leker hon med ett diamantsmycke som hänger om hennes hals.

Hon fortsätter med att tala om de faror som hotar en ung "skådespelerska" — som hon kallar sig — från det motsatta könet. Under hennes monolog fångar Wiggins vår uppmärksamhet och nickar mot ett inramat fotografi av en kraftig man i plommonstop. Ansiktet är knappast vänligt, leendet som nästan inte syns under den kraftiga mustaschen, är mera hotande än vänligt.

"Vem är mannen på bilden?"

"Det är Roger, min pojkvän. Jag måste nog tyvärr göra mig i ordning", säger hon och avslutar intervjun. "Jag har ett middagsengagemang på Globe-restaurangen. Var snälla och kom och hör mig sjunga, kan ni inte göra det?"

13SE Den enda upplysning vi får av ut av vårt samtal med direktören på Elephant & Castle-teatern och vaktmästaren som fann kroppen, är att den rödhårige mannen fem kvällar i rad hade med sig blommor till teatern.

"Jag tror att vi skall tala med vaktmästaren på scenen", föreslår Wiggins.

Ralph Parrish är mer än angelägen om att hjälpa oss, men kan inte ge oss några riktiga upplysningar.

"Massor av herrar tar med sig blommor bakom scenen, men jag minns ingen rödhårig man. De brukar inte lyfta på hatten för mig, som ni förstår."

30SE Roger Thornberrys värdinna frågar om vi kan göra henne en tjänst på vägen upp. "Skulle ni vilja vara så vänliga och bära upp en korg med tvätt? Jag går inte lika bra i trapporna nu som jag brukade göra. Jo, säg åt honom att jag gjort vad jag kunnat med overallen. Den där dyiga leran går helt enkelt inte bort."

Vi bär upp tvätten och framför meddelandet.

Roger Thornberrys vänliga sätt och dämpade röst är en slående kontrast mot hans jättelika kropp och hårda ansikte.

"Jag är rädd att jag inte kan komma på en enda människa jag känner som är rödhårig."

Då vi ser ett inramat foto av en ung kvinna i teaterkostym, som står som om hon sjöng, och teateraffischen från Elephant & Castle-teatern, är det onödigt att fråga om han känner Minnie Cavill. I själva verket kan vi inte komma på någonting mer att fråga honom, så vi tar farväl.

33SE "Sa' ni rödhårig? Uppklädd? Måste vara Mac", säger bartendern på Bar of Gold. "Ny i sta'n. Gjorde nå't trick med en slant, lät den rulla mellan fingrarna, eller snarare från fingertopp till fingertopp. Nåja, det var i alla fall ett bra trick. Jag har aldrig sett honom tappa det heller."

Han lutar sig fram och säger dämpat. "Han träffade den där Thornberry, det gjorde han. Och det är en kille som man skall passa sig för. Jodå, jag har sett honom skära upp en kille som om han var en ugnsstekt kalkon, med den där italiano-kniven han har. Kallas ste-någonting. Det påstås att Thornberry hör till..." han ser sig om åt alla håll, lutar sig bakåt och viskar sedan: "Moriarty! Shh nu. Om någon frågar har jag inte sagt någonting."

36SE Försäljaren på A. Marx & Co berättar att en rödhårig man köpte ett diamantsmycke på morgonen den tredje.

2SW Av en ren slump stöter vi på Langdale Pike när han är ensam på Societetsklubben. Han skriver i sin anteckningsbok och drar eleganta bloss på en importerad cigarrett. Han tycks inte bli ledsen när vi avbryter honom; i själva verket är han angelägen om att utbyta skvaller. "Vilka godbitar har ni unga detektiver med er åt mig idag då?"

"Ett mord förövades igår kväll på Elephant & Castle-teatern."

"Jaså minsann? Vem var det? Nej — låt mig gissa. Sir Clayton Partridge? Lord Rutland? Inte, hmmmm? Kanske —"

"Det är det som är problemet, Mr Pike, att vi inte vet. Ingen vet ännu. Men vem offret än var, så hade han något samband med Minnie Cavill. Vad kan Ni berätta om henne?"

"Åh! Minnie, näktergalarnas drottning. Hennes sång har förtrollat många respektabla mäns hjärtan. Men jag har hört att trots att

hon uppvaktas bakom scenen varje kväll i veckan, så är hon fortfarande trogen sin enda kärlek."

"Och vem är det?"

Langdale Pike stryker sin kind några gånger, och söker genom sitt omfattande minne efter ett namn som han lagrat för flera månader sedan. "Ah, nu minns jag; Roger Thornberry. En ganska rå och ovårdad sälle, sägs det, trots att jag personligen aldrig haft missödet att träffa honom. Inte första gången den vackra prinsessan varit förtrollad av den onde prinsen."

Vi uttrycker vår tacksamhet för hans hjälp, och när vi går ropar han efter oss. "Och glöm inte hänvisa till min hjälp när ni har löst fallet."

5SW Vi bläddrar genom högarna på Londonbiblioteket medan vi väntar på att Lomax skall återvända från lunchen. När han till slut återkommer, besvarar han genast vår fråga.

"En av Napoleons marskalkar med skotsk härkomst? Då blir det Alexandre MacDonald, hertig av Taranto. Han föddes i Sedan den 17 november 1765, av en gammal jakobitisk familj —"

"Tack så mycket, Mr Lomax."

8SW Vi lägger fram de fakta vi än så länge fått fram för Mycroft, och frågar om han har något förslag som kan hjälpa oss. "Det enda namn som har samband med detta fall, och som jag drar mig till minnes", säger Mycroft, "är 'Poole & Son', hans rock-skräddare. För många år sedan såg jag det namnet på en skatteinbetalning när jag gjorde en revision åt regeringen. Men det var inte en brittisk firma; jag tror att de kom från en av kolonierna, men jag minns inte vilken. Annars tror jag inte att jag kan hjälpa er."

13SW Inspektör Lestrade är böjd över en hög polisrapporter i ett försök att knyta någon av dem till den döde rödhårige mannen, och lyfter knappt på huvudet för att hälsa på oss.

"Feeney!" ropar han.

När Feeney, en lång, mager polis med sorgsna ögon bakom tjocka glasögon, kommer in från ett angränsande rum, frågar han honom hur det går i kortregistret.

"Jag har fyra möjliga hittills, inspektören", svarar han och ger honom de fyra korten.

Lestrade läser genom dem. "För lång... för kort... födelsemärke på höger kind, nej... skallig. Skallig?"

"Tja sir, han hade rött hår en gång i världen."

Lestrade begraver ansiktet i händerna och skakar på huvudet.

"Fortsätt att leta, Feeney", säger han. "Vi fortsätter leta, men säg åt Mr Holmes att det kan ta en smula tid innan vi vet någonting."

18NW Sam Parsons ger oss ett kassaskåp i miniatyr, med ett litet men fungerande kolvlås, och en lapp som hör till:

Måste gå under för att knäcka det.
F.P.

19NW På Globe-restaurangen får vi veta att Minnie Cavill ofta äter middag där.

"Men alltid tillsammans med Mr Thornberry, som har mörkt hår och är mycket längre än 1,70."

14WC Efter en noggrann genomgång av brotts- och statsarkiven medger Disraeli O'Brian att han inte kan finna någonting om en Charlie Donald, M.P. Charles, Donald P. Charles eller 'Mac', som passar in på den beskrivning vi givit honom.

17WC På Somerset House finner vi inga spår av någon rödhårig vid namn Charlie Donald, M.P. Charles, Donald P. Charles eller 'Mac', som skulle kunna vara i närheten av den döde mannens ålder.

20WC Beskrivningen av vår okände döde får gensvar från en äldre skojare som hör vårt samtal med direktören för Simpsons cigarrdivan.

"Ja, jag tror jag känner killen. Kom in varje eftermiddag vid två-tiden under de senaste veckorna och spelade schack. Jag spelade lite med honom. Ganska bra spelare."

"Kan Ni säga vad han heter?"

"Vet ni vad, jag tror aldrig att han berättade det. Jag frågade honom en gång varifrån han kom. Hans accent var visserligen svag, men ändå främmande. Han sade att hans familj ursprungligen kom från Skottland. Det ledde till en diskussion om förfäder, kända släktingar och sådant där. Han sade att en gren av hans

familj hade emigrerat till Frankrike, och att hans namn var detsamma som burits av en av Napoleons marskalkar. Jag tänkte aldrig på att fråga vilken marskalk."

"Nämnde han någonsin någonting om sig själv, om någon god väns bostad, någonstans han varit eller skulle till, eller någonting ditåt?"

"Varje eftermiddag, klockan 4.45 precis, brukade han avsluta vårt parti. Sade att han hade ett viktigt möte. Men dess värre brukade han aldrig berätta något mer."

22WC "Jag skulle sannerligen önska att staden slutade gräva där borta", säger direktören på Cox' Bank, och pekar på utgrävningar på andra sidan gatan som gatukontoret håller på med. "Den där dyiga leran tycks släpas in överallt. Nåväl, ni letar efter en rödhårig man i trettiofemårsåldern som kan ha varit här inne under de senaste veckorna? Ja, jag tror att jag känner honom. Låt mig bara undersöka registret här... Donald P. Charles. Han hyrde ett kassafack den 20 februari. Han kommer in varje arbetsdag exakt klockan 4.45, femton minuter före stängningsdags. Det är allt jag vet om honom."

44WC Vaktmästaren på De Rödhårigas Förening betraktar oss misstänksamt, då ingen av oss är rödhårig. Wiggins använder dock all sin brunhåriga charm, och inom några minuter har vi fått ett samtal med medlemssekreteraren.

"Jag beklagar, mina herrar, men han kan inte ha varit medlem av vår klubb. Igår kväll hade vi vårt årsmöte och vår årliga bankett, och alla var närvarande och redovisde. Banketten och festligheterna varade till långt efter midnatt."

Vi tackar honom för upplysningarna.

10EC När vi beskriver mannen och kostymen han bar, och nämner att den bar etiketten "Poole & Son", förändras försäljarens ansiktsuttryck från förvåning till ogillande.

"Sade ni 'Poole & Son'?"

"Det stämmer, 'Poole & Son'."

"Ni är övertygade om att det var 'Poole & Son'?"

"Ja, vi är säkra."

Han gör tecken åt oss att föja med honom ut genom dörren. Där pekar han på skylten ovanför butiken.

"Vad står det där?"

"Poole & Company", läser vi.

"Just det, '& Company' inte '& Son'. Inte konstigt att jag varken kände igen mannen eller kostymen. Ni måste läsa vad som står framför era ögon, på så sätt sparar ni tid och besvär för alla parter."

Med ett "hrumf" eller något liknande ljud, går han in igen. Wiggins, som inte uppskattar att man driver med honom, ser sig om efter en tegelsten att slänga genom fönstret.

15EC Mannen på Jardine, Matheson & Co berättar att £160 skulle ge en förstaklassresa ombord på *S.S. Flying Cloud* på rutten Sydney i Australien, till Southampton.

30EC På *The Times'* kontor får vi veta att Henry Ellis för tillfället är i Paris.

35EC Quintin Hogg ber oss stiga in i hans kaotiska kontor. Vi trippar försiktigt bort till stolarna vid hans skrivbord. "Vi håller på att undersöka fallet med den oidentifierade kropp som påträffades på Elephant & Castle-teatern igår kväll."

"Igår kväll?" säger Hogg. "Ni grabbar slösar sannerligen ingen tid när det gäller att sätta igång med ett fall. Jag kom just till kontoret, och har inte ens haft tid att titta på polisrapporterna än. Var det ett mord?"

Wiggins redogör för de fakta vi än så länge kommit fram till. Hogg verkar intresserad. "Det här verkar vara ett riktigt mysterium. Jag skall se vad jag kan hitta åt er, och ni berättar om ni kommer på någonting som är värt att skriva om. Överenskommet?" Vi skakar hand, och trippar ut på samma sätt som vi kom.

36EC På Old Bailey anstränger Edward Hall sitt minne för att komma ihåg om han haft att göra med några brottslingar som skulle kunna passa in på beskrivningen av den rödhårige mannen. Han säger att han kan komma på ett flertal rödhåriga brottslingar, men de är antingen i fängelse eller mycket högre upp.

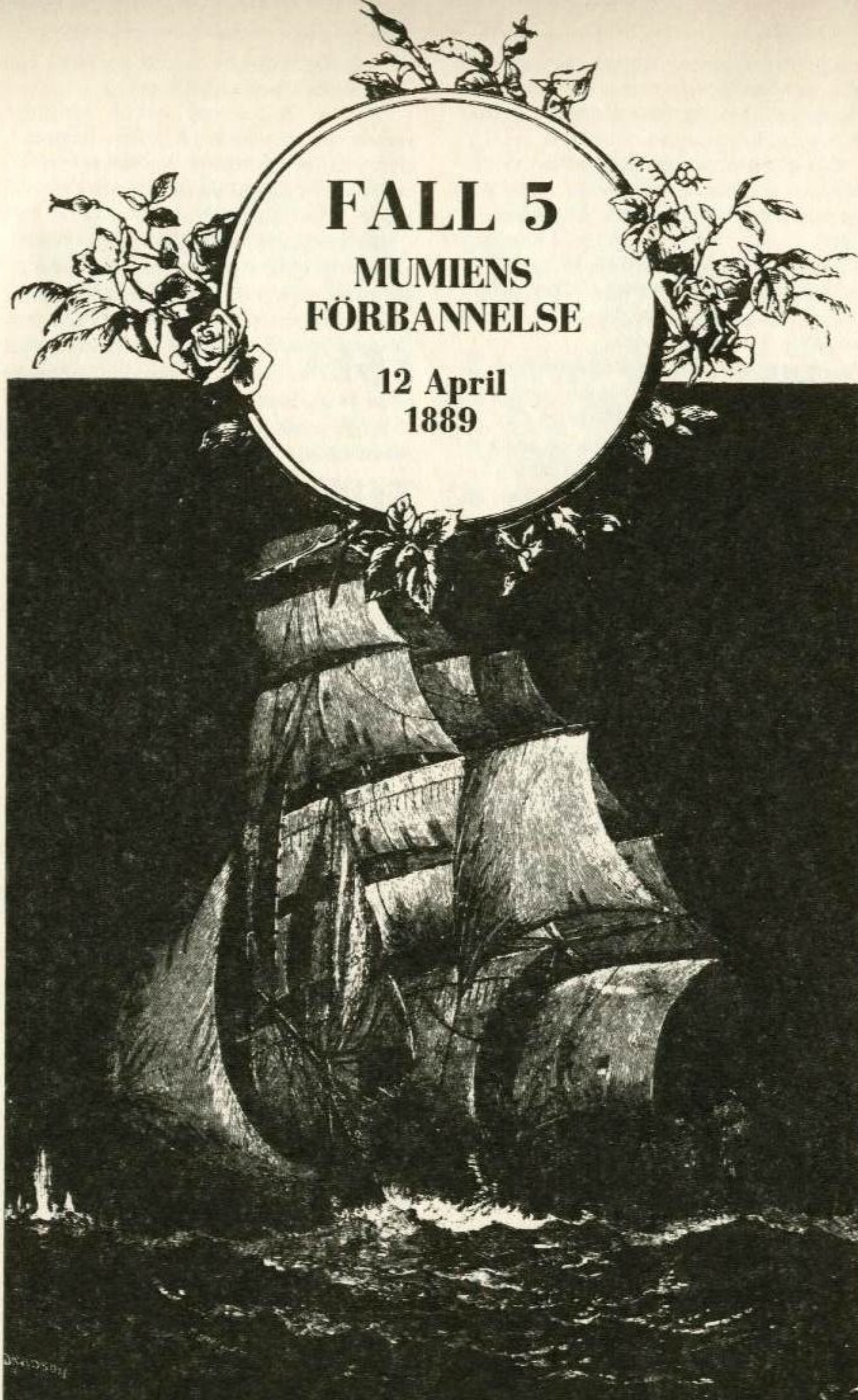
52EC "Tja, det mullras ju en del, alltså ingenting säkert, men att professor Moriarty håller på med någonting. Ett stort jobb, sägs det, men var och när kan jag inte gissa. Allt jag kan lova är att hålla öronen öppna."

"Tack Fläskis."

FALL 5

MUMIENS FÖRBANNELSE

12 April 1889

11SE Styrman Luther Tenney slår ut med händerna. "Herregud! Vilken resa! Våldsam storm hela vägen, gods att välja ut, gods att surras och surras på nytt, en missnöjd besättning och en märklig samling passagerare som klagade och bråkade hela tiden. Jag skall säga er att mordet, om än begånget av en 4000-årig mumie eller inte, var bara en i raden av olycksaliga händelser."

"Man har sagt oss att det var Ni som fann Mr Weatherby."

"Ja. Det var uppehåll mellan stormbyarna, och kapten Ramsey beordrade ned mig i lastrummet för att än en gång kontrollera lasten. Jag gick först ner till de egyptiska artefakterna, då professor Windibank var särskilt oroad över dem."

"Kan Ni beskriva vad Ni såg?"

"Jag fann Weatherby bredvid den där kistliknande saken, med en del av mumiens lindor runt halsen. Locket till lådan med kistan låg bredvid, och själva kistlocket var öppnat. Weatherby låg alldeles intill lådan, med en skål med aska bredvid sig. Jag rapporterade genast till kaptenen, som bad mig leda utredningen."

"Vad fann Ni?"

"Inte särskilt mycket, är jag rädd. Ni förstår, det var åtta glas, klockan åtta på morgonen, när vi hade varit på väg i tre dagar från Suez. En storm hade rasat hela natten, så besättningen hade stått på sina poster hela tiden och är redogjorda för. Passagerarna, inklusive Weatherby, var såvitt alla visste eller sade sig veta, i sina hytter. Så ingen såg, hörde eller visste någonting."

"Vad hände med askskålen? Var finns den nu?"

"Jag vet inte vad som skedde med den. Nu när ni säger det, så tror jag att jag aldrig sett den igen."

"Fann Ni ingenting misstänkt eller onaturligt?"

"Det har jag inte sagt. Allt började med besättningen. Sjömän är redan från början ganska vidskepliga. Vår besättning, indier och egyptier allihop, var det i än högre grad. Tanken på att forsla en 4000-årig mumie, satte skräck i dem allihop. Den där journalisttypen Travis, var sannerligen inte till någon hjälp med allt sitt mystiska struntprat om dödens helgd med mera. Han och professor Windibank diskuterade ständigt den frågan, och besättningen tog upp debatten. Vi stod nästan inför ett jäkla myteri! Om ni ursäktar uttrycket.

Sedan var det de där två araberna. Den ene, Fahmi, hade alltid med sig en låda. Märklig sak, uppenbarligen specialtillverkad. Den var omkring 45 cm hög och med 12 till 15 cm sidor. Vet inte vad som var i den, men Fahmi släppte den aldrig ur sikte. Den andre araben, al-Saud strök jämt omkring och bevakade Fahmi. Jag tror att han ville ha lådan, eller snarare vad som var i den. Sedan hade vi slagsmålet mellan Mr Fenwick och Mr Uruburu."

"Om vad?"

"Om Fenwicks fru, tror jag, trots att de var väldigt tystlåtna om saken."

"Tillbaka till Weatherby. Hade någon av alla dessa människor någon kontakt med honom?"

"Weatherby var väldigt sjösjuk ända från början. Han höll sig rätt mycket till sin hytt."

"Tack så mycket, Mr Tenney."

19SE I Abdallah al-Sauds hem, berättar hans muslimske tjänare att han inte är inne.

"Kan Ni säga när han väntas tillbaka?"

"Ack, min herre anförtror inte denne fattige och ovärdige tjänare sina planer. Det kan hända att han bara gått ut ikväll eller att han blir borta en längre tid. Det är som min herre och Allah bestämt."

2SW Jag vet väldigt litet om fallets huvudpersoner", säger Langdale Pike. "Turnbull var tredje son till earlen av Downey. Såvitt jag vet började han gräva ut en romersk ruin på familjens gods när han var i sexårsåldern. Och så har han hållit på sedan dess. En ganska excentrisk person som varken gift sig eller intagit sin rättmätiga plats i London-societeten.

Windibank var varken mer eller mindre än en tystlåten akademiker som ägnade sig åt sina lärda affärer utan att vare sig märka eller märkas av resten av världen. Det enda som stört hans annars anmärkningslösa liv var ett gräl för några år sedan med Förbundet mot Vivisektioner. I en serie föreläsningar om vetenskapens framsteg hänvisade han skämtsamt till obduktionen av sin egen hund, en nyligen avliden lhasa apso med gammal stamtavla. Flera mycket skarpa brev till re-

daktören författades av medlemmar i förbundet, och fann vägen till *The Times'* insändarspalter. Han överlevs av sin fru Hildegard.

Om Weatherby vet jag absolut ingenting."

5SW *Encyclopaedia Britannica* har följande att säga under Mumie: "Egyptiska mumier är balsamerade kroppar vilka bevarats för att underlätta deras återuppståndelse. Flera mumier har påträffats, vilka nästan genomgående är olika faraoners kroppar. Faraonerna trodde att deras kroppar en gång skulle återkallas till livet. Se *De egyptiska mumiernas historia*, av Pettigrew (London, 1834)."

8SW Vaktmästaren på Diogenesklubben meddelar att Mycroft är sjuk, och inte vill bli störd i hemmet.

13SW "Vad arbetar Holmes med nu? Jag antar att han behöver Scotland Yards hjälp igen?" hälsar oss Lestrade när vi kommer in på hans kontor.

"Han har bett oss utreda Windibanks död."

"Borde ha insett det. Det där mordet har lockat fram varenda tokstolle i staden. Jag tror nog att yrkespolisen kan lösa det där."

"Kan Ni berätta vad Ni vet?"

"Än så länge en död arkeolog, och ingenting annat. Inga misstänkta, inget motiv. Jag har faktiskt ingenting som jag kan berätta."

"Hur är det med Weatherbys död? Har Ni undersökt den?"

"Jag har talat med kapten Ramsey och hans officerare, men vi har inga spår. Hör nu, jag vet inte ens om mordet på Weatherby faller under vår jurisdiktion. Om det inte gör det tänker inte jag bry mig om det. Jag har nog med mord att lösa som det är."

22SW Vi finner Murray med näsan djupt inne i en bok, tillräckligt försjunken i den för att vår ankomst inte skall märkas på flera minuter. Vi läser titeln, *De egyptiska mumiernas historia*, när professorn lägger ihop boken, upptäcker oss och genast kastar sig in i en föreläsning som om han hade väntat oss.

"Pettigrew skrev den här boken för mer än femtio år sedan, och det finns fortfarande inget bättre verk på området. Fascinerande, fascinerande. Ja Wiggs, vad kan jag hjälpa er med idag?"

"Wiggins, sir. Faktum är att vi är intresserade av vad Ni lärt Er av den där boken, och av Era egna forskningar i mumiefallet."

"Åhå, så nu är det mumier som ni och Holmes jagar för tillfället, minsann? Låt mig visa vad jag hittills funnit. Nummer 357, James Windibank."

Med dessa ord drar Murray fram en bit gulnat linne. "Det här påträffades runt offrets hals. Jag undersökte det noga, och är övertygad om att det är mycket gammalt. Faktum är att det mycket väl kan vara tusentals år gammalt. Det är dock inte mordvapnet."

Professorn gör en av sina dramatiska pauser innan han fortsätter sin utläggning. "Linne är ett starkt material, men det tenderar dock att försvagas något över tiden. Den här remsan skulle aldrig kunnat stå emot den kraft som krävs för att strypa en vuxen man."

"Fick Ni ut någonting annat av Er undersökning, sir?"

"Ja, jag fann någonting mycket intressant." Han drar fram ett förstoringsglas och undersöker linnet några sekunder innan han visar oss flera korta hårstrån som sitter i tyget. "Jag tog bort några av dessa hårstrån, och undersökte dem närmare. Se här." Därmed för han oss till ett mikroskop och uppmanar oss att titta.

"De ser ut som hårstrån, sir."

"Givetvis ser de ut som hårstrån, men vilken sort? Det är inte människohår. Det är katthår. Se nu på det här." Han drar fram en ny linneremsa som ser helt likadan ut i sitt gula, dammiga skick. "Detta påträffades runt offrets hals på båten, Leatherby eller vad det nu var han hette. Det är också ganska gammalt, och här fann jag fler hårstrån."

Murray tittar på oss, och uppmanar oss uppenbarligen att säga vår replik, men han är den ende som kan manus. Vi snubblar vidare. "Ytterligare katthår?"

"Nej." Han njuter uppenbarligen av situationen och kan knappt hålla tillbaka sin upphetsning, trots att han lika uppenbarligen vill förlänga spänningen. "Håren på den andra remsan kommer från en apa, även om jag inte lyckats avgöra vilken sorts."

"Vad tror Ni det betyder, professor Murray?"

"Tja, jag vill inte dra några för tidiga slutsatser, men jag kan försäkra er att de där remsorna inte var mordvapnen."

"Tack så mycket, sir."

7NW Värdinnan visar in oss i Ebenizer Turnbulls lilla lägenhet.

"Det var en märklig figur som alltid var ute och snurrade runt, Gud vet vart. Nästan aldrig hemma."

Medan värdinnan pratar på, letar vi snabbt igenom bostaden. Överallt ligger det böcker, överallt utom på hyllorna där de hör hemma. På ett stort skrivbord av ek ligger flera uppslagna volymer om Egypten, och flera kartskisser över området för Turnbulls sista, olycksaliga expedition.

"Visste ni att han var son till en earl? Hade man aldrig trott, inte sant? Tror ni verkligen att den där mumiesaken tog livet av 'en? Kusligt, säger jag."

9NW "Nej, jag vet ingenting om — vad han nu hettes död", säger Mr Fenwick. "I själva verket såg jag honom bara en enda gång, när vi gick ombord. Jag uppskattade inte förste styrmans frågor i ärendet, och jag uppskattar inte era. Hela resan var en katastrof från början till slut. Våra hytter var under all kritik. Besättningen var ohyfsad och på dåligt humör. Den —"

"Jag sade åt Dig att boka resan på ett passagerarfartyg, Merrill", avbryter Mrs Fenwick, "men nejdå, Du måste —"

"Louise, börja inte nu igen."

Vi lämnar paret Fenwick åt deras maratongräl.

12NW James Windibanks änka Hildegard, visar in oss i vardagsrummet.

"Jag sade åt honom att det var ett misstag att fara på den där expeditionen, men han hade bestämt sig. Han sade att han tillbringat sitt liv med att forska och här fanns en chans att faktiskt komma ut på fältet."

"Sade han någonting om sina kollegers död när han återkom?"

"Han var givetvis upprörd, men jag kan säga att han inte trodde att förbannelsen var orsaken."

"Så han fruktade inte för sitt eget liv?"

"Nej, även om jag tror att han hyste vissa misstankar om mördarens identitet. Han ville inte tala om det. Han var verkligen upprörd över de där fåniga tidningsskriverierna. Han sade att skojaren som skrev dem var en av hans före detta studenter, som sannerligen borde veta bättre.

Jag trodde att när jag gifte mig med en professor, så skulle våra liv vara lugna och händelselösa. Herrens vägar är outgrundliga."

18NW På Parsons & Son Leksaksaffär finns inga meddelanden åt oss.

33NW Anthony Uruburu möter oss med ett hjärtligt leende vid dörren. Det ena ögat är slaget och skadat och lyser i de flesta av regnbågens färger, vilket stör hans i övrigt mycket stiliga utseende.

"Kom in, mina herrar. Vad kan jag stå till tjänst med?"

"Vi undrar om det finns några upplysningar som Ni kan ge oss rörande Andrew Weatherbys död."

"Var det killen på fartyget? Mycket tråkigt. Jag hjälper givetvis gärna till, men jag har faktiskt ingen aning om någonting."

"Ni kanske såg någonting mystiskt eller ovanligt i samband med Mr Weatherby?"

"Jag är rädd att jag inte såg särskilt mycket alls, som ni kanske förstår."

"Var det Mr Fenwick som bar ansvaret för Era, skall vi säga, synproblem?"

"Ja. En mycket trångsynt herre. Vilket tvivelsutan är orsaken till att Mrs Fenwick log mot mig så som hon gjorde."

"Så slagsmålet rörde sig bara om ett utbyte av leenden?"

Mr Uruburu hånler. "Det var något mer än så."

5WC Jourhavanden på Centrala Hyrstallarna berättar att hundratals personer varje dag tar droskor till museet, och att det vore omöjligt att minnas om någon av dem verkade "misstänkt".

14WC Vi väntar tålmodigt medan Disraeli O'Brian försvinner in bland arkivraderna med namnlistan vi givit honom. Han återvänder snart, skakar på huvudet, och säger. "Inte en enda av dessa personer har någonsin varit inblandad i någon allvarlig rättssak. Deras förflutna är rent."

17WC På Somerset House tittar vi i offrens testamenten. James Windibank lämnade allting till sin maka Hildegard. Andrew Weatherby hade på grund av sin ungdom inte skrivit något testamente, men det pekar också på att han hade föga eller intet av värde att lämna efter sig till någon. Ebenizer Turnbull lämnade det lilla han hade till egyptologiska fakulteten vid Londons Universitet.

32WC "Kapten Ramsey, vad kan Ni berätta för oss rörande omständigheterna kring Andrew Weatherbys död ombord på *Eastern Empress*?"

"Jo, vi hade just kommit ur en ganska kraftig storm, så jag skickade ner min förste styrman, Luther Tenney, till lastrummet för att kasta ett öga på lasten. Han rapporterade att Mr Weatherby låg död bland de egyptiska artefakter vi transporterade. Jag lämnade över rodret till Tenney och gick ner för att se efter själv. Där låg Weatherby bredvid en kista eller vad det nu kallas. Han hade en gammal trasa runt halsen, uppenbarligen strypt. Jag återvände till bryggan och sade åt Tenney att leda utredningen."

"Vad fann Mr Tenney?"

"Ni får fråga honom om detaljerna. Jag var ganska upptagen med skeppet under hela resan, den ena stormen efter den andra hela vägen till England. Jag skrev givetvis under Tenneys rapport, men jag minns knappast detaljerna. Mitt främsta bekymmer var om besättningen skulle vara skuldfri, och det sade rapporten att den var. Vad passagerarna anbelangar, så var de en underlig samling; Tenney kan berätta flera detaljer."

37WC Vi knackar på Akram Fahmis dörr och den glider upp av sig själv. Wiggins ropar Fahmis namn men får inget svar. Efter ett ögonblick beslutar vi oss för att gå in.

Mitt på arbetsrummets golv finner vi kroppen av en man som vi antar är Akram Fahmi. Han ligger framstupa med en kniv som sticker ut i ryggen.

"Bäst att tillkalla Scotland Yard", säger Wiggins.

Medan vi väntar på Yarden ser vi oss omkring. Arbetsrummet ger intryck av att en strid ägt rum. På skrivbordet ligger en uppslagen bok som behandlar Malteserriddarnas historia. I marginalen står initialerna "W.E."

Innan vi hinner särskilt mycket längre kommer konstapel Stillson till platsen. Han antecknar vad vi har att säga och sjasar sedan ut oss.

38WC Leland Johnson, intendent för de egyptiska samlingarna, visar oss det Andra Egyptiska rummet, mordplatsen. Mitt i rummet står en gammal sarkofag, vars guldtäckta yta återkastar ljuset som skiner in genom de östra fönstren.

"Windibanks kropp påträffades i sarkofagen", säger Johnson.

"Inne i sarkofagen?"

"Ja, inuti. Den nattvakt som patrullerade mötte en ganska hemsk syn. När han kom in i rummet såg han att locket till sarkofagen var rubbat. När han kom närmare såg han en människohand sticka ut ur sarkofagen. I tron att mumien försökte lämna sin viloplats, sprang han ut ur rummet för att få tag på mig. Några av vakterna har varit en smula nervösa ända sedan historierna kring Mr Weatherbys död.

Jag återvände till rummet, och med vaktens hjälp tog vi av sarkofagens lock och fann James Windibanks kropp ovanpå Katebets mumie. Runt hans hals var en linneremsa av samma slag som används för att linda mumier. En ytterst spöklik syn, måste jag säga."

"Vem hade tillträde till rummet?"

"Museet var öppet för allmänheten igår. Det här rummet var avstängt medan utställningen gjordes i ordning, men det fanns inga särskilda hinder för folk att komma in, bara repet över ingången."

"Har Ni någon aning om vem som skulle vilja döda Windibank?"

"Nej, ingen alls. Jag kände honom inte särskilt väl. Han arbetade inte för museet, förstår ni. Han var på Londons Universitet. Universitetet och museet samarbetade i finansieringen av Katebetexpeditionen."

"Kan Ni komma på någonting som kan kasta något ljus över den här historien?"

"Nej, jag beklagar, jag kommer inte på någonting."

43WC Det krävs en smula detektivarbete för att hitta egyptologiska fakulteten, men när vi kommer fram finner vi att dess ordförande, Lawrence Feld, är fullt beredd att tala med oss.

"Mr Feld, finns det någonting Ni kan berätta om expeditionens offer som skulle kunna hjälpa oss?"

"Vilken tragedi. Fina män, duktiga forskare. Jag kan fortfarande inte komma över chocken. När jag hörde om Turnbulls död i Egypten... Nå, vad kan jag berätta för er? Expeditionen var ett samarbete mellan Universitetet och British Museum. Ebenizer Turnbull har lett flera expeditioner till Luxor-Karnak området, och han har gjort ett antal betydelsefulla upptäckter. Knappt hinner han

återvända till London från en expedition, förrän han är i färd med att planera nästa.

Det här var andra gången han samarbetade med James Windibank. Windibank har tillbringat mera tid i klassrummet än på fältet, men det var kanske därför han och Turnbull tycktes samarbeta så bra och komplettera varandra så väl. Han var en mycket populär ledare och flera av hans elever var ivriga på att få följa med honom på den här expeditionen. Jag vet att han hade svårt att ta ut Weatherby som den lycklige. Inte så lycklig längre, vad? Jag antar att Travis är den lycklige, trots allt."

"Travis?"

"Ja, Phillip Travis. Han var en av Windibanks elever, och var mycket angelägen om att få följa med Katebet-expeditionen. Han blev ganska upprörd när Weatherby, en forskarstuderande på fakulteten, valdes i stället. Tog det faktiskt ganska personligt."

"Ni har varit ytterst hjälpsam, Mr Feld. Kan Ni komma på någonting annat?"

"Nej, men jag hoppas verkligen att ni inte tar det där struntpratet om att morden skulle utförts av en mumie, på allvar. Sådan vidskeplig smörja gör verkligen vetenskapen och forskningen en björntjänst."

"Tack än en gång. Farväl."

8EC Andrew Weatherbys värd släpper in oss i hans lägenhet. Den är liten, men bekvämt möblerad med ett minimum av möbler. På ett skrivbord i ena hörnet finner vi flera inbundna volymer som utgör Weatherbys privata dagbok. Vi tar upp en, och bläddrar igenom den. En anteckning daterad den tolfte juni 1888, fångar vår uppmärksamhet. Där står:

Jag har valts ut för Katebet-expeditionen. Travis är upprörd, men jag tänker inte låta hans dåliga humör och hårda ord störa min upprymdhet. Förberedelsearbetet måste börja genast -- träffar Windi imorgon. Vilket tillfälle för mig! Jag måste vara den lyckligaste människan i världen!

15EC "Här är *Eastern Empress*' passagerarlista."

Abdallah al-Saud	Phillip Travis
Akram Fahmi	Anthony Uruburu
Louise Fenwick	Andrew Weatherby
Merrill Fenwick	James Windibank

30EC Henry Ellis välkomnar oss till sitt kontor och frågar på vilket sätt han kan hjälpa oss.

"Vi utreder de så kallade mumiemorden. Kan Ni berätta någonting för oss om tidningsartiklarna?"

Ellis försöker inte ens dölja ett ganska sarkastiskt leende när vi nämner mumier. "Det är ganska roande, all den här upprördheten kring en mumiens förbannelse, måste jag säga. Mordet på tre engelsmän är naturligtvis inte så roande", tillfogar han snabbt och anlägger ett allvarligt ansiktsuttryck i omkring 30 sekunder.

"Faktum är att jag har varit flera veckor i Paris, och återvände först i tisdags till London. Jag har inte haft någonting att göra med de där artiklarna. Jag tror att de alla är skrivna av Phillip Travis. Han är en av *The Times'* skribenter, och till helt nyligen var han korrespondent i Egypten. Han återvände till London för några dagar sedan. Såvitt jag förstår fick han i uppdrag att bevaka fallet här därför att han kände till mordet i Egypten."

"Känner Ni Travis?"

"Nej, jag har faktiskt aldrig träffat honom, men jag har hört att han är en ganska underlig kuf."

"Tack för Er hjälp, Henry."

"Det är bara att fråga. Låt mig få veta när ni fångat mumien."

35EC Quintin Hogg tar emot oss i sitt nedskräpade rum.

"Jag tror inte att jag kan erbjuda någon hjälp i det här fallet. En sak som föreföll mig intressant var dock *Eastern Empress'* passagerarlista, även om jag inte kan påstå att den har något att göra med mumiemorden.

Akram Fahmi är en välkänd handlare. Mot viss ersättning, en avsevärd ersättning enligt vad som sägs, kan han skaffa allt vad ett hjärta kan önska sig, vare sig det är juveler, konstföremål, djur eller vad man annars kan tänka sig. Jag gissar att han förde någonting värdefullt till London, på uppdrag av någon av våra mer välbärgade invånare.

Abdallah al-Sauds närvaro ombord på skeppet, var också intressant. Han är ett känt ombud för det Ottomanska rikets sultan. Vad Fahmi än förde med sig, så måste det ha varit av intresse för turkarna.

Jag tror dock, som jag sade, inte att det har någonting att göra med ert ärende."

36EC Vi hinner upp Edward Hall medan han skyndar sig fram längs korridorerna på Old Bailey. Innan Wig-

gins hinner halvvägs genom sin första mening, avbryter Hall honom. "Jag vill inte vara brysk, Wiggins, men jag har för mycket att tänka på för att hjälpa er med de så kallade mumiemorden. Om mumiens advokater tog kontakt med mig, så skulle jag kanske överväga att försvara honom. För tillfället har jag dock andra, mer angelägna ärenden." Med dessa ord rusar han nedför en trappa.

38EC När vi kommer in i det patologiska laboratoriet, ser vi sir Jasper lägga ett nästan vitt skynke över ett lik.

"Kan vi få byta några ord med Er, sir Jasper?" frågar Wiggins.

Åh, Wiggins, givetvis, låt mig bara tvätta av mig först." Sir Jasper går bort till tvättstället vid väggen. "Utreder ni Samuel Sneads död? Jag är just färdig med honom."

"Nej, vi är intresserade av James Windibank."

"Ja, ja, mumiens senaste offer. Vem har anlitat Holmes, Ramses II? Ha, ha, ha."

"Nej. I själva verket har vi ingen uppdragsgivare."

"Bara för skojs skull, med andra ord? Jaha, det enda jag kan berätta är att om det var mumien, så har den starka händer. Både luftstrupen och en av ryggkotorna i halsen var krossade. Döden var ögonblicklig. Så enkelt: snäpp."

"Tidningarna skriver att man fann mumielindor runt hans hals."

"Rena bluffen. Det gjordes med bara händerna. Märkena och det sätt på vilket ryggkotan krossades, lämnar inget tvivel om den saken. Det finns inte särskilt mycket mer att berätta."

"Tack så mycket, sir Jasper."

"Det är bara att fråga, Wiggins. Låt mig få veta när ni fällt mumien. Jag skulle gärna vilja obducera honom."

50EC Phillip Travis är en stilig ung man med ungdomens entusiasm. Han tycks mycket ivrig att få tala med oss, ett auditorium.

"Så, ni har läst mina artiklar i *The Times*. Vad tycker ni om dem?"

"De var intressanta."

"Tack. Jag är ju som ni vet ingen riktig journalist."

"Å hå?"

"Nej. Jag utbildades till arkeolog, egyptolog för att vara exakt", säger han och pekar på ett inramat diplom från Londons Universitet som hänger på väggen. "Det är därför mina artiklar säger sanningen."

"Och vad är sanningen, Mr Travis?"

"Sanningen är att de gamla egyptierna upptäckte livets hemlighet. Vad vi kallar vetenskap är rena barnleken jämfört med de gamla egyptiernas kunskaper. Jämför St Pauls med Abu Simbel-templens storhet; det går givevis inte att göra."

Travis går bort till ett bord i sina bok- och artefaktöverströdda rum. Flera små mumifierade föremål ligger på bordet bland kringströdda bägare och behållare. Travis tar upp en av mumierna och säger. "Det här är de mumifierade kvarlevorna av en katt. Det är sant att egyptierna upptäckte livets hemlighet. Vad vi nu måste göra, vad vi måste ägna våra liv åt, är att återupptäcka dessa hemligheter. Vi måste avslöja den nyckel som låser upp de gamla mysterierna, som kommer att återuppväcka detta förflutnas själar till liv."

Den unge journalisten tar fram en hög papper, täckta av hieroglyfer. Han börjar krossa tannalöv i en liten mortel, och blandar ned dem i en lösning som värms upp. Han tycks vara en smula osäker på exakt hur han skall delge den gamla kattmumien den livgivande drycken. Vi väntar spänt, men förgäves, på att få höra katten jama. Misslyckandet dämpar inte den entusiastiske Travis. "Det löser sig, jag kommer att hitta rätt formel. Jag vet att jag är på rätt spår. Det är bara en tidsfråga. När allt kommer omkring har hemligheten varit fördold i tusentals år. Jag får räkna med att ägna litet tid åt att avslöja den. Men jag vet att detta är min livsuppgift."

"Tack, Mr Travis."

"Åh, gå inte än. Låt mig visa er mera."

"Tack, men vi måste faktiskt gå."

52EC Fläskis Shinwell rycker på axlarna åt våra frågor.

"Det enda jag hörde hade att göra med fartyget självt... eh..."

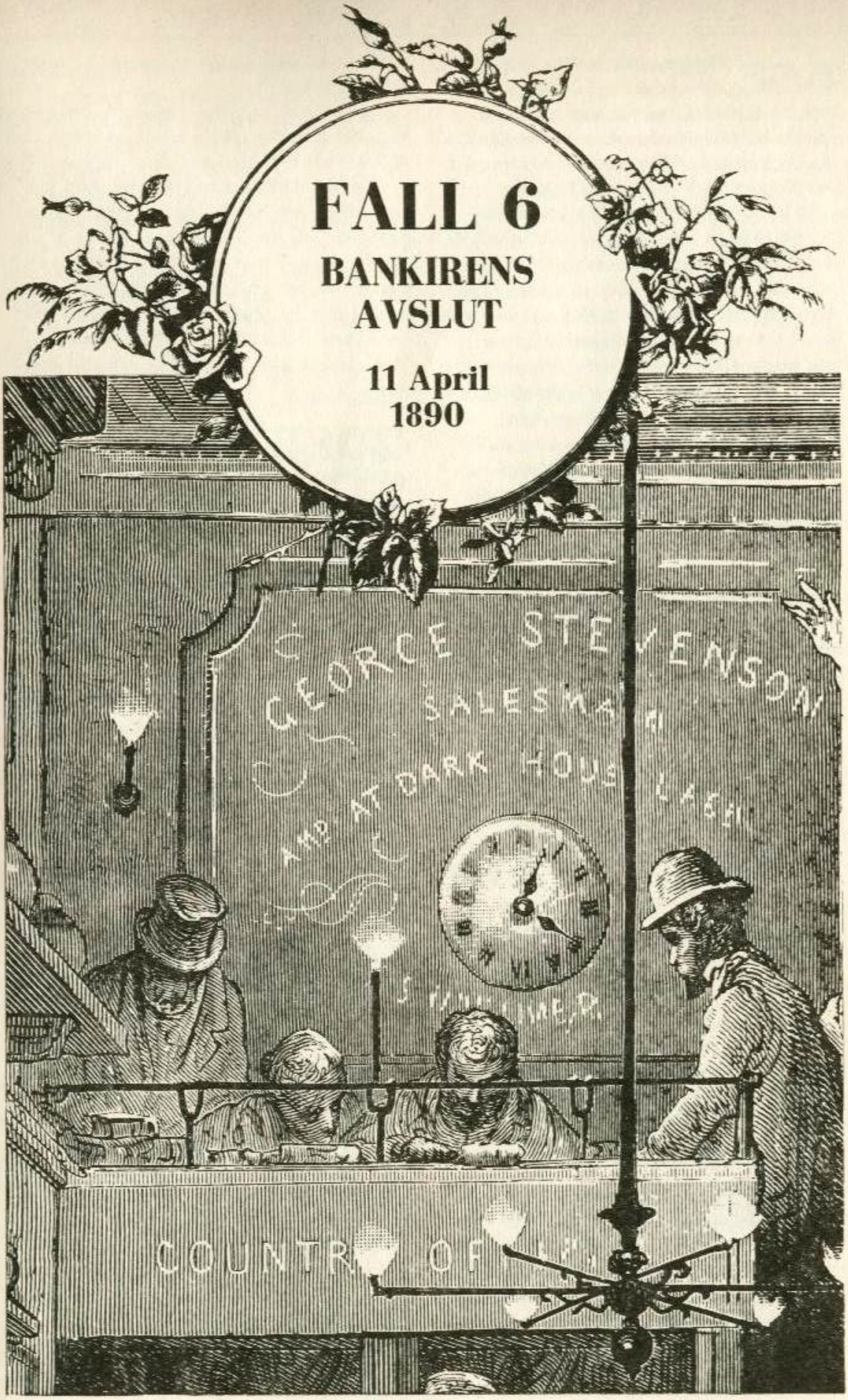
"Eastern Empress?"

"Japp, stämmer. Det var ett par killar härinne för några veckor sedan. Har aldrig sett dem förut, och har aldrig sett dem senare. En var en mörkhyad typ, arab om jag inte har fel. Den andre var en engelsk herre, omkring femtio år gammal. Jag hörde dem säga någonting om en fågel, och uppfattade senare fartygets namn. Vet inte vad det betyder, eller om det hjälper er."

FALL 6

BANKIRENS AVSLUT

11 April 1890

8SE "Jag kan bara undvara några minuter, sedan måste jag gå och repetera." Sandra Gamble borstar bort de blonda lockar som skymmer hennes ögon och drar igen sminkrocken innan hon släpper in oss på sitt rum. "Vad kan jag hjälpa er med?"

"Vad kan Ni berätta om Violette Blue?"

"Tja, jag har känt henne i omkring två år, ända sedan jag kom till London. Vi delade rum; det var så vi träffades. Hon letade efter någon att dela bostad med. Hon hade det svårt just då. Hennes fästman hade just arresterats och hon tog det mycket hårt. Sedan fick hon en del bra roller och hennes karriär började ta fart. Hon har alltid varit snäll mot mig, hjälpt mig att få roller när hon kunnat. Det var hon som ordnade så att jag blev hennes ersättare i den här revyn, så det här är min stora chans."

"Jag hoppas Miss Blue inte mår alltför dåligt."

"Dåligt? Åh, nejdå. Hennes fästman kom ut ur fängelset för två dagar sedan, och hon ville tillbringa några dagar med honom. Oj, kära nån, jag borde inte ha sagt det. Hon sade till direktören att hon var sjuk. Ni säger väl ingenting?"

"Nej, Ert förtroende är tryggt hos oss. Vet Ni för övrigt vad Miss Blues fästman heter?"

"Ja, han heter Errol, Errol Hawk."

11SE Vår knackning besvaras av en ung man med trevligt, ehuru oansenligt utsende.

"Mr Hawkins?"

"Ja, kan jag stå till tjänst på något sätt?" frågar Hawkins med ett förbryllat uttryck i ansiktet.

"Köpte Ni händelsevis några statyer i Evenson & Co's Presentbutik i förrgår?"

"Nej, det gjorde jag absolut inte. Jag har aldrig ens hört talas om en sådan butik. Ni måste ha fått tag på fel person."

"Beklagar att vi störde."

15SE Minnie Race, värdinnan, är upptagen med att sopa hallgolvets damm genom ytterdörren, varvid det lägger sig ett ögonblick på tröskeln innan aprilvinden lyfter upp det och blåser in det i hallen igen.

"Försiktigt, försiktigt, släpa inte in smuts i mitt hus. Va' ere ni vill?"

"Man har sagt oss att Mrs Small är en av Era hyresgäster."

"De' e' hon, men hon jobbar nu. Enda se'n den dära odugli'a maken dödde, så måste hon ta hand om företaget, fast i och för sig hjälpte inte den däringa slarvern henne förr, han kom allti' hem full å slog 'na. Aggie förlora' ingenting när hon förlora han, tycker ja', å de' 'e bettre för oss alla när såna som han e' borta. Han har aldri' gjort ett hederli't dagsverke i sitt liv. Aggie gjorde allt mens Johnny å hans slashasvänner satt på puben hela da'n. Gjorde aldri' nå'nsin ett hederli't dagsverke."

20SE "Jodå, jag kände Jonathan Small", svarar Leroy Eakin på vår fråga. Leroy är en liten man med grovarbetarens muskulösa kroppsbyggnad. "Jag kan inte inse att ni har någonting med det att göra."

"Vi skulle bara vilja ställa några frågor till Er. Vi försöker avgöra om det finns något samband mellan Mr Small och ett mord som skedde igår natt."

"Jag säger då det. Stackars Johnny. Här ligger han död sedan två veckor och anklagas för ett mord från andra sidan graven. När tänker ni lämna den stackars killen i fred? Ni jagade honom hela livet, och nu låter ni honom inte vila i fred."

"Ni förstår inte. Vi försöker inte sätta dit Mr Small, det är bara så att vår utredning lett oss till J. Small & Co, och vi försöker få tag på ytterligare information för att se hur den passar in i vår utredning."

"Då är det troligen Johnnys gumma som är inblandad. Fan, jag skulle göra vad som helst för att klämma åt den där djävla gamla käringen. Jag tror fortfarande att hon hade något med Johnnys död att göra."

"Åh, vi fick intrycket att Small dog av naturliga skäl."

"Ja just det, det är precis vad Aggie skulle vilja få var och en att tro, men jag går inte på det. Jag gick till St Thomas-sjukhuset och försökte tala med läkarna, men de vägrade prata med mig. De sade att det inte fanns någon anledning att misstänka något onaturligt. Jojomen, jag skall berätta vad som är onaturligt, det är Aggie Small som är."

"Var det därför hon avskedade Er? Därför att Ni anklagade henne för att ha något att göra

med makens död?"

"Det är ett skäl. Hon och Johnny kom inte så bra överens. Hon skyllde mycket av hans problem på hans vänner. Hon tyckte att de lett Johnny in på fel vägar."

"Gjorde de det?"

"Ingen ledde in Johnny på vägar som han själv inte ville vandra. Visst, Johnny var vild och jag säger inte att han inte då och då bröt mot lagen, men om man växer upp i East End så får man inte någon större respekt för lagen."

"Känner Ni till någonting om eventuella brott som Mr Small kan ha varit inblandad i?"

"Hör nu, jag sade att jag inte är intresserad av att tala om rykten från Johnnys förflutna. Jag märker att ni bara är intresserade av lögnerna om Johnny. Jag har sagt nog, försvinn nu."

"Kan Ni säga oss hur vi kan få tag i Nat Cook?"

"Nej!" Dörren slår igen i vårt ansikte.

29SE "Small, Small, ah, här har vi det." Dr Yates drar ut mappen ur skåpet och ögnar igenom den. "Ja, ja, jag minns det här fallet. Small kördes över av en lastvagn. Han bröt nacken och var död redan när han kom hit. Det var allt."

"Så det fanns inga misstänkta omständigheter kring Smalls död?"

"Misstänkta? Inte när det gäller hans brutna nacke, den var bruten. Men nästa dag kom den där underlige lille mannen in och påstod att Smalls fru bar ansvaret för makens död. Jag brydde mig inte särskilt mycket om honom; döden kan påverka de levande på många underliga sätt. Sedan talade jag med Mrs Small. Hennes makes död tycktes inte påverka henne, men den påverkade mig mycket kraftigt."

"Vad menar Ni med det?"

"Det är standard att låta de närmast anhöriga identifiera den avlidnes lik. Detta var vad vi gjorde i fallet Small. Efter att ha visat Smalls lik för frun, satte jag mig ned tillsammans med henne för att fylla i de vanliga formulären. Jag vet inte vad det var som väckte mina misstankar; flera olika saker, skulle jag tro. Det första hon frågade mig var 'Vet Ni vad som orsakade hans död?,' inte 'Vad orsakade hans död?'"

"Jag förstår inte", säger Wiggins.

"Som jag nämnde tidigare, så påverkar döden de levande på konstiga sätt; man vänjer sig vid det, men man får också en känsla för det. När jag först satte mig ned tillsammans med Mrs Small verkade hon vara nervös och, eh, känna sig obehaglig till mods. Allt givetvis normalt med tanke på omständigheterna, men när jag sade till Mrs Small att hennes makes död orsakades av en bruten nacke, så tycktes hon lugnad, nästan upprymd. Hon bad mig ordna detaljerna med begravningen. Det var det sista jag någonsin såg av henne. Hon hämtade inte ens hans tillhörigheter; utan de sändes till vårt lager i Westminster.

Någonting i bakhuvudet gjorde mig illa till mods. Efter en undersökning upptäckte jag en möjlig kronisk arsenikförgiftning."

"Möjlig?"

"Ja. Långsam förgiftning är svår att bevisa, men jag fann spår i tarmarna och dessutom utslag. Därpå testade jag levern och fann spår av arsenik. Allt stämde överens med långsam förgiftning."

"Informerade Ni polisen?"

"Nej. Hans död orsakades inte av arsenik, utan av en bruten nacke. Jag har ingen aning om hur han smittades. Det kan ha varit genom sitt arbete, genom medicin, eller på en mängd andra sätt. Mrs Small må ha varit oberörd av sin makes död, men det är inget bevis för att ett mord begåtts. Tja, jag tror inte att jag har något mer att berätta och jag måste återgå till mitt arbete. Farväl."

"Tack för att Ni avstått en smula tid åt oss doktorn."

30SE "Small, Jonathan. Personliga effekter. Det måste vara det här ni letar efter." Kontoristen ställer ned lådan framför oss. "Tar ni dem med er?"

"Nej, vi vill bara undersöka dem."

"Skulle gärna bli av med en del av allt det här skräpet. Förstår inte varför vi måste spara på det."

Bland Smalls personliga effekter finner vi följande:

1. En manskostym, märkt *Roberts & Parfitt.*

2. Ett brev med följande text:

Johnny,
Jag förstår Dina problem. Försök behålla dem. Om inte, försök sälja dem till honom. Jag litar på att Du gör vad som blir bäst.
Ha det bra,
Nat

3. Ett gammalt romerskt mynt.

31SE "St Thomas-sjukhusets lager ligger på andra sidan gatan."

32SE När vi anländer till J. Small & Co's gipsfabrik, visar en av arbetarna oss till Aggie Small som, säger han, sköter företaget. Hon är liten och senig och har ett bestämt sätt att röra sig och prata. När vi förestållt oss, ber hon oss stiga på i ett litet kontor som är översållat med statyer, miniatyrreproduktioner av världens stora konstskatter.

"Vi är intresserade av att få litet information om de Venus de Milo-statyer som Ert företag tillverkar."

"De där statyerna har verkligen blivit populära, måste jag säga."

"På vilket sätt då?"

"I onsdags kom en trevlig herre, som kallade sig Hawkins och sade sig ha en butik i Southampton, in i affären. Han blev så förtjust i dem att han ville köpa allt jag hade. Dess värre hade jag bara fem stycken kvar i lagret, men dem köpte han. De gjorde sådant intryck på honom att han ville veta var han skulle kunna köpa de övriga och köpa tillbaka dem. Jag sade att jag avsåg att tillverka flera och om han kunde vänta en vecka eller så, så skulle han få så många han ville ha. Han hävdade att han inte kunde vänta, så jag gav honom namnen på de övriga köparna."

"Skulle Ni kunna tala om dem för oss också?"

"Ja, det var bara två. Fem såldes till Evenson & Co, och ytterligare fem till British Museums presentbutik."

"Har dessa statyer alltid varit lika populära?"

"Nej. Min make gjorde femton stycken för tre år sedan, men vägrade sälja dem."

"Skulle vi kunna få tala med Er make?"

"Nej, han dog för två veckor sedan."

"Det var tråkigt att höra."

"Tja, jag måste säga att det är ni troligen ensamma om att tycka. Ni och bartendern på The Red Boar Inn."

34SE Bartendern hälsar vänligt på oss och blir tacksamt vältalig när vi köpt honom en sejdel öl.

"Ah, gamle Johnny. Det var en vild kille, det. Trodde alltid att han skulle sluta illa. Vilken kompis."

"Vad kan Ni berätta om honom?"

"Gosse, jag kan berätta massor. Ta den där gången när han fick tag på de där två kvinnorna från en cirkus, och..."

"De historierna bryr vi oss inte om. Vad kan Ni berätta om hans affärer?"

"Hans affärer? Åh, ni menar det där kermanick — eller vad det nu heter — företaget? Jag vet inte så mycket om det. Han tillbringade inte så mycket tid där, tror jag. Jag tror att han köpte den för att tillfredsställa sin gumma. Det verkar som om hon ville ha någonting respektabelt. Som om någonting någonsin skulle kunna göra Johnny respektabel."

"Vad sysslade han med innan han köpte sitt keramikföretag?"

"Jisses, gosse, jag har ingen aning. Jag träffade Johnny för första gången för tre år sedan, när han just köpt det. Ned, däremot, som sitter vid andra änden av disken, han kände Johnny länge. Brukade jobba för honom tills gumman sparkade honom för några dagar sedan. Skall jag be honom komma hit?"

"Visst."

"Hör Du, Ned. Kom hit. De här grabbarna vill bjuda Dig på en sejdel."

Ned tömmer vad som finns kvar i sitt glas och kommer bort till vår ände av baren. Han är en liten man, klädd i slitna kläder, smutsiga och lappade. När han hunnit fram till oss står redan en ny sejdel och väntar, och bartendern har tagit sina 4 pence plus dricks från pengarna vi lämnat kvar på disken.

"Mina herrar, det här är Ned Blake. Ned, de skulle gärna vilja fråga något om Jonathan Small."

"Vad vill ni veta, killar?"

"Vi har förstått att Ni kände Jonathan Small innan han köpte sin keramikfabrik. Kan Ni berätta någonting om honom?"

"Jag antar att det inte kan skada Johnny längre. Japp, jag har känt han länge. Vi växte upp tillsammans i East End. Han var äldre än

jag och jag antar att han vande sig vid att ta hand om mig. Jag brukade hänga efter de där 'Tre Musketörerna' som alla brukade kalla Johnny, Leroy Eakin och Nat Cook. Jag vet inte hur han fick ihop pengar för att köpa fabriken. Det pratades om rånet mot Drummond's Bank och andra kupper. Jag vet inget säkert om det där, men jag vet att Johnny inte alltid gick den smala vägen. Men han var en bra kille, tog alltid hand om sina kompisar. Gav mig ett jobb när han fick sitt ställe och det hade jag kvar ända tills förra veckan när hans fruga sparkade mig."

"Varför gjorde hon det?"

"Hon gillade aldrig mig eller någon annan av Johnnys gamla kompisar som han brukade anställa som extrahjälp. Så när han sade adjö, fick vi också ta avsked. Jag och gamle Leroy Eakin. Han var Johnnys bäste vän. Men hon vill inte ha någonting omkring sig som påminner om Johnny."

37SE Konstapel Parks står vid ingången till stationen. Han känner igen oss när vi kommer ut ur droskan.

"Ni är litet sena, gott folk. Missade hela uppståndelsen. Mr Holmes och kommissarie Lestrade försvann just med två motvilliga följeslagare. En ung man och en ung kvinna var det, och som den kvinnan tjöt! Hon var minst sagt upprörd. Den unge mannen försökte visst springa men kom inte längre än till dr Watsons väntande armar."

2SW Langdale Pike tycks bli överraskad av vår fråga. "Oswald och Rose Mason var, för att uttrycka sig rakt på sak, det tråkigaste äkta paret i London. Mrs Mason var en helt medelmåttig whistspelerska och Oswald visade sig sällan i sällskapslivet. För detta bör vi skatta oss lyckliga, då jag tycker mig ha förstått att han saknade all talang för småprat och ständigt skrattade åt fel skämt. Jag kan inte tänka mig att den mannen kunnat inspirera någon till mord."

5SW I *Världens Största Konstverk* står följande:

Venus de Milo; troligen den mest berömda antika skulptur som finns bevarad. Kännarna är i stort sett överens om att det är en grekisk marmorstaty från 300- eller 400-talet f. Kr. Den påträffades på ön Melos år 1820, omhändertogs av Frankrikes ambassadör i Konstantinopel och överlämnades till slut av Ludvig XVIII till Louvren. Där står den än idag.

8SW Vi kommer in i Diogenesklubbens hall och möts av en vaktmästare. Han visar in oss i besöksrummet och ber oss vänta där medan han meddelar Mr Mycroft Holmes att vi är där.

"Wiggins, hur mår Ni?" säger Mycroft medan han tränger sin kraftiga kropp genom dörren. "Jag ser att Ni har Era vänner med Er. Varsågoda och sitt allesammans."

"Tack, Mr Holmes. Vi hjälper Er bror med utredningen av..."

"Oswald Masons död. Eftersom jag reviderar flera olika regeringsdepartements böcker, var jag säker på att Sherlock skulle vilja tala med mig om den frågan."

"Kände Ni Mason?"

"Vi har samarbetat på ett flertal projekt under årens lopp. En bra man med bra huvud."

"Arbetade Ni tillsammans med honom med det uppdrag han hade för finansdepartementet när han dödades?"

"Jag pratade då och då med honom, men jag hade ingen officiell del i utredningen. Och på grund av frågans politiska känslighet ville finansministern ha en utomstående revision så att ingen skulle kunna hävda någonting om 'undanhållna upplysningar.'"

"Tror Ni att Masons död hade något samband med revisionen?"

"Nej, jag är övertygad om att det inte fanns något samband. För det första var det bara några få personer som visste vad Mason arbetade med. För det andra skulle det inte ha åstadkommit någonting. Vi vet vem som var ansvarig för förskingringen. Det enda som skulle utredas var hur stora skador som åstadkommits och vad som skulle göras."

"Vem är förskingraren?"

"Michael Essex och Mitchell Yourke, direktörer på Bacon & Co."

12SW Sir Frederic Malmbairg, K.G.,C.B., biträdande finansminister, kommer in i sammanträdesrummet där vi väntat i tjugo minuter. Han är lika imponerande som han brukar framställas i tidningarna. Vid 39 års ålder är han en av den sittande regeringens yngsta medlemmar.

Han är kort men för sig aristokratiskt och talar mycket energiskt.

"Beklagar att ni fick vänta, men mitt sammanträde med finansministern tog längre tid än jag trodde. Rubbar hela mitt dagsschema. Det här tar väl inte så lång tid, hoppas jag?"

"Jo, vi..."

"Ministern bad mig hjälpa er på alla möjliga sätt", avbryter sir Frederic medan han vandrar fram och tillbaka i rummet. "Jag har bara träffat karlen fyra eller fem gånger. Duktig kille, mycket duktig. Ytterst olyckligt det där mordet, ytterst olyckligt."

"Vad vi..."

"Mason skulle ha lämnat mig en rapport rörande några genanta oegentligheter. Hittills har den lojala oppositionen inte fått reda på affären och det är viktigt att de inte får veta någonting förrän vi rett upp det hela och gripit missdådaren. Jag försäkrade ministern om att saken skulle klaras upp denna vecka. Fan så olyckligt."

"Skulle vi..."

"Vi måste hitta en ersättare till Mason. Har ni någon aning om vem som mördade honom? Har det någonting att göra med hans arbete här?"

"Det är det..."

"Jag måste få..."

"Snälla Sir Frederic. Om Ni bara vill vara så vänlig och besvara några frågor så kanske vi få litet klarhet i frågan. För det första, anser Ni att Masons död kan ha någonting att göra med hans arbete för departementet?"

"Jag önskar att jag kunde besvara den frågan. Jag väntade mig aldrig något sådant. Det råder inget tvivel om att utredningen gäller stora penningsummor, men mord, det passar bara inte in. Det kommer inte att hejda utredningen, bara fördröja den. Samtliga papper som Mason arbetade med är redovisade, men även om så inte vore, så har vi kopior av alla viktiga papper i våra arkiv. Att stjäla dem skulle därför vare sig hejda utredningen eller rädda den skyldige."

"Det leder oss över till nästa fråga. Hyser Ni några misstankar om vem som kan vara skyldig?"

"Nej, det gör jag inte. Ni måste förstå att utredningen måste komma utifrån. Resultaten måste vara höjda över alla tvivel och utan någon misstanke om politiska påtryckningar. Därför har jag hållit mig borta från utredningen. Det enda jag kan göra är att tala om vad jag vet."

"Det vore en god början."

För första gången sedan han kom in i rummet sätter sig sir Frederic ned på andra sidan sammanträdesbordet och betraktar oss. "Fakta är följande: Som ni vet är finansdepartementet ansvarigt för alla finansiella affärer, ja, jag skulle vilja säga ansvarigt för imperiets finansiella hälsa. I år bär vi ansvaret för att fördela omkring 600 miljoner pund. Det är en stor summa att hålla reda på, men måste vi så måste vi.

För sex månader sedan fick regeringen veta att Bacon & Co, ett av Londons största investmentbolag, befann sig i svårigheter. Deras problem uppstod som en följd av deras omfattande åtaganden i Sydamerika, där politisk oro, instabila marknader och de olika republikernas ofta ansvarslösa ekonomiska politik lett till att alla investeringar blir av ytterst spekulativ karaktär. Firman är solid men har inte tillräckligt hög likviditet för att kunna möta sina kortfristiga skulder. Sydamerikansk politik spelar en stor roll i historien. Bacon gjorde affärer med utländska regeringar, Uruguays Nationalbank, Buenos Aires' järnvägar och liknande företag. På ett tidigt stadium, medan stormen ännu inte brutit ut och det blev känt i Citys inre kretsar att Bacons ställning var osäker, frågade Bank of Englands ordförande, Lionel Foxcroft, finansministern om inte den argentinska regeringen kunde övertalas att på ett eller annat sätt göra någonting åt den avsevärda mängd deprecierade sydamerikanska obligationer som tyngde Londonbörsen.

Räntorna har legat kring fem procent sedan årsskiftet. Om marknaden skulle tvingas absorbera Bacons förluster, skulle räntan kunna stiga till sex procent eller ännu högre. Tja, ni förstår vad det betyder."

"Inte riktigt. Kan Ni förklara..."

"Det är ju det jag försöker göra", säger han och skruvar otåligt på sig i stolen. "För att göra en lång historia kort, så har Hennes Majestäts regering och Bank of England garanterat att täcka de 'deprecierade obligationer' som Bacon & Co och deras kunder innehar. En genomgång av Bacons böcker visade kortfristiga skulder om totalt 3.250.000 pund. Ett

gott pris för att bevara ekonomins långsiktiga stabilitet."

"Det låter bra." Vi nickar bifall till Wiggins anmärkning.

"Ja, men det fanns ett problem. Vi har hittills löst in obligationer till ett värde av 4.570.000 pund. Om oppositionen får veta det så kan vi bli deras opposition nästa år. Vi skall rädda deras fläsk men tusan ta dem om Bacon skall tjäna på det!" Malmbairg skjuter tillbaka stolen, tar upp en guldklocka ur fickan och öppnar boetten. "Jaha, det är all tid jag har. All hjälp ni kan ge oss kommer att uppskattas mycket. Adjö."

"Vad söker vi efter?"

"1.320.000 pund! Vad annars? Skillnaden mellan vad genomgången av Bacons böcker visade och de obligationer som lösts in."

"Var kom dessa obligationer ifrån?"

"Tusan också, det var ju det Mason skulle tala om för mig!" Sir Frederic störtar upp ur sin stol. "Tusan så olägligt. Jag hoppas verkligen att Holmes kommer att ägna frågan sin avsevärda skicklighet."

"Jag är säker på att Mr Holmes kommer att intressera sig för ärendet om det kan bidra till att klargöra Mr Masons död."

"Ja, ja, givetvis är vi alla angelägna om att lösa Masonmordet. Om vi kan lösa mordet och klara upp den här frågan på samma gång, så mycket bättre. Adjö."

13SW

Kommissarie Tobias Gregson, en lång man med vit hy och ljust hår, tar emot oss på sitt kontor.

"Jag har förstått att ni hjälper Holmes med det här ärendet. Tja, jag måste säga att Holmes hjälpt mig tillräckligt mycket i det förflutna, så jag skall försöka besvara era frågor."

"Tack. Om Ni ville vara så snäll och berätta vad Er utredning hittills gett för resultat?"

"Gärna, trots att det inte är särskilt mycket. Vi har kommit fram till att tillträdet skedde genom sovrumsfönstret på övervåningen. Vi fann fotspår i rabatten vid köksingången och att målningen skrapats loss från pelaren, vilket tyder på att förövaren klättrade upp till taket och sovrumsfönstret. Märken på fönstret tyder på att det bröts upp. Vi antar att han därefter tog sig nedför trappan i tro att huset var tomt. När han öppnade arbetsrummet konfronterades han med Mr Mason och ett slagsmål utbröt som slutade med Masons död. Mördaren greps av panik och flydde genom fönstret i arbetsrummet. Det är den bild av händelseförloppet vi har."

"Stals någonting? Fanns det någonting värt att stjäla?"

"Alltså, enligt Mrs Mason stals ingenting. Det är sant att hon fortfarande var mycket upprörd, men vi gjorde en lista över hennes smycken, vilka fanns i sovrummet, och hon hävdade att allt fanns kvar. En del var ganska värdefulla saker, arvegods. Såvitt vi kunde se var rummet inte ens genomsökt."

"Hur var det med resten av huset?"

"Ingenting taget. Ingenting av större värde. En smula silver, en frimärkssamling, men allt orubbat."

"De regeringspapper som Mason arbetade med den kvällen, då?"

"Ja, det var det första som slog oss. Vad gäller själva dokumenten, så tycks de vara redovisade. De påträffades kringspridda i rummet. Vi sände dem till finansdepartementet och har just fått höra från dem att alla papper fanns med. Vi har givetvis inte räknat bort hypotesen att orsaken till mordet var hans arbete för departementet."

19SW

Michael Essex är en uppenbart sjuk gammal man, närmare 70 än 60 år gammal.

"Mr Essex, vi utreder Oswald Masons död. När han dog höll han på med en revision av Bacon & Co och vi skulle vilja ställa några frågor till Er rörande Ert företag."

"Jag har ingenting att säga er. Ni får ställa frågorna till min advokat, Charles Attard."

22SW

Vi finner Dr H.R. Murray som vanligt i laboratoriet, med det vita håret vilt slingrande sig runt ansiktet.

"Vilket fall arbetar ni unga deckare med idag, då?"

"Mordet på Oswald Mason. Kan Ni hjälpa oss på något sätt?"

"Mason, nummer 662. Det tycks som om er Mr Mason dödades av 'Mannen med den brutna näsan'."

"Mannen med den brutna näsan? Menar Ni att Ni vet vem mördaren är?"

"Nej, nej, inte mördaren, mordvapnet." Med

dess ord lyfter gamle Murray upp en marmorstaty med en spricka i huvudet som syns avsevärt bättre än den brutna näsan. "Det här är en kopia av en mycket tidig Rodin, 'Mannen med den brutna näsan,' utförd år 1864. Ni kan se den här blodfläcken. Såvitt jag förstått stod det två skulpturer på spiselkransen. Tydligen grep mördaren denna och dödade Mason under slagsmålet. Inte så mycket mer jag har att berätta."

"Nå, tack i alla fall."

23SW Andrew Devine, direktör för Millbankfängelset, kommer tillbaka till sitt kontor där han bett oss vänta. "Jag beklagar att ni fått vänta. Jag meddelade Nat Cook att ni önskade träffa honom, men han svarade att han inte vill träffa någon. Ni inser att jag inte kan tvinga honom att ta emot er. Finns det någonting annat jag kan göra för er?"

"Vad kan Ni berätta om honom? Vad är han för slags fånge?"

"Han har inte ställt till med några problem för oss, men han gör heller ingenting för att samarbeta. Som ni vet har diamanterna från De Vries-rånet aldrig återfunnits och Cook visar inga tecken på att tala om var de finns. Jag antar att det gör fängelselivet mycket lättare om man vet att diamanter för 100.000 pund väntar på en när man kommer ut. Han håller sig ganska mycket för sig själv. Den ende förtrogne han tycks ha haft var hans cellkamrat Errol Hawk. Hawk släpptes i måndags och vi funderar nu på att placera en av våra egna som Cooks nye cellkamrat i hopp om att han skall vinna Cooks förtroende och få veta var juvelerna finns. Men, för att vara uppriktig måste jag säga att vi inte varken är på väg att finna ut diamanternas gömställe eller Cooks medbrottslingar. Jag beklagar, mina herrar, det är allt jag kan berätta."

34SW Tre år efter rånet får fortfarande Bernard Nims, De Vries' verkställande direktör, ett plågat uttryck i ansiktet när ämnet kommer på tal.

"Jag glömmer aldrig den dagen. 15 minuter var allt det tog och så var de Fem Systrarna borta. Vi har fortfarande inte hämtat oss från förlusten."

"Men de måste väl ha varit försäkrade?"

"Försäkrade, givetvis, men ingen penningsumma kan ersätta förlusten av juvelerna. Varje ädelsten har en egen själ."

"Själ?"

"Ja. Varje ädelsten har en själ. Det finns inte två identiskt lika ädelstenar. De Fem Systrarna passade ihop perfekt, men en del av deras skönhet var de små individuella skillnader som finns i varje juvel i ett så perfekt matchat set. Varje diamant var på 20 karat, ett naturens mästerverk."

"Har de aldrig återfunnits?"

"Nej. Inte ett spår. Vi håller så gott det går ett öga på svarta börsen, men ännu inte något tecken. Lloyd's erbjöd en belöning till den som återlämnade stenarna och vi erbjöd oss till och med att gå över försäkringsvärdet. Men ingen accepterade erbjudandet. Jag trodde faktiskt att det fanns en möjlighet när — vad hette han nu igen, jovisst, Nat Cook — när han arresterades. Vi erbjöd honom en belöning, erbjöd oss till och med att försöka få åtalet nedlagt eller mildrat. Han vägrade fortfarande tala, förnekade att han varit med om rånet."

"Hur kan vi vara säkra på att han var en av rånarna?"

"Jag är säker. Det var jag som identifierade honom. Det var strax före stängningsdags som två män kom in i butiken. De hade masker som täckte ansiktet. De sade åt mig att ta ut de Fem Systrarna ur kassaskåpet. Ingenting annat, bara de Fem Systrarna. De hade pistoler och hur mycket jag än älskade juvelerna så älskar jag mitt liv mer. När jag överlämnat dem gick de mot dörren. Cook höll upp dörren för sin medbrottsling som bar diamanterna. När de gick ut på gatan tog de av sig maskerna. Därpå såg sig Cook om i butiken och jag såg tydligt hans ansikte. Det råder inga tvivel om att det var Cook."

"Det var alltså två personer inblandade i rånet?"

"Tre inräknat droskkusken. Så snart som de kommit ut ur butiken steg de in i en väntande droska som mycket snabbt körde iväg. Det fanns andra misstänkta, Cooks bekanta, men inga bevis och så länge Cook inte talade, gick de andra fria."

50SW "Jag skulle inte vilja något hellre än att kunna hjälpa er att peka ut min brors mördare. Tyvärr tvivlar jag på att jag känner till någonting av

betydelse i det här fallet. Vi har alltid stått varandra nära och han antydde inte att han fruktade för sitt liv."

"Känner Ni till någonting om hans arbete för finansdepartementet?"

"Han har bara nämnt det i allmänna ordalag. Jag vet att det gällde några oegentligheter i centrala regeringsböcker."

Cecil Mason låter för första gången under vår intervju ett svagt leende skymta fram. "Vilken grym härskarinna ödet är. Oswald hade planerat en resa för sig och Rose. Han hade tänkt överraska henne med biljetterna vid en liten familjehögtid denna helg. Han hade njutit så av att lura Rose och inte antyda någon annan gåva än Venus de Milo-kopian. Jag är glad att han anförtrodde sig åt mig, så att det inte kunde råda något som helst tvivel därvidlag."

8NW Konstapel Lane öppnar själv dörren. "Hallå, ni och Holmes lämnar ingen sten orörd i Masonfallet ser jag. Kom in."

"Kan Ni berätta vad som hände igår kväll på Tottenham Court Road?"

"Jag tvivlar på att jag kan berätta någonting nytt, men jag skall gärna hjälpa er. Det var en lugn kväll och jag gick min patrullrunda när jag hörde en kvinnas rop på hjälp. Jag var bara runt hörnet på Torrington så jag var genast hos henne. Jag antar att ni redan vet vad jag fann i det Masonska hemmet. Arbetsrummet var i spillror. Mason var död, men kroppen var fortfarande varm."

"Hur var det med Mrs Mason?"

"Hon var givetvis väldigt upprörd, men jag kunde i alla fall få kvällens huvuddrag ur henne. Hur går utredningen? Jag slår vad om att kommissarie Gregson gnuggar hjärncellerna över det här."

"Vi har några ledtrådar. Med Holmes på fallet har Yarden ingen anledning till oro. Brottslingen kommer säkert att gripas. Tack för att Ni tog Er tid med oss."

"Inget att tala om."

13NW "Det låter som om ni sökte Violette Blue", svarar vaktmästaren. "Det där är hon på affischen. Snygg kvinna, inte sant? Hon står dock inte på scenen ikväll och det gjorde hon inte igår kväll heller."

"Vet Ni varför?"

"Direktören sade att hon var sjuk. Sandra Gamble spelar i stället. Hon är verkligen snygg hon också. Ni borde se showen, ni kommer inte att bli besvikna."

18NW Vi frågar Sam Parsons om det finns några meddelanden till oss.

"Underligt var vad det var", säger han. "'Ni vet vem' kom in igår, tittade sig omkring ett tag och gick sedan utan att lämna något meddelande. Han verkade orolig; jag tror att han var förföljd. Så, ingenting idag."

22NW Vi strövar runt i butiken några minuter medan Mr Rodney Dachauer, innehavaren, avslutar försäljningen av en liten glasfågel till en ung fågelliknande kvinna. När hon går föreställer vi oss för Mr Dachauer. "Vi utreder mordet på Mr Oswald Mason. Bland hans papper fanns ett kvitto från Er butik, daterat den 31 mars. Kan Ni berätta vad han köpte?"

"Jadå, här står det", säger han och slår upp sin orderbok. "Han köpte två Venus de Milostatyer. Vi levererade dem åt honom."

"Vart levererades de?"

"De sändes separat, enligt Mr Masons instruktioner, den ena till Mrs Rose Mason på Tottenham Court Road 42 och den andra till en Mrs Mabel Brown på Devonshire 40. De där statyerna har sannerligen visat sig sälja bra. Jag sålde de återstående tre till en herre på onsdagen. Jag hoppas verkligen kunna få tag på fler hos tillverkaren."

"Och vem är det?"

"J. Small & Co."

"Tack så mycket, Mr Dachauer. Ni har varit till stor hjälp."

"Inget att tala om."

36NW Marshall Guilfoyle, Langhams direktör, tar emot oss i hotellets lobby. "Ja, jag kände Mr Mason. Han använde ofta våra konferenslokaler för sina affärsmöten."

40NW Vid ingången till Mrs Browns bostad möts vi av hennes värdinna, Mrs Quinn. Efter att ha förestållt oss frågar vi om Mrs Brown är inne.

"Ja, det är hon. Stackars liten. Jag har varit så orolig för hennes skull. Hon har inte ätit

på flera dagar och hon gick inte till jobbet idag."

"Har hon bott hos Er länge?"

"Nästan tre år, ända sedan hon gifte sig med Sam. Det måste vara svårt för henne, med Sam borta så mycket. Han är sjöman i handelsflottan, med Jardines som ni vet."

"Nej, det visste vi inte. Har Ni känt honom länge?"

"Åh ja då. Ända sedan han var spädbarn. Hans mor, Gud skydde hennes själ, var min bästa vän. Sam har varit som en son för mig ända sedan Martha gick bort för snart tio år sedan. Åh, vart rinner tiden iväg? Här är det. Det här är dörren till Mabels rum. Mabel, mitt hjärta, det har kommit några personer som vill träffa Dig angående stackars Mr Masons död."

"Jag kommer strax", hörs en röst på andra sidan dörren. Några sekunder senare öppnas dörren av en ung kvinna i tjugoårsåldern. Hon har svallande svart hår som betonar hennes elfenbenshys skira skönhet. "Var så goda och stig på."

"Om Du behöver någonting, kära Du, så är det bara att ringa", säger Mrs Quinn som redan börjat gå tillbaka nedför trappan.

"Vad kan jag hjälpa er med?" frågar Mabel Brown när vi kommit in i rummet och hon stänger dörren bakom oss.

"Vi förstår att Ni hört om Mr Masons död."

"Ja, i morse. Joanna, Mrs Baily från kontoret, gick förbi och berättade den tråkiga nyheten. Ned, Mr Kimbel, gav henne ledigt idag och hon kom förbi för att berätta det för mig."

"Hur länge har Ni varit Mr Masons sekreterare?

"I tre år, ända sedan jag utexaminerades från Bedford."

"Känner Ni till någon anledning till att någon skulle vilja mörda Mr Mason."

"Åh, nej då! Han var en så vänlig man. Han var så snäll. Kom alltid ihåg allas födelsedagar. Förra veckan gav han mig en förtjusande liten staty." Här börjar de tårar hon försökt hålla tillbaka, rinna nedför hennes kinder. "Och igår kväll föll den av bordet och gick sönder, som om det vore ett tecken på hans död. Joanna väckte mig i morse och berättade om Mr Masons död. Medan vi pratade vände jag mig om och såg den trasiga Venus på golvet och då blev jag så ledsen." Med dessa ord bryter hon ut i högljudda snyftningar. "Förlåt mig."

"Det gör ingenting, vi förstår. Vi beklagar att vi trängt oss på vid denna tidpunkt, men vi måste tala med alla som kan tänkas kasta något ljus över den här tragedin."

"Jag vill gärna hjälpa till. Var snäll och fortsätt."

"Känner Ni till någon på banken som kan tänkas ha velat skada Mr Mason eller om någonting rörande hans arbete som skulle kunna leda till ett mord?"

"Nej. Som jag sade var han mycket vänlig mot alla. Han var mycket omtyckt. Hans arbete var mest rutin och hade huvudsakligen att göra med bankrevisioner. På sista tiden har han varit inblandad i något arbete för finansdepartementet, men det vet jag inte särskilt mycket om. Mr Kates kanske vet mer. Men han arbetade ofta för olika regeringsorgan. Nej, jag kan inte komma på någonting som skulle kunna ge sådana konsekvenser."

"Nåväl, tack så mycket för Er hjälp. Vi hoppas att Ni snart blir bättre."

"Tack. Jag skall ringa på Mrs Quinn och be att hon visar er ut."

Vi möter Mrs Quinn utanför dörren och hon visar oss nedför trappan.

"Jag hoppas att Mabel inte har råkat illa ut."

"Nej då, inte alls. Bara rutinfrågor", försäkrar vi henne.

"Hon har haft så mycket besvärligheter på sistone. Hon och Sam bråkar alltid när han är hemma och sedan är han borta så långa perioder. Ett hårt liv för dem båda. Jag hörde henne gråta igår kväll efter det att hon kommit in. Jag borde ha försökt trösta henne, men jag låg redan till sängs. Livet är hårt. Adjö med er."

44NW Registratorn finner Mabel Jenkins Browns skolbetyg. "Här är det. Hon utexaminerades med ganska bra betyg i december 1886. Hon kom på 18:e plats i sin klass. Vår senaste anteckning säger att hon arbetade för Bank of England."

47NW Betjänten visar in oss i Smedleyhusets bibliotek. Dame Agnes Smedley visar stolt sin oskadda

Venus som står skyddad under en glaskupa mitt på ett stort bord översållat av miniatyrrepliker av världens stora konstverk.

5WC En kusk minns att han hade en körning vid 21.50-tiden igår kväll nära hörnet av Tottenham Court Road och Torrington Place. "En mycket snofsig dam var det. Uppklädd med vita handskar å höga klackar å' sån't. Inte bråttom alls. Stannade å' pratade en stund. Hon sa' att hon skulle till någon fest eller så. Släppte av 'na på Charing Cross Station, gjorde ja'. En söt liten sak — gav bra dricks också."

10WC Bartendern på Henekeys Vinbar minns att Rose Mason tittade in igår kväll för en sejdel öl, vilket hon brukar göra på torsdagarna, men minns inte när hon gick.

12WC Mrs Oswald Mason spelade regelbundet whist en gång i veckan och gick hem vid niotiden igår kväll.

14WC Disraeli O'Brian visar oss handlingarna över de personer vi begärt:

Nat Cook — Dömd för diamantstöld år 1887. Väntar på att släppas ur Millbankfängelset.

Leroy Eakin — Dömd för fickstölder år 1878. Satt fängslad ett år. Arresterad i samband med väpnat rånförsök år 1883. Åtalad och frikänd. Anmäld för förargelseväckande beteende och störande uppträdande två gånger år 1882, en gång vardera åren 1885 och 1886.

Jonathan Small — Dömd för häleri år 1880. Satt fängslad sex månader. Anmäld för förargelseväckande beteende och störande uppträdande åren 1885 och 1886, samt två gånger år 1882. Misstänkt för medhjälp vid rånet mot Drummonds Bank år 1886, men ej ställd inför rätta.

17WC Vi finner till slut dörren med texten *Revisionskontor* och går in. Wiggins fångar till slut den stressade tjänstemannens uppmärksamhet. "Ursäk-ta mig, vi hjälper Scotland Yard med en mord-utredning och är intresserade av en regeringsrevision. Kan Ni hjälpa oss?"

"Vilket år?"

"I år, nu. Bacon & Co-revisionen."

"Åh, jag beklagar men vi får inte diskutera den specifika utredningen. Ni får tala med sir Frederic Malmbairg själv på finansdepartementet. Men jag vet inte om han kommer att ta emot er eller inte."

20WC Vi får veta att ledningen för Bacon & Co, på sina advokaters inrådan, vägrar diskutera ärendet som nu utreds.

33WC Mrs Rose Mason, med ansiktet blekt mot den svarta sorgdräkten, tar emot oss i salongen. Hon är en vacker kvinna i slutet av trettioårsåldern. Vi kondolerar henne och ber den avlidne kamrerns fru berätta allt hon minns av föregående kvälls händelser.

"Jag begav mig till West Ends Societetsklubb för mitt sedvanliga whistparti, vilket jag alltid gör på torsdagarna. Jag lämnade Oswald ensam hemma för att arbeta med några papper som han tagit med sig från kontoret. Han har haft så mycket att göra på sistone att han inte haft tid med särskilt mycket utom arbetet. När jag kom hem vid tiotiden, gick jag direkt till arbetsrummet." Mrs Mason förlorar här nästan fattningen, men fortsätter stoiskt. "Rummet var i en sådan röra! Böcker kringspridda överallt, möblerna omkullvälta och där, mitt i röran, låg stackars Oswald! Jag kan inte komma på någon som skulle vilja skada honom. Han var den raraste mannen på jorden. I förra veckan gav han mig en Venus de Milo-replik för att fira vår sjuttonde bröllopsdag. Vi tillbringade vår smekmånad i Paris och gick ofta till Louvren för att se originalet. När jag såg statyn sönderslagen..." Slutet på meningen försvinner i hennes snyftningar.

"Vi beklagar att vi stör Er just nu. Vi vet att det är svårt för Er, men vi har bara en eller två frågor till."

"Nej, fortsätt, snälla ni. Jag vill hjälpa till."

"Väntade Er make några besökare igår kväll?"

"Nej. I själva verket såg han fram emot att få vara ensam. Han sade att han bara hade några få timmars arbete kvar och att han kunde skriva ut rapporten till finansdepartementet på banken nästa dag. Cecil, hans bror, skulle ha en bröllopsdagsfest för oss på fredag och han..." Mrs Mason kan inte längre fortsätta. Hon lämnar tårfylld rummet, stödd på sin systers arm.

38WC "Ja, vi fick in en sändning statyer från J. Small & Co. Jag minns dem väl, fem reproduktioner av Venus de Milo. Faktum är att vi sålde de sista fyra idag. Alla till samma person, en vacker ung dam med långt rött hår och ljus hy, och hon kallade sig Mrs Smith. Jag är säker på att jag sett henne på scenen, men inte under det namnet, även om jag för mitt liv och min kniv inte kan komma på vad hon heter."

"Vet Ni vem som köpte den femte statyn?"

"Ja, det vet jag. Mrs Smith ställde samma fråga. Den köptes av dame Smedley den tredje april."

42WC I det Masonska hemmet står konstapel Parks på vakt. Han visar oss brottsplatsen, arbetsrummet, och det är ordentligt tillstökat. Medan vi ser oss omkring gör Wiggins en skiss av rummet som vi håller med om visar allt av intresse.

När vi ser upp från skissen, ser vi Wiggins stå vid fönstret och med sitt förstoringsglas undersöka fönsterbrädan. "Det är ett handavtryck här. Det ser ut som om det gjorts i en avlagring av gipsdamm", säger Wiggins medan han stoppar tillbaka förstoringsglaset i rockfickan. "Var påträffades kroppen, Parks?"

"Den låg över skrivbordet. Ni ser blodfläcken på bordet. Killen måste verkligen ha slagits."

"Hur dödades han?"

"Skallen slogs in med en staty. Den har skickats till labbet så att gamle Murray skall kunna undersöka den."

"Finns det något som visar hur mördaren kom in i huset?"

"Det tycks som om han tog sig in genom ett fönster på övervåningen. Det stod öppet och visade tecken på att ha brutits upp."

"Vem fann kroppen?"

"Hans fru. Hon sade att hon hade varit på sin vanliga whistkväll på West Ends Societetsklubb. Hon kom hem omkring klockan tio och fann sin man död."

"Såg hon någon annan i eller omkring huset?"

"Hon säger att hon varken såg eller hörde någonting."

"Ser rummet ut som när hon fann det?"

"Ja. Hon sade att så snart hon såg sin man ligga utsträckt över skrivbordet, sprang hon ut efter hjälp. Konstapel Lane kom när han hörde hennes rop och tog över. Det enda som flyttats är kroppen som sändes till Barts, och några av Mr Masons papper som sändes till Scotland Yard. Visst ja, dessutom statyn som sändes till kriminologiska laboratoriet."

"Och var är Mrs Mason?"

"Hon är chockad och togs om hand av sin syster, Mrs Edward Farmer."

6EC En ung, välklädd Richard Kates ber oss stiga på när vi har förestället oss.

"Jag vet faktiskt inte hur jag skall kunna hjälpa er. Mr Mason var alltid en perfekt gentleman och verkligen omtyckt på banken."

"Kan Ni berätta någonting om det arbete han tog med sig hem igår?"

"Nej, tyvärr. Jag arbetade ibland mycket intimt med honom på olika projekt, men i det här fallet skötte han allting själv. Han hade överlåtit mycket av sitt rutinarbete på mig och upmanat mig att ta ansvar och fatta beslut. Men jag vet ingenting mer än att han arbetade direkt under finansministern på ett ytterst konfidentiellt projekt. Kanske Mr Kimbel kan berätta mer för er."

15EC En titt på personallistorna visar att Sam Brown åkte med *Nanking* den tredje mars. Fartyget beräknas anlända till Hong Kong den 28 april.

18EC "Var så goda och kom in och slå er ner." En energisk kvinna med ovanligt stora, nötbruna ögon för in oss i en liten salong. Hon är omkring fyrtiofem år gammal, men det grånande håret märks mindre än hennes ungdomliga uppträdande. "Är det inte hemskt! 'Den gudarna älskar dör ung', sägs det. Gudarna kan inte ha älskat nå-

gon mer än Mr Mason."

"Miss Baily, finns det någonting Ni kan säga oss om Mr Masons arbete eller hans privatliv som kan hjälpa oss i vår utredning?"

"Nej, jag kan inte tänka mig varför någon skulle vilja döda den snälle mannen. Jag kom tidigt till arbetet idag och Mr Kimbel berättade den tragiska nyheten för mig och gav oss ledigt idag. Jag var så upprörd att jag gick förbi för att besöka Mabel, Mabel Brown. Stackars Mabel verkar ha det så svårt. Jag vet att hon inte är helt lycklig med sin make Sam. Det måste vara svårt när han är till sjöss så mycket. När jag berättade för Mabel om stackars Mr Mason blev hon chockad."

"Tack så mycket, Mrs Baily. Om Ni kan komma på någonting annat som skulle kunna vara oss till hjälp, så hör av Er."

"Ja, givetvis. Jag hoppas verkligen att ni fångar den där mördaren. London är helt enkelt inte säkert längre."

22EC "Wiggins, så trevligt att se Er. Vad kan jag hjälpa er med idag?"

"Goddag, Mr Allen. Vi har några frågor om investmentbolaget Bacon & Co och deras innehav av sydamerikanska obligationer. Vad kan Ni berätta för oss om den historien?"

"Regeringen trasslar till allting som vanligt. Visst förelåg det 'oegentligheter', men det är allmänt känt att de skyldiga är medlemmar av Bacons egen styrelse, även om jag föredrar att inte nämna några namn. Regeringen borde helt enkelt ha stoppat handeln i de där obligationerna för några månader sedan. Några oskyldiga investerare kunda ha förlorat litet pengar, en hel del för några stycken, men regeringen skulle inte ha stått på avgrundens rand som den nu gör. Lord Salisburys konservativa parti har nästan orsakat en katastrof, men marknaden är tillräckligt stark för att klara av en sådan här situation."

"Tack för att Ni tog Er tid med oss, Mr Allen."

"Det var så litet. Och erbjudandet att visa er börsen gäller fortfarande."

23EC Mr Ned Kimbel, bankens huvudkassör, välkomnar oss på sitt kontor. Han tar emot oss bakom ett massivt skrivbord som väl passar hans jättelika kroppshydda som vi uppskattar väger över 100 kilo. Den silverhårige Kimbel hälsar oss hjärtligt, men talar allvarsamt och skakar på huvudet åt tragedin kring Masonmordet. "Jag kan bara inte förstå varför någon skulle vilja göra någonting sådant. Han var definitivt mycket omtyckt av sina kolleger här på banken."

"Hur länge har han arbetat på Bank of England?"

"Han började här för mer än femton år sedan. Han har alltid varit en av våra mest pålitliga och högst värderade anställda och för fem år sedan mottogs hans utnämning till huvudkamrer entusiastiskt, trots hans relativa ungdom. Som ni kanske vet kontrolleras banken av sina direktörer. Men de har mycket litet att göra med den dagliga skötseln av affärerna. Det är mitt ansvarsområde. Mason var min nummer två."

"Känner Ni till om han någonsin var inblandad i någon kontrovers eller något gräl rörande bankens affärer?"

"Definitivt inte. Som jag sade så var han väl omtyckt och skötte sitt arbete utmärkt."

"Vad vet Ni om hans arbete med finansdepartementet?"

"Mycket lite. En av våra plikter är att övervaka regeringens räkenskaper. Detta var Oswalds ansvarsområde. Den sortens arbete är ytterst konfidentiellt. Ni får tala med ordföranden, Lionel Foxcroft, om ni har några frågor kring detta. Jag beklagar, det är allt jag vet."

"Har Ni någonting emot att vi undersöker hans kontor?"

"Nej, jag antar att det går för sig. Jag trodde att Masons sekreterare, Mrs Mabel Brown, vore den som bäst skulle kunna gå genom hans papper, men i och med att hon meddelat att hon är sjuk idag så har ingenting i den vägen gjorts."

"Kan Ni ge oss en lista över Mr Masons övriga medarbetare?"

"Ja, gärna. Ingen av dem är här nu, då jag gav dem ledigt idag." Han tar pennan ur bläckstället och börjar skriva. "Låt mig få veta om jag kan hjälpa er på något annat sätt." Med dessa ord ger han oss nedanstående lista och visar ut oss:

Richard Kates, Masons assistent
Miss Joanna Baily, chefskontorist
Mrs Mabel Brown, Masons sekreterare

En genomgång av Masons skrivbord visar följande föremål:

a. Ett kvitto på £50 från Aberdeen Navigation Co, för två biljetter till Grekland, daterat 28 mars.

b. Ett kvitto på £2 5s. från Evenson & Co Presentshop, för två statyer, daterat 31 mars.

c. Oswald Masons personliga bankutdrag vilket visar att han skrivit ut en check om £240. Denna transaktion är daterad den fjärde april.

d. En räkning från Langham Hotel om £3 6s., daterad 26 mars.

e. En anteckning på skrivbordsalmanackan, avseende den tionde: Michael Kempfield, 14.00, Romano's.

26EC Oswald Mason köpte två biljetter på *Grecian Queen*, med avgång 21 april och destination Aten.

30EC "Masonfallet? Åh, revisorskurren, vad? Bekymra er inte om det fallet", ler Harry Ellis. "Några av pojkarna här på kontoret pratade om något arbete han höll på med för regeringen, men det har ingenting med det att göra. Såvitt jag förstått arbetade han inte med någonting som det var värt att döda honom för. Det var bara pappersarbete som någon annan revisor kunde göra om Mason dog. Nej, det här är ett klart fall av inbrott. Vad tjuven försökte stjäla — ja det är en helt annan fråga."

34EC Vi kommer in på Charles Attards advokatkontor och möts av hans assistent, Robert Truax.

"Vi har fått veta att Mr Attard anlitats i fallet med Bacon & Co. Vi skulle vilja ställa några frågor till honom i ärendet."

"Jag beklagar. Vi har ingenting att säga för närvarande. Jag måste be er gå. Adjö."

35EC Quintin Hogg är upptagen av arbete när vi kommer. Hans skrivbord är översållat av papper, mappar och tidningar. Hans huvud lutas mot den vänstra handen, medan den högra trummar en stadig rytm med pennan den håller i. Han lägger inte märke till oss där vi står i dörren, förrän Wiggins ropar hans namn. Hoggs ögon, vilka varit fixerade vid papperet framför honom, riktas nu mot oss.

"Åh, Wiggins. Kom in om ni hittar någon plats."

"Tack." Vi går alla in på det trånga, gyttriga kontoret.

Hogg skjuter tillbaka stolen från skrivbordet och lutar sig tillbaka. Pennan ersätts med en cigarrett.

"Mycket att göra, Quin?" frågar Wiggins.

"Förvisso, men det är på grund av Holmes som jag hamnat i den här röran." Han slår ut med handen över det överbelamrade skrivbordet för att visa vilken röra han talar om. "Wiggins, Du vet hur Holmes alltid brukar yra om Moriarty och om 'hur hans organisation täcker London som ett spindelnät'. Nåväl, för att vara helt uppriktig, tog jag inte det där särskilt allvarligt, men nu är jag övertygad om att han har rätt. Jag har gått igenom ett antal fall och i många av dessa brott går ett mönster igen. Vad jag funnit är att det sträcker sig in i själva domstolsväsendet med några mycket kända advokater, domstolsjurister och till och med en eller två domare i Moriartys sold. Herre Gud, jag börjar låta som Holmes. Jag kan inte spåra någonting till Moriarty, men jag börjar tro på hans existens."

"Jag är säker på att Holmes kommer att vara intresserad av allt Du kan få fram. Tänker Du skriva en artikel om Moriarty?"

"Det är det som är så skrämmande! Jag kan inte hitta något bevis som leder till Moriarty och om jag sade motsatsen så skulle jag ställas inför rätta för ärekränkning, och det kanske blev jag som skulle sluta i Millbankfängelset."

"Vem fick Dig att börja med det här?"

"Kommer ni ihåg mordet på kusken för några år sedan? Han med en påse romerska mynt om halsen? Nå, Holmes arbetar fortfarande med det där och vi har pratat om det några gånger. Jag kunde inte förstå varför han var så intresserad av det och sköt det så att säga åt sidan. Sedan lade jag märke till att de där romerska mynten dök upp här och där på mordoffers kroppar. Jag vet ju hur mycket Holmes tycker om sådana där små problem

och nämnde det för honom. Han kände naturligtvis redan till dem och misstänkte att de användes av Moriarty som ett tecken närhelst han mördade någon som gått i vägen för hans organisation.

Det är som ett pussel, Wiggins. Jag har ett flertal bitar och några av dem passar ihop, men jag har ingen aning om hur den samlade bilden ser ut."

"Kanske Holmes kan passa ihop några av bitarna åt Dig."

"Ni känner Holmes. Han älskar att se oss vanliga dödliga svettas litet. Han ger mig tillräckligt för att hålla mig på bettet, tillräckliga upplysningar för att jag inte skall tappa spåret, i hopp om att jag skall finna den lilla pusselbit som han saknar och som skulle förklara hela mysteriet. Nåväl, det är ju det som spelet handlar om.

A propos mysterier, vad håller ni på med för ögonblicket?"

"Mordet på Oswald Mason."

"Jaha, jag läste om det i *The Times*. Finns det något av intresse där?"

"Jag hoppades att Du skulle kunna tala om det för oss."

"Beklagar, jag vet ingenting om det. Låt mig få veta om det är något jag borde undersöka."

"Visst. Tack Quin."

"Hör Du Wiggins", ropar Hogg när vi går. "Hittades det några romerska mynt på kroppen?"

"Inte vad jag vet."

"Tusan också, jag vet inte om det borde göra mig glad eller inte."

36EC Edward Hall minns Johnny Small, Leroy Eakin och Nat Cook. "De var småtjuvar. Gjorde det mera för skojs skull än av något annat skäl. Ingen tog dem på allvar förrän några större rån förövades för tre eller fyra år sedan. De var bland de huvudmisstänkta, men bevisen var för otillräckliga för att döma eller ens arrestera dem. Sedan greps Cook vid ett juvelrån — då upplöstes bandet. Jag har inte sett någon av dem komma förbi här sedan dess.

38EC Sir Jasper tittar upp från den rapport han är sysselsatt med att skriva när vi kommer in. "Välkomna, stig på. Om ni håller ihop med Holmes länge till så kommer ni snart att veta mer om mord än jag, skulle jag tro. Vad kan jag hjälpa er med?"

"Vi utreder Oswald Masons död. Har Ni obducerat honom, doktorn?"

"Ja, det var det första jag gjorde i morse. Jag var just i färd med att avsluta rapporten. Låt mig se. Oswald Masons kropp anlände till sjukhuset en halvtimme efter midnatt den 11 april. Den avlidne var i fyrtioårsåldern och vid god hälsa. Döden orsakades av ett slag mot tinningen med ett tungt och trubbigt föremål. Döden inträdde troligen inom några minuter."

Sir Jasper lägger papperet åt sidan och tittar upp. "Inget vare sig spännande eller intressant är jag rädd."

"Tack i alla fall."

"Det är bara att fråga. Lycka till."

46EC Lionel Foxcroft, Bank of Englands ordförande, står framför sitt fönster och betraktar gården. När vi kommer in vänder han sig om och tilltalar oss. "Var så goda och sitt. Jag har förstått att ni utreder Oswalds död. Jag vill ge er all möjlig hjälp. Vad vill ni veta?"

"Tja, den självklara frågan är vem som dödade Oswald Mason."

"Jag önskar att jag det visste. Han var en bra karl och jag kan inte tänka mig att någon skulle vilja mörda Oswald. Vi hyste stora förhoppningar om honom här på banken."

"Vi har fått höra att Mr Mason arbetade på ett specialuppdrag för finansdepartementet."

"Ja, det stämmer."

"Kan det finnas något samband mellan Masons arbete för departementet och mordet på honom?"

"Hmmm... Jag skulle inte tro det. I och för sig rörde det sig om stora summor, det är ju sant, men jag tror inte att det finns något samband. Väldigt få personer kände till Masons inblandning i utredningen — fanns ingen anledning att de skulle känna till den."

"Vem visste?"

"Tja, såvitt jag vet var det bara tre andra som visste att han arbetade för finansdepartementet. Sir Frederic Malmbairg på departementet, Richard Kates — Masons assistent — och jag själv."

"Kan Ni berätta vad Mason arbetade med?"

"Det är ganska komplicerat, men om ni tror att det hjälper så skall jag försöka. För att förstå vad det hela gäller, måste man inse att bankernas finansiella historia i princip inte är någonting annat än bankräntans historia och det är detta hela utredningen gäller. Sedan 1844 års Banklag har sambandet mellan banken och regeringen blivit alltmer intimt. Jag är övertygad om att ni inser räntans betydelse för imperiets affärer och därmed även allmänna tillstånd. Och den viktigaste faktor som påverkar denna bankränta är stabiliteten —"

"Eh, Mr Foxcroft, jag tror att det är allt vi behöver veta för tillfället. Ni har, eh, varit till stor hjälp. Adjö."

48EC "Ja, jag är Michael Kempfield. Vad kan jag stå till tjänst med?"

"Vi utreder mordet på Oswald Mason. Har Ni nyligen träffat honom?"

"Är det inte hemskt! Jag blev så chockad av nyheten. Ja, jag träffade Ozzie så sent som igår. Vi åt en sen lunch tillsmmans. Hur så?"

"Sade han någonting som kunde tyda på att han var orolig eller fruktade för sitt liv?"

"Nej, ingenting alls. Jag trodde att polisen misstänkte en inbrottstjuv. Varför skulle någon vilja mörda Oswald?"

"Polisen misstänker en inbrottstjuv, men vi måste utreda alla möjligheter. Träffades ni ofta? Finns det någonting som Ni kan berätta för oss?"

"Vi träffades mera sällan än vi båda skulle ha velat. Vi var skolkamrater och har bibehållit den vänskapen i över tjugo år. Ozzie verkade inte alls orolig igår. Han såg fram emot att få avsluta ett projekt han arbetat med och åka med Rose till Grekland. Det är alltid så svårt att träffa en människa ena dagen, vital och levande och sedan att nästa dag få veta att han är borta. Hur tar Rose det här? Jag måste verkligen besöka henne."

"Hon bor hos sin syster. Tack så mycket för Er hjälp, Mr Kempfield. Om Ni kan komma på någonting som skulle kunna hjälpa oss, vad som helst, är vi tacksamma om Ni hör av Er."

49EC Alfie Kent, portvakten, säger att Violette Blue hyr rum där men att hon för tillfället inte är inne. En shilling övertalar Alfie att visa oss Violettes rum.

När vi kommer in i Violette Blues rum slås vi av den kaotiska röran. Nära den öppna spisen ligger de krossade resterna av minst tio Venus de Milo-statyer. På ett bord bredvid står två inslagna paket med British Museums etikett, vilka visar sig innehålla ytterligare två Venusstatyer.

En titt i sovrummet avslöjar öppna och tomma byrålådor. Garderoben har tömts på sitt innehåll. Tre kvarblivna udda skor och en blekt städrock är det enda som antyder den försvunna innehavarens kvinnliga kön.

"Om det är Miss Violette ni söker så kanske jag kan hjälpa er, grabbar."

Ännu en shilling till Alfie får hans tunga att börja löpa. "Miss Violette försvann för omkring tjugo minuter sedan tillsammans med en ung herre. Ganska bråttom skulle jag vilja säga att de hade. De kanske skulle hinna med ett tåg. Jag hjälpte till att lyfta in deras bagage i en droska och hörde hur den unge mannen sade åt kusken att köra dem till Waterloo Station."

"Tack Alfie, hyggligt av Dig."

52EC "Wiggins, min gosse, hur är det? Du ser lite törstig ut."

"Bra, Fläskis, tack. Men en gosse vid namn Oswald Mason har det inte lika bra. Han mördades igår kväll. Har Du hört någonting om det?"

"Mason? Nej, jag har inte hört någonting glunkas om den historien. Watson var inne tidigare och ställde samma fråga. Kan inte röra sig om någon av killarna som brukar hänga här."

ÄVENTYRSSPEL

74-106